

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

**ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM AMAÇLI SOSYAL AĞ
VE İNTERNET KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AZİZ TEKE

BURSA

2015

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM AMAÇLI SOSYAL AĞ
VE İNTERNET KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AZİZ TEKE

DANIŞMAN:

DOÇ. DR. RÜÇHAN ÖZKILIÇ

BURSA

2015

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Aziz TEKE

13.08.2015

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Özyeterlik Algıları” adlı yüksek lisans tezi Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Aziz TEKE

Danışman

Doç. Dr. Rüşhan ÖZKILIÇ

Eğitim Bilimleri ABD Başkanı

Prof. Dr. Sedat YÜKSEL

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalında 801320202 numara ile kayıtlı Aziz TEKE'nin hazırladığı "Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algıları" konulu yüksek lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 05/08/2015 günü 10.30-12.30 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **(başarılı/başarısız)** olduğuna **(oy birliği/oy çokluğu)** ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu

Başkanı)

Doç. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ

Uludağ Üniversitesi

Üye

Prof. Dr. Sedat Yüksel

Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Birol GÜLNAR

Selçuk Üniversitesi

ÖN SÖZ

Günümüzde her an üzerine yenileri eklenen teknolojik gelişmeler insan hayatına tıp, iletişim, ulaşım, güvenlik, alış-veriş, telekomünikasyon vb. alanlarda hizmet vermektedir. İçinde yaşadığımız bilgi çağında toplumun her kesiminden, her yaşta insanın hayatlarında internetin daha geniş ve önemli bir yer kaplaması; beklentileri de aynı ölçüde artırmaktadır. En küçük çevrim içi haberleşmeden, en büyük toplumsal olaylara kadar her alanda başvurulan sosyal ağ siteleri bu beklentilerin odak noktasında yer almaktadır. Her an her yerde internete ulaşma fırsatının da yaygınlaşmasıyla birlikte teknoloji, eğitim alanında da değişilmez bir araç haline gelmiştir. Bu araştırmada günlük hayatın değişilmez bir parçası haline gelen internet ve sosyal ağ sitelerinin, öğretmen adayları tarafından eğitim amaçlı kullanılması ve öğretmen adaylarının öz-yeterlik algılarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Akademik hayatın ilk basamaklarından olan yüksek lisans öğrenimim boyunca görüş, öneri ve eleştirileriyle beni yönlendiren; benden hiçbir zaman desteğini esirgemeyen danışmanım ve hocam Sayın Doç. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ'a çalışmanın tüm aşamasında gösterdiği özveri, sabır ve anlayışından dolayı en derin saygılarımı ve şükranlarımı sunuyorum. Yüksek lisans öğrenimim boyunca ders aldığım tüm hocalarıma yetişmeme olan katkılarından dolayı teşekkür ediyor ve saygılarımı sunuyorum. Ayrıca veri toplama sürecinde hiçbir yardımlarını esirgemeyen değerli öğretim üyelerine ve ölçme araçlarını bilimsel bir araştırmaya katkı sağlamak amacıyla içten bir şekilde dolduran öğretmen adaylarına teşekkür ediyorum.

Araştırma süreci boyunca yardımlarını esirgemeyen çalışma arkadaşlarım; Abdullah AÇAR, Meltem YILDIZ, Merve BAYRAKTAR, Mustafa ÖZKAN, Sevda Gülşah YILDIRIM ve Yüksel EROĞLU'na teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak eğitim hayatımın her sürecinde benden desteklerini esirgemeyen ve her ihtiyacım olduğunda yanımda olan annem Atike TEKE, babam Ramazan TEKE, kardeşim Nezir Burak TEKE ve dedem A.Kadir PEMBECİ'ye sevgi, saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Aziz Teke

ÖZET

Yazar	: Aziz TEKE
Üniversite	: Uludağ Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Bilim Dalı	: Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: xii + 99
Mezuniyet Tarihi	:
Tez	: Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algıları
Danışman	: Doç. Dr. Rüşan ÖZKILIÇ

Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algıları

Bu araştırmanın temel amacı öğretmen adaylarının eğitim amaçlı sosyal ağ ve internet kullanma öz-yeterlik algılarını belirlemektir. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 2014-2015 Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde; Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Türkçe, İngilizce, Resim-İş, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ve Sınıf Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmekte olan 776 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği” ve araştırmacı tarafından geliştirilen “Eğitsel Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmaya ilişkin veriler ders saatleri içinde derse giren öğretim elemanlarının yardımı ile araştırmacının kendisi tarafından toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, t-testi, tek yönlü varyans ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma bulguları öğretmen adaylarının eğitim amaçlı sosyal ağ ve internet kullanma öz-yeterlik algılarının cinsiyetleri ve sınıflarına göre farklılık göstermediğini, ancak öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılık gösterdiğini ortaya çıkarmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının internette ve sosyal ağ sitelerinde geçirdikleri zaman ile eğitsel internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları arasında düşük düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar sözcükler: internet, öğretmen adayları, öz-yeterlik, sosyal ağ

ABSTRACT

Author : Aziz TEKE
University : Uludağ University
Field : Educational Sciences
Branch : Curriculum and Instruction
Degree Awarded : Master's Degree
Page Number : xii + 99
Degree Date :
Thesis : Perceived Self-efficacy of Pre-service Teachers in Using
Social Networks and the Internet for Educational Purposes
Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Rüşan ÖZKILIÇ

Perceived Self-efficacy of Pre-service Teachers in Using Social Networks and the Internet for Educational Purposes

The basic purpose of this study is to determine the pre-service teachers' perceived self-efficacy in using social networks and the internet for educational purposes. Descriptive survey model is used in the study. The study has been put into practice with the participation of pre-service teachers studying at Computer and Instructional Technologies, Turkish Language Teaching, English Language Teaching, Arts and Crafts, Psychological Counseling and Guidance and Primary School Teaching departments during 2014-2015 academic year. "Educational Internet Use Self-efficacy Scale" and "Educational Social Network Use Self-efficacy Scale" are used as data collection tools in the study. The data regarding the study are collected from 776 pre-service teachers by the researcher himself with the help of instructors lecturing during the class periods. Frequency, percentage, t test, one way analysis of variance and correlation are utilized for analyzing the data. The findings of the study don't present significant differences between the pre-service teachers' educational internet and social networking self-efficacy perceptions and their gender and grades. However, there were statistically significant differences between pre-service teachers' educational internet and social networking self-efficacy perceptions and the departments they study. Additionally a low-level positive and significant correlation is found out between the time the pre-service teachers spend on the internet and social network sites and educational internet and social networking self-efficacy perceptions.

Keywords: internet, pre-service teachers, self-efficacy, social network

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖNSÖZ.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER LİSTESİ.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
I. BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Sosyal Bilişsel Kuram.....	2
1.2. Sosyal Bilişsel Kuramın Dayandığı İlkeler.....	2
1.3. Öz-yeterlik.....	4
1.3.1. Öz-yeterlik Kaynakları.....	5
1.3.2. Öğretmen Öz-yeterliği.....	7
1.3.3. Öğretmen Adayları Öz-yeterliği.....	9
1.3.4. Eğitim Amaçlı İnternet Kullanımı Öz-yeterliği.....	10
1.3.5. Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterliği.....	11
1.4. Eğitim Amaçlı İnternet ve Sosyal Ağ Kullanımı.....	12
1.4.1. İnternet.....	12
1.4.2. Sosyal Ağlar.....	15
1.5. İlgili Araştırmalar.....	24
1.5.1. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	24
1.5.2. Türkiye’de Yapılan Araştırmalar.....	28
1.6. Problem Cümlesi.....	38
1.6.1. Alt Problemler.....	38
1.7. Araştırmanın Amacı.....	40
1.8. Araştırmanın Önemi.....	40
1.9. Varsayımlar.....	41
1.10. Sınırlılıklar.....	41
1.11. Tanımlar.....	41
II. BÖLÜM: YÖNTEM.....	43
2.1. Araştırmanın Modeli.....	43

2.2. Çalışma Grubu.....	43
2.3. Veri Toplama Araçları.....	45
2.3.1. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği.....	45
2.3.2. Eğitsel Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği.....	46
2.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi.....	47
III. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM.....	48
3.1. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	49
3.2. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	50
3.3. Öğretmen Adaylarının Sınıflarına Göre Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	51
3.4. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	53
3.5. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	54
3.6. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	55
3.7. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	56
3.8. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	57
3.9. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	59
3.10. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması.....	60
3.11. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması.....	61
3.12. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması.....	62

3.13. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....	62
3.14. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....	63
3.15. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....	64
3.16. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması.....	64
3.17. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması.....	66
3.18. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması.....	68
3.19. İnternet ve Sosyal Ağ Sitelerinde Harcanan Zaman ile Eğitsel İnternet ve Eğitsel Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algı Düzeyleri Arasındaki İlişki.....	69
IV. BÖLÜM: TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	71
4.1. Tartışma.....	71
4.2. Öneriler.....	77
KAYNAKÇA.....	80
EKLER.....	88
EK 1: Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği.....	88
EK 2: Eğitsel Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği.....	89
EK 3: Ölçek Uygulama İzinleri.....	92
ÖZGEÇMİŞ.....	98
TEZ ÇOĞALTMA VE ELEKTRONİK YAYIMLAMA İZİN FORMU.....	99

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa No
<i>Tablo 2.2.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlere Göre Dağılımı.....</i>	44
<i>Tablo 2.2.2. Öğretmen Adaylarının Bölüm ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....</i>	44
<i>Tablo 2.2.3. Öğretmen Adaylarının Bölüm ve Sınıflara Göre Dağılımı.....</i>	45
<i>Tablo 3.1.: Toplam Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	48
<i>Tablo 3.1.1. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	49
<i>Tablo 3.2.1. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	50
<i>Tablo 3.3.1. Öğretmen Adaylarının Sınıflarına Göre Lisans Eğitimleri ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	52
<i>Tablo 3.4.1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	53
<i>Tablo 3.5.1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	54
<i>Tablo 3.6.1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Lisans Eğitimleri ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	55
<i>Tablo 3.7.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	56
<i>Tablo 3.8.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	58
<i>Tablo 3.9.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Lisans Eğitimleri ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri.....</i>	59
<i>Tablo 3.10.1. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması.....</i>	60
<i>Tablo 3.11.1. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması.....</i>	61

<i>Tablo 3.12.1. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması.....</i>	<i>62</i>
<i>Tablo 3.13.1. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....</i>	<i>63</i>
<i>Tablo 3.14.1. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....</i>	<i>63</i>
<i>Tablo 3.15.1. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....</i>	<i>64</i>
<i>Tablo 3.16.1. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması.....</i>	<i>65</i>
<i>Tablo 3.16.2. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarına İlişkin TUKEY HSD Sonuçları.....</i>	<i>65</i>
<i>Tablo 3.17.1. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması.....</i>	<i>66</i>
<i>Tablo 3.17.2. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarına İlişkin TUKEY HSD Sonuçları.....</i>	<i>67</i>
<i>Tablo 3.18.1. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması.....</i>	<i>68</i>
<i>Tablo 3.18.2. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarına İlişkin TUKEY HSD Sonuçları.....</i>	<i>69</i>
<i>Tablo 3.19.1. İnternet ve Sosyal Ağ Sitelerinde Harcanan Zaman ile Eğitsel İnternet ve Eğitsel Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algı Düzeyleri Arasındaki İlişki.....</i>	<i>70</i>

KISALTMALAR LİSTESİ

BÖTE: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

İNG: İngilizce Öğretmenliği

RPD: Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık

Sınıf: Sınıf Öğretmenliği

Resim: Resim-İş Öğretmenliği

Türkçe: Türkçe Öğretmenliği

BÖLÜM 1

GİRİŞ

İnternet ve özellikle sosyal ağ sitelerinin günümüz insanının hayatında ne denli önemli bir yere sahip olduğu aşikârdır. Her alanda olduğu gibi eğitim alanında da teknolojinin sunduğu bu olanaklardan yararlanmak gereklidir. Özellikle yeni neslin sosyal ağ sitelerine olan ilgisini eğitim lehine kullanılabilir bir ortam hazırlamalı ve bu sitelerde boşa giden zaman da değerlendirilmelidir. Bu noktada yatırım yapılması gereken en önemli bireyler öğretmen adaylarıdır. Öğretmen ve öğretmen adaylarına teknolojiyi ve özellikle interneti eğitim amacıyla nasıl kullanacaklarına dair eğitimler verilmektedir. Ancak alan yazında öğretmen adaylarının hem interneti hem de sosyal ağ sitelerini eğitim amaçlı olarak ne derece verimli kullanabileceklerine dair bir araştırma bulunmamaktadır.

İnternet her gün üzerine yenisi eklenen imkânlarıyla birlikte hali hazırda eğitim alanında sıklıkla başvurulan bir araç olmuştur. Bir konu üzerinde derinlemesine araştırma yapmak için sadece internet bağlantısına sahip olmak yeterlidir. Özellikle sosyal ağ sitelerinin sunduğu özellikler sayesinde belirli anlarda belirli konular üzerinde araştırma yapmak, soru sormak ve konuya katkı yapabilmek son derece kolaylaşmıştır. Yeni neslin vaktinin çoğunu internet ve sosyal ağ sitelerinde geçirdiğini varsayarak öğretmen adaylarının eğitsel internet ve sosyal ağ kullanımı üzerinde uzmanlaşmış olmaları gerektiği söylenebilir. Öğretmen adayları sınıf içinde ve sınıf dışında, özellikle öğrencilerin zamanlarını çalan sosyal ağ uygulamalarının nasıl eğitim lehine kullanılabilirliğini bilmeleri gerekmektedir. Ders öncesi, ders içi ve dışı faaliyetlerde her türlü amaç için kullanılabilir olan sosyal ağ siteleri hem öğrenciler hem de öğretmenler için yardımcı olabilecek ortamlardır. Bu araştırma öğretmen adaylarının eğitsel internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini ortaya çıkaracaktır. Öğretmen adaylarının sınıf, cinsiyet ve öğrenim gördükleri bölümlere göre eğitsel internet ve sosyal ağ öz-yeterlik algıları belirlenecektir. Ayrıca öğretmen adaylarının internet ve sosyal ağ sitelerinde geçirdiği zaman ile eğitim amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları da incelenecektir.

1.1. SOSYAL BİLİŞSEL KURAM

Öz-yeterlik sosyal bilişsel kuram içerisinde yer alan bir kavramdır. Sosyal bilişsel kuram, 1800'lü yılların sonlarını da içine alan ve zengin bir tarihsel zemine dayanan sosyal öğrenme teorisinden gelmektedir. Bandura bu teoriler bütününe ve çevresiyle bir bütün olarak kabul edilen birey kavramına öncülük eden isimdir. Sosyal bilişsel kuram insan davranışını; kişisel etmenlerin, davranışların ve çevrenin dinamik ve karşılıklı bir ilişkisi olarak tanımlar (Bandura, 1977, 1986, 1989). Kurama göre bireyin davranışı bu üç etmenin her biri tarafından da belirlenir. Sosyal bilişsel kuramda birey ve içinde yaşadığı çevre bir bütün olarak kabul edilmektedir. Öğrenenin bilişsel tepkileri, davranışları ve çevre bir araya gelerek öğrenmeyi meydana getirmek için çalışır. Birey çevresindeki modelleri gözlemler ve öz-yeterlik algısı oluşturur. Böylelikle çevresinde sergilenen işi kendisinin de yapabileceği inancı oluşur.

Bandura kendi teorisinin ismini sosyal öğrenme kuramından, sosyal bilişsel kuram olarak değiştirmiştir. Bunu yaparken de şu iki şeyi amaçlamıştı: Birincisi kendi teorisini o günkü sosyal öğrenme teorilerinden ayırmak; ikincisi ise bilişselliğin insanların gerçeklik oluşturmada, öz düzenlemesinde, bilgiyi kodlamada ve davranışları sergilemede ne denli önemli bir rol oynadığını vurgulamaktı (Pajares, 2014).

1.2. SOSYAL BİLİŞSEL KURAMIN DAYANDIĞI İLKELER

Bandura'nın sosyal bilişsel kuramının dayandığı altı ilke vardır. Bunlar: karşılıklı belirleyicilik, sembolleştirme kapasitesi, öngörü kapasitesi, dolaylı öğrenme kapasitesi, öz düzenleme kapasitesi ve öz yargılama kapasitesidir.

Bandura'ya göre bireysel faktörler, bireyin davranışı ve çevresel faktörler birbirini etkilemekte ve bu etkileşimler ile birlikte bireyin yeni davranışı ortaya çıkmaktadır. Buna karşılıklı belirleyicilik adı verilmektedir. Bu etkenler tam bir döngü içinde işleyiş gösterirler. Davranış, çevre ve bireysel özellikler karşılıklı olarak birbirlerini değiştirebilmektedirler. İnsanoğlunun çevresel ürünler tarafından nasıl etkilendiğini anlamak için bireyin bu ürünleri nasıl işlediğini ve nasıl yorumladığını anlamak önemlidir. Bandura, potansiyel çevrede pekiştirme ve cezaların var olduğunu savunur. Ancak onların ortaya çıkıp çıkmayacağını bireyin davranışı belirlemektedir.

Hatta davranışın çevreyi yarattığını belirtmektedir. Örneğin; sürekli problem yaratan birey olumsuz bir sosyal çevre meydana getirmektedir (Senemoğlu, 2013).

İnsanoğlu sıra dışı bir sembolleştirme kapasitesine sahiptir. Sembolleştirme yeteneğinden yararlanarak bireyler; çevrelerinden bilgi alırlar, kendi eylemleri için rehberler oluştururlar, yansıtıcı düşünme sayesinde yeni bilgiler edinirler, zaman ve mekân fark etmeksizin herhangi biri ile iletişime geçebilirler (Pajares, 2002). Bu yeteneği sayesinde birey tanımadığı kişilerin tecrübelerinden bile faydalanabilir. Örneğin; çevresinde şahit olduğu bir duruma başka bir kişinin nasıl tepki verdiğini gözlemleyebilir ve “Bu durumda ben olsam ne yapardım?” sorusunu kendisine sorarak bir nevi kendisini ölçmeye başlar. Bu noktada birey olayı kendisi yaşıyormuş gibi bilişsel süzgecinden geçirir ve sembolleştirme kapasitesini kullanarak bu durumu kodlar.

Bandura insanların, dünyada aslında gerçek çevre ile değil o çevrenin bilişsel temsilcileri ile etkileşimde bulduklarını savunmaktadır. Buna göre insanlar, bilişsel temsilciler yoluyla dünyadaki, çevresindeki her ürüne sembolik anlamlar yüklemektedir. İnsanoğlu düşünme gücüne sahip olduğu için geçmişi beyinde taşıyabilmekte, geleceği ise test edebilmektedir. Eğer insanoğlunun bir video kaydedicisi olduğu ve her şeyi kaydettiği düşünülürse, yaşadıklarının hatırlatıcısı ve bilişsel temsilcisi de videokasetler olarak kabul edilebilir (Bandura, 1986). Yani kişi bu kapasitesi sayesinde sadece bulunduğu anı yaşamakla kalmaz. Geçmişte karşılaştığı durumları her an bir rehber gibi yanında taşıyabilir. Geçmiş için olduğu kadar gelecek için de aynı şeyler geçerlidir. Kişi henüz meydana gelmemiş oyunları zihninde temsil edebilir. Böylelikle kişi kendisini daha güvende hissedecektir. Özellikle eğitim hayatında ve sosyal yaşantıda karşılaşılabileceği her durum karşısında yardım alabileceği bir rehberine sahiptir. Geçmiş ve geleceğin sembolü ya da onlara neden olan düşünceler, sonraki davranışları etkileyen ya da onlara neden olan materyallerdir (Bandura, 1986; Senemoğlu, 2013)

Sembollerini kullanarak bireyler bilişsel problemleri çözerler ve kendi kendilerini idare etmeye ve öngöründe bulunmaya başlarlar. İnsanlar kendi davranış biçimlerini oluştururlar ve bu davranışların muhtemel sonuçlarını öngörürler. Bu öngörülere göre insanlar kendi davranışlarını düzenlerler, kendilerini motive ederler ve kendi kendilerine rehberlik ederler. Bunu yapabilmelerindeki en önemli etken ise henüz bir

durum hakkında deneyim edinmeden sonuçlarını tahmin edip öngörebilme ve alternatif stratejiler planlayabilme yetenekleridir (Pajares, 2002).

İnsanlar sadece kendi deneyimlerinden değil, başkalarının davranışlarını gözlemleyerek de öğrenirler. Bu dolaylı öğrenme durumu deneme ve yanılma aşamalarını yaşamadan sadece gözlemleyerek eşsiz bir davranışı öğrenmelerine fırsat verir. Çoğu durumda, dolaylı öğrenme kapasitesi bireyi, maliyetli ve vahim olabilecek hatalardan kurtarır (Bandura, 1986). Gözlemlenen durum sembolik olarak kodlanır ve gelecekteki bir olay için rehber olarak kullanılır. Gözlemleyerek öğrenme dikkat, akılda tutma, üretme ve motivasyon aşamaları tarafından yönetilir. Dikkat, bireyin gözlemlediği olaylarda seçici davranabilme yeteneğidir. Gözlemlenen davranışlar ancak ve ancak hafızada sembolleştirme kapasitesi kullanılarak muhafaza ediliyorsa tekrar üretilebilir. Üretme ise gözlenen davranışı birebir deneyimlemektir. Son olarak deneyimlenen davranış değerli bir sonuç ve beklenti sunarsa, birey davranışı benimsemeye ve gelecekte yeniden deneyimlemeye güdülenir (Pajares, 2002).

İnsanlar, kendi davranışlarını kontrol edebilmeleri için bir öz düzenleme kapasitesine sahiptir. Bireylerin kendi eylemlerini öz düzenleme kapasiteleri, kendilerini ne kadar doğru ve ne kadar tutarlı bir şekilde gözlemleyip denetledikleri ile yakından ilişkilidir. Ayrıca öz düzenleme kapasitesi bireylerin kendi eylemleri hakkında yaptığı değerlendirmeler, seçimler, katkılar ve son olarak da verdikleri değerlendirici ve somut tepkiler ile birlikte şekillenir (Pajares, 2002). Bandura'ya göre insanoğlunun en ayırt edici özelliği olan öz yargılama yeteneğidir. Bu yüzden de sosyal bilişsel kuramın öne çıkan özelliklerinden birisi öz yargılama kapasitesidir. Bu kapasite sayesinde insanlar deneyimlerinden anlam çıkarırlar, yeni bilişsel kavramlar ve öz inançları keşfederler, kendilerini değerlendirirler ve buna göre de düşünce ve davranışlarında değişikliklere giderler (Pajares, 2002).

Sosyal bilişsel kuramda yer alan en önemli kavramlardan birisi öz-yeterliktir. Ayrıca öğretmen ve öğretmen adayları öz-yeterliği ile eğitsel internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterliği kavramları da ele alınacaktır.

1.3. ÖZ-YETERLİK

Öz-yeterlik Bandura'nın sosyal bilişsel kuramında yer alan kavramlardan birisidir. Birey yukarıda detayları verilen kapasitelerini kullanarak öz-yeterlik algısını

geliştirebilir. Birey bir işi başarabilmek için hem gerekli yeteneğe sahip olmalı, hem de o işi başarabileceğine dair kendisine inancı olmalıdır. Bandura (1995) öz-yeterliği bir kimsenin karşılaşılmaları muhtemel durumlarla başa çıkabilmek için gerekli olan davranış biçimlerini organize edebileceğine ve gerçekleştirebileceğine dair kendi yeteneklerine olan inancı olarak tanımlamaktadır. Senemoğlu (2013) ise öz-yeterliği bireyin becerisini kullanarak yapabildiklerine ilişkin yargılarının bir ürünü olarak tanımlar ve öz-yeterliğin bireyin farklı durumlarla baş etme, belli bir etkinliği başarma yeteneğine, kapasitesine ilişkin kendini algılayışı, inancı ve kendi yargısı olduğunu vurgular.

Öz-yeterlik bireyin motivasyonuna, kendini mutlu hissetmesine ve kişisel başarılarına bir temel oluşturur. Bu yüzden ki insanlar çabaladıktan sonra arzu ettikleri sonuca ulaşabileceklerine inanmazlar ise karşılarına çıkan zorluklar karşısında azmetmez ve güdülenemezler.

Zimmerman (1995) ise öz-yeterlik algısını bireyin bir işi başarmak için gerekli becerilere sahip olduğu konusundaki inancı olarak tanımlar. Öz-yeterlik fiziksel, karakteristik ve psikolojik özelliklerden ziyade bireylerin kendi yeteneklerini yargılamalarıdır.

Bir başka tanımında ise Gürcan (2005), öz-yeterliği bireylerin becerilerinin bir işlevi değil, bireylerin becerilerini kullanarak yapabildiklerine ilişkin yargıları olarak tarif etmektedir.

1.3.1. Öz-yeterlik Kaynakları

Bireylerin öz-yeterlik inançları dört ana kaynak tarafından etkilenmektedir. Güçlü bir yeterlik hissi oluşturmanın en önemli yolu derin tecrübeler edinmektir. Dolayısı ile kişinin kazandığı başarılar öz-yeterlik algısına çok güçlü katkı sağlar. Başarısızlıklar ise bu algıya zarar verir ve algıyı zayıflatır. Eğer başarısızlık durumu, sağlam bir öz-yeterlik algısı oluşmadan önce yaşanır ise daha çok zarar verir. İnsan, sadece kolay elde edilen başarılarla ulaşır ise çabuk beklentiye girer ve başarısızlık durumunda mücadele gücü kolayca kırılabilir (Bandura, 1994). İnsanların çalışmalarında karşılarına çıkan bazı aksaklıklar ve zorluklar, başarının her zaman aralıksız bir çaba gerektirdiğini anlamaları için faydalıdır. Birey başarıya ulaşmak için gereken niteliklerin kendisinde var olduğuna inandıktan sonra, zorlukların karşısında dimdik durur ve aksaklıklardan kolayca sıyrılmalarını bilir. Dolaylı yaşantılar,

öğrencilerin kendi performanslarını arkadaşlarının performansları ile karşılaştırmaları sonucunda elde etmiş oldukları bilgilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin ortaya koydukları performansların akranlarının performanslarından yüksek olduğunu görmeleri olumlu öz yeterlik inancı geliştirirken; öğrencilerin performanslarının akranlarının performanslarından düşük olduğunu gözlemlemesi olumsuz öz-yeterlik inancı oluşmasını sağladığı belirtilmiştir (Arslan, 2012).

Öz-yeterlik inancını oluşturmanın ve güçlendirmenin bir diğer yolu ise sosyal modellerce sağlanan ve dolaylı yoldan edinilen tecrübelerdir. Kendisine benzer kişilerin aralıksız bir çaba göstererek başarıya ulaştığını gören birey, kendinin de aynı şekilde davrandığında başarıya ulaşabileceğini düşünür. Buna ilaveten çevresindekilerin, büyük çaba göstermesine rağmen başarısız olduklarını görmek de kişinin yeterlik algısına zarar verir ve çabalarını zayıflatır (Bandura, 1994). Çevredeki kişilerde algılanan benzerlik ne kadar büyük ise örnek olarak görülen kişilerin başarı ya da başarısızlığı da o derecede ikna edici olur. Bireyler örnek gördükleri modellerin kendilerinden farklı olduklarını algırlar ise öz-yeterlikleri modelin davranışından ve doğurduğu sonuçlardan çok fazla etkilenmez.

Modeller, kişinin kendi becerilerini değerlendirmede kullanacağı sosyal bir standart oluşturmaktan çok daha fazlasıdır. Birey sadece standart bir model bulmak ile yetinmez. Bireyin asıl aradığı; sahip olmaya can attığı yeteneklere sahip olan usta kişilerdir. Model kişiler davranışları ve düşüncelerini ifade edişleri vasıtasıyla kendilerini gözlemleyen kişilere bilgi iletir ve çevresel taleplere cevap verebilecekleri verimli yetenek ve stratejiler öğretirler (Bandura, 1994; Senemoğlu, 2013).

Toplumsal ikna, kişinin başarı için gerekli olana sahip olduğu inancını geliştirmek için üçüncü bir yoldur. Uzmanlık için gerekli vasıflara sahip olduğu konusunda sözel olarak ikna edilen kişilerin çok daha büyük bir çaba göstermesi olasıdır. Bu çabayı, bir problem ortaya çıktığında kendinden şüphe eden ve sadece kendi eksik yanları üzerinde duran kişiler de gösterirler.

Sosyal ikna yolu ile yüksek bir öz-yeterlik inancı oluşturmak, bu inanca zarar vermekten daha zordur. Bandura gerçekçi olmayan destekçi ifadelerin kişinin çabaları sonrası yaşanabilecek bir hayal kırıklığı durumunda boşa çıkacağını ifade ediyor. Ancak gerekli olan beceriye sahip olmadığına ikna edilen kişiler, potansiyellerini ortaya çıkaracak olan zorlu faaliyetlerden kaçınırlar ve güçlükler karşısında kolayca pes ederler. Kişinin kendir becerilerine olan inançsızlığı bazı faaliyetleri kısıtlayarak ve kendi motivasyonuna zarar vererek kendi davranışsal geçerliliğini oluşturur (Bandura,

1994; Pajares, 2002). Yani kişi kendi becerilerine inanmayı bırakır ise çevresel uyarıcılardan gelen olumlu sinyallere de kendisini kapatır. Bu durumda birey motive olmakta çok güçlük çeker. Bireyi başarıyı elde etmek için gerekli olan özelliklere sahip olduğu konusunda inandırmak gerekir.

Bireyin öz-yeterlik inancını oluştururken yapılacak dördüncü şey bireyin stres tepkilerini azaltmak, bireyin olumsuz duygusal eğilimini ve fiziksel durumundaki yanlış yorumlarını değiştirmektir. Öz-yeterliği oluşturan kaynaklar bireye olumlu değerlendirmeler iletmekten çok daha fazlasını yaparlar. Bireyin kendi yeteneklerine olan inancına katkı yapmak ile birlikte, kişiye öyle bir çevre sağlarlar ki; bireyin başarısız olma olasılığı yüksek olan durumlara zamanından önce girmesini engellerler. Birey başarısız olabileceği durumları gözlemler, kendisine göre yorumlar ve vakti geldiğinde, gerektiğinde sahne alır (Pajares, 2002).

Bu çerçevede başarı, diğer bireyler üzerinde kazanılan bir zaferden ziyade kişinin kendi bireysel gelişimi ile ilgilidir. Bireyler kendi yeteneklerini değerlendirirken kısmen fiziksel ve duygusal durumlarını da göz önünde bulundururlar. Birey kendi stres tepkilerini ve gerginliklerini başarısızlığa yol açan bir zafiyet olarak görür (Bandura, 1994). Güç ve dayanıklılık gerektiren eylemlerde bireyler kendi bitkinlik, ağrı ve acı durumlarını fiziksel bir zafiyet olarak kabul ederler. Kişinin içinde bulunduğu ruh hali de yeterlik algısını etkilemektedir. Olumlu bir ruh halinde iken algılanan öz-yeterlik inancı yükselir iken, umutsuzluğa kapılmış bir ruh hali algılanan öz-yeterlik inancına zarar vermektedir.

Bireylerin genel olarak öz-yeterlik algıları olabileceği gibi günlük yaşamlarında gereken davranışları içeren birçok farklı konuda geliştirdikleri öz-yeterlik algıları olabilir (Ekici, 2012; Özkılıç ve İmer, 2009). Akademik öz-yeterlik, bilgisayar öz-yeterliği, öğretmenlik öz-yeterliği gibi araştırmanın konusu ile ilgili olan öz-yeterlik algıları aşağıda yer alan paragraflarda açıklanmıştır.

1.3.2. Öğretmen Öz-yeterliği

Öğretmenin görevini daha etkili olarak yapabilmesi için mesleğinde ne kadar yeterli olup olmadığının farkında olması gerekir. Öğretmenin bu farkındalığı öz-yeterlik algısı ile ilgilidir. Öğretmen öz-yeterliği, öğretmenlerin öğrenme ve öğretme sürecini

başarılı bir şekilde uygulayabilmeleri ve öğrenci davranışlarını değiştirebilmeleri için gereken yeterlikleri hakkındaki inançları olarak tanımlanabilir (Şahin, 2010).

Öğretmen öz-yeterliği, öğretmenlerin zor öğrenen ve motivasyonları düşük olan öğrencilerin de öğrenme ürünlerini etkileyebilecek kapasiteye sahip olduklarına ilişkin düşünceleridir (Tschannen-Moran ve Woolfolk-Hoy, 2001). Eğitimde öz-yeterlik, öğretmenin öğrencinin başarı düzeyi ve davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirmesi ile ilgili olarak kendi öğretme yeteneğine olan inançtır (Schriver & Czerniak, 1999).

Bir başka tanımda ise öğretmen yeterliği, öğretmenin öğrenci performansını etkileyebildiğine dair inancı olarak belirtilmiştir (Berman, McLaughlin, Bass, Pauly ve Zellman, 1977). Yüksek öz-yeterlik inancına sahip olan öğretmenler daha az stres yaşar ve daha etkili bir eğitim sunarlar (Chan, 2003). Yüksek bir yeterlik algısına sahip olan öğretmenler öğrencileri için hünelerlerini sergileyebilecekleri tecrübeler yaratırlar. Oysa eğitsel öz-yeterlik algısı düşük olan öğretmenler öğrencilerinin bilişsel gelişiminin yanı sıra öğrencilerin kendi yeteneklerine olan inançlarını da zayıflatırlar (Pajares, 2002).

Öğrencilerin yaşayarak öğrenmesi için bir öğretilerde bulunması gereken en önemli özelliklerden birisi olan yüksek öz-yeterlik algısı sadece sınıf içinde değil, toplumsal hayatta da öğrenciye kendini güvende hissettirecek ve öğrenme her alanda devam edebilecektir. Aksi bir durumda ise öğretmen sınıfta tek otorite konumunda olacak ve öğrencinin herhangi bir derste/konuda düşüncelerini beyan etmesini, aklına takılanları sormasını engelleyecektir. Yine aynı sebepten ötürü toplumsal hayatta karşılaştığı bir sorun karşısında pasif kalan bireyler yetişecek ve öğrencinin içinde dürtülmeyi bekleyen beceri ve yetenekler dışarı çıkarılamayacaktır.

Öz-yeterlik inancı yüksek olan öğretmenler, öğretim uygulamalarında farklı öğretim yöntemleri kullanmaya, kullandıkları öğretim yöntemlerini geliştirmek için araştırma yapmaya, öğrenci merkezli öğretim stratejileri kullanmaya ve yaptıkları uygulamalarda araç-gereç kullanmaya eğilimlidirler (Henson, 2001). Örneğin sunum hazırlamayı, projeksiyon makinesini kullanmayı bilmeyen bir öğretmen öğrencilerini bu araç-gereci kullanmaktan mahrum edecektir.

Düşük bir yeterlik algısına sahip öğretmenler; öğrencilerin motivasyonunu kötümser şekilde ele alan, sınıf içi davranışlara katı bir denetim uygulayan, geçici teşvikler ve olumsuz yaptırımlarla öğrenciyi ders çalışmaya iten emanet bir yönelimi benimserler (Pajares, 2002).

Bu sebeplerden dolayı öğrencilerin başarısızlıklarında sorumluluk duymazken, öğrencilerini güvensiz olmaya sevk eder ve kendilerini tek otorite olarak görürler (Yaman, Cansüğü Koray, & Altunçekiç, 2004).

Öğretmen öz-yeterliği öğrenci başarısını ve çeşitli alanlarda ve seviyelerde öğrencilerin başarı inançlarını tahmin edebilir (Pajares, 2002).

Yüksek ve düşük öz-yeterlik algısı olan öğretmenleri tanımlayan cümleleri incelediğimizde ilk olarak dikkat çeken nokta ilk grubun öğrenci merkezli, ikinci grubun ise öğretmen merkezli anlayışı benimsemesidir. Burada asıl anlatılmak istenen nokta öğretmenin alan bilgisine hakimiyeti değil, öğretmenlik mesleğine olan yatkınlığıdır. Tüm bildiklerini saatler boyunca bir makine gibi anlatabilen bir birey öğretmen olabilmek için tüm şartları yerine getiriyor sayılamaz. Sınıf içi ve sınıf dışında öğrenci ile iletişim, paylaşım, karşılıklı güven duygusu önem teşkil eder. Sınıfta sadece kendisini otorite olarak gören bir öğretmen öğrencinin derste aktif olmasını engelleyecektir. Ancak öz-yeterliği yüksek olan bir öğretmen öğrencinin ihtiyacını göre dersi işleyecektir.

Yeniliklere ve gelişmelere açık olan öğretmenler de öz-yeterliği yüksek olan öğretmenler arasındadır. Yıllarca aynı kitaptan öğrenciye bilgi aktarmak sadece düşük öz-yeterlik algısına sahip öğretmenlerin ele aldığı bir yöntemdir. Günümüzde bilim ve teknolojiye hemen her gün yenilik keşfedilmekte ve eğitim dünyasına da sunulmaktadır. İyi bir öğretmenin de bu yeniliklere açık olması, kendisini her gün geliştirmesi gerekmektedir. Bu aşamada da en çok faydalanılacak kaynak internettir. İnternet ve sosyal medyanın gücü önlenemez şekilde büyümektedir.

1.3.3. Öğretmen Adayları Öz-yeterliği

Öğretmen adaylarının öğretmen yeterliği algısı ise öğrenciler üzerinde hâkimiyet kurma inançları ile ilgilidir (Pajares, 2002). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançlarının gelişimi geniş kapsamlı bir araştırmacı kitlesinin dikkatini çekmiştir. Çünkü söz konusu öz-yeterlik inançları bir kez oluştu mu bir daha onu değiştirmek güç bir hal alabilmektedir (Tschannen-Moran, Woolfolk Hoy, & Hoy, 1998). Öğretmen adayları için öğretmenlik uygulaması yaptıkları dönem çok kritiktir. Bu dönemde öğretmen adayları, öğretmenlik becerilerine ne kadar hakim oldukları hakkında bir yargıya varmaya başlarlar. Eğer bu yargı umutsuzluğa kapılmalarına yol açarsa

öğretmen adayı bu dönemde desteklenmelidir. Güçlü bir öz-yeterlik algısı oluşturmak için öğretmenlik uygulaması dönemi oldukça büyük önem teşkil etmektedir.

Öğretmen adaylarını öğretmenliğe hazırlayan öğretmen hazırlama programları onlara içinde çeşitli durumlarda öğrencilerle ilgilenebilecekleri ve öğretim sunabilecekleri gerçek ortamlar barındıran tecrübeler sunmalıdır. Ayrıca bu programlar içinde ileri seviyede karmaşıklık, belirli bir geri dönüt ve sınıfa hakimiyet kurabilecekleri bir ortam bulundurulmalıdır (Tschannen-Moran, Woolfolk Hoy, & Hoy, 1998).

Öğretmenlik uygulaması, öğretmen adayının bireysel yetenekleri hakkında bilgi sahibi olması için bir fırsat sunar. Ancak bu uygulama suya batırıp çıkarma yöntemi gibi anlık bir şekilde uygulanacak olursa; bu, öğretmenlik hissi oluşturma sürecine büyük zarar verecektir. Öğretmenlik uygulamasına giden adaylar genellikle öğretmenlik görevinin karmaşıklığını göz ardı ederler ve aynı anda birden çok işi yapabileceklerine dair inançları son derece kuvvetlidir (Tschannen-Moran, Woolfolk Hoy, & Hoy, 1998).

Böyle bir ortamda öğretmen adayları işleyecekleri derse hazırlanırken çoğu zaman hangi seviyeye ders anlatacaklarını bile arka plana atmaktadırlar. Adaylar için önem arz eden şey dersin öğretmenin kendisi hakkında olumlu rapor vermesidir. Ancak söz konusu böyle bir ortamda öğretmenlik uygulamasının çok da sağlıklı şekilde gerçekleştirilmesi kolay gözükmemektedir. Adaylar sınıfta karşılaşacakları zorluklar ve önlerine çıkacak engeller ile ilk olarak öğretmenlik uygulamasında tanışabilmelidir. Bu sayede nelere hesaba katıp katmayacaklarını da tahmin edebileceklerdir.

Bandura'nın sosyal bilişsel kuramının dayandığı altı ilkedden birisi olan sembolleştirme kapasitesi öğretmenlik uygulamasında kendisini göstermektedir. Yani bir öğretmen adayı, tecrübeli bir öğretmenin yeteneklerine hayranlık duyabilir, ancak benzer bir şekilde dersi sunmaya çalıştığı zaman başarısız olacaktır. Öğretmenlik uygulamasının yeri de bu noktada ortaya çıkmaktadır. Uygulama sayesinde öğretmen adayı model aldığı öğretmen ile kendi deneyimini karşılaştırır. Böylece hangi noktada yeterli hangi noktada sorunlu olduğu konusunda bir kaniya varacaktır.

1.3.4. Eğitim Amaçlı İnternet Kullanımı Öz-yeterliği

Eğitim amaçlı internet kullanımı, bilgisayar ve internet kullanımı becerilerinin eğitim amacıyla işe koşulması olarak ifade edilebilir (Topal, 2013). Eğitim amaçlı

internet kullanımı öz-yeterliği ise öğretmen internet kullanımı becerilerini ders içi ve dışı faaliyetlerde etkin olarak kullanabileceğine ve internetten veya dış etkenlerden kaynaklı farklı durumlarla baş ederek çözüm yolları arayıp bulabileceğine dair kendisine olan inancı olarak tanımlanabilir. Bir başka deyişle, öğrenme öğretme sürecinde yararlanabilmek amacıyla; internetin sunduğu imkânlardan haberdar olabilmek, yenilikleri takip edebilmek, gerektiğinde öğrenciler ile birlikte yaratıcı faaliyetler düzenleyebilmektir.

Öğretmenin hem ders anında hem de ödevlendirme, duyuru yapma, makale ve yayın paylaşma gibi sınıf dışı faaliyetlerde internetten yararlanması gerekir. Öğretmenin aynı zamanda öğrencilerine de interneti eğitsel açıdan nasıl kullanabileceklerini öğretmesi günümüzde bir zaman kaybı olarak görülen internet kullanım sürecinin, öğrenciler lehine işleyebilmesi için gereklidir. Öğretmenlerin sahip oldukları yüksek internet öz-yeterlik inancı sınıftaki öğretimi önemli ölçüde etkilemektedir (Abbitt & Klett, 2007). Eğitsel amaçlı internet kullanım öz-yeterlik düzeyi yüksek olan bir öğretmenin; interneti bilgi kaynaklarına ulaşmak, eğitim-öğretim amaçlı yazılımları incelemek, e-öğrenme portallarını ders ve sınav uygulamalarında kullanabilmek, internette eğitsel oyun aramak ve eğitimsel güncel haber ve olayları takip edebilmek için kullanabilmesi gerektiği söylenebilir (Şahin, 2009)

1.3.5. Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterliği

Alan yazında eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterliği ile ilgili çalışmalar bulunmasına rağmen (Şahin, 2009; Baş, 2011; Topal, 2013) eğitim amaçlı sosyal ağ kullanım öz yeterliği ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamaktadır. Eğitim amaçlı sosyal ağ kullanım öz-yeterliği; öğretmenin ders içi ve dışı faaliyetlerde sosyal ağ sitelerinin sunduğu özellikleri etkin olarak kullanabileceğine ve farklı durumlarla baş ederek çözüm yolları arayıp bulabileceğine dair kendisine olan inancı olarak tanımlanabilir.

Sosyal ağ sitelerinin kullanıcılarına sunduğu uygulamalar arasında profil oluşturma, site içi durumunu değiştirme, fotoğraf, video ve ses içeren çoklu ortam içerikleri hazırlama, internette herhangi bir bağlantıyı takipçiler ya da arkadaşlarıyla paylaşabilme, site içi mesajlaşma, yorum ekleyebilme, topluluk veya etkinlik oluşturma ve yönetimi, haber bültenleri ve diğer sosyal ağ siteleri ile etkileşim gibi bir çok özellik bulunmaktadır. Eğitim amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeyi yüksek olan

bir öğretmenin bu ve bunun gibi özellikleri etkin şekilde uygulayabilmesi ve kendisini değerlendirerek sosyal ağ sitelerinden daha etkin şekilde nasıl faydalanabileceğini ortaya çıkarması gerektiği söylenebilir. Örneğin bir öğretmen bir sosyal ağ sitesinde sorumlusu olduğu her sınıf ve girdiği her ders için ayrı bir grup oluşturabilir. Oluşturduğu grupta ders ile ilgili makaleler, dosyalar, güncel bağlantılar paylaşabilir ve öğrencilerin de duruma dâhil olması sağlanabilir. Ayrıca farklı seviye ve sınıflardaki öğrenciler tek bir grupta toplanarak birbirleriyle etkileşim halinde olmalarına imkân verilebilir.

1.4. EĞİTİM AMAÇLI İNTERNET VE SOSYAL AĞ KULLANIMI

Eğitim öğretim sürecinde ders içi ve dışı faaliyetlerde kullanılan materyallerden en önemlileri internet bağlantısının sağladığı imkânlar ve internet dâhilinde hizmet veren sosyal ağ siteleridir. Bu bölümde internet ve sosyal ağ sitelerinin eğitim amaçlı kullanımı ele alınacaktır.

1.4.1. İnternet

İnternet insanların her geçen gün gittikçe artan üretilen bilgiyi saklama, paylaşma ve ona kolayca ulaşma ihtiyacının sonucu olarak ortaya çıkmış bir teknolojidir (Berkem, Gürdal, Bakioğlu, & Erdoğan, 2001).

Bilgisayarların ortaya çıkışı ve internet kavramının kullanılmaya başlanmasından itibaren insanlar arasındaki fiziksel engeller neredeyse tamamen ortadan kalkmıştır (Yücel, 2007). Artık bireyler internete bilgisayarlara ihtiyaç duymadan akıllı telefon ve tabletleri aracılığıyla 3G teknolojisinin olduğu her alanda erişim sağlayabilmektedirler. Yıllar içinde teknolojiye gelişmelerle birlikte büyük bir evrim geçiren bilgisayar ailesi masaüstü bilgisayar, dizüstü bilgisayar ve akıllı telefon ve tabletler adında genel olarak sınıflandırılabilir. İnterneti 2014 yılının ilk üç ayında kullanan bireylerin %58'i ev ve işyeri dışında internete kablosuz olarak bağlanmak için cep telefonu veya akıllı telefon kullanırken, %28,5'i taşınabilir bilgisayar (dizüstü, netbook, tablet vb.) kullandı (TÜİK, 2014). Bu oranların bir önceki yılın rakamlarından (%41,1; %17.1) bile çok farklı olduğu gözlemlenmiştir. Rakamlar da göstermektedir ki

internet erişimi artık sadece evde değil, ev dışında da insanların en önemli ihtiyaçlarından birisi haline gelmiştir. İlk bilgisayar olarak adlandırılan ENIAC'ın yerini artık akıllı cep telefonları ve hatta onların eklentisi olarak üretilen saat, gözlük ve diğer teknolojik gelişmeler almaktadır.

Bilginin, gücün ve üretkenlik yeteneğinin tarihteki herhangi bir andan daha yaygın olduğu; yaratıcılığın hızlı, akıcı olduğu; sadece bağlı olanların hayatta kalabileceği, her an değişim içinde olan bir çağda yaşamaktayız (Thomas ve Li, 2008). Tanımda kullanılan “sadece bağlı olanların” tabiri son derece dikkat çekicidir. İnternet insanlar için günümüzde en temel ihtiyaçlardan birisi haline gelmiştir. Her alanda, her an yaşanan yeniliklerin yansıdığı bu sahne artık eğitim öğretim sürecinin de vazgeçilmez bir aracı haline gelmiştir. Çağımızda çocuklar çok küçük yaşlardan itibaren teknoloji ile tanışmakta; akıllı telefonlar, tabletler, bilgisayarlar vb. teknolojik aletler yaşamın değişmez bir parçası haline gelmektedir.

Öğrencilerde bu denli merak ve ilgi uyandıran internet ve sosyal ağlar artık öğretmenler tarafından da verimli şekilde kullanılabilirdir. Çünkü her alanda ilerleyen teknoloji okullarda da geri kalmadan kullanılmalı ve sunduğu avantajlardan yararlanılmalıdır. Eğitimde teknoloji kullanımının eğitimin kalitesini yükseltmesinin yanında diğer bir faydası da teknolojiyi tanıyan ve onu kullanan nesillerin yetişmesini sağlamasıdır (Köseoğlu, Yılmaz, Gerçek ve Soran, 2007). Öğretmenlerin interneti eğitsel amaçlı olarak kullanması hem kendilerinin kendi bilgi ve becerilerini artırmasına, hem de derste internet destekli uygulamalara yer vermesine olarak sağlayacaktır (Aşkar & Olkun, 2005).

Dünya çapındaki internet ağı (World Wide Web) bilgiye erişimde daha hızlı ve daha verimli, taşınabilir ve tekrar kullanılabilir dijital nesnelere talep eden kullanıcılara cevaben bir evrim geçirmektedir. Web'in ilk evresi olan Web 1.0'da sadece, elektronik ortamda bulunan bilgi kaynakları gibi çalışan salt okunur ortamlar bulunmaktaydı. Bu ortamlar kullanıcıyla herhangi bir etkileşimin olmadığı, kullanıcıya arama yapmaktan başka hiçbir işlem yapma olanağı vermeyen standart HTML sayfalardan oluşmaktaydı (Odabaşı ve diğerleri, 2012). Bu sınırlılıklara rağmen Web 1.0 yeni imkanlar tanımamıza fırsat vererek, öğrencilerin nerede, ne zaman ve nasıl bilgiye ulaşabilecekleri konusunda doğrusal ya da hiyerarşik olmayan, disiplinler arası bir bilgi sunumu sağlamıştır. Web 1.0, 20. yüzyıl örgün eğitiminin bir ürünü olan bireylerin oluşturduğu bir yapı olarak görülebilir, ancak bu süreç aynı zamanda hep daha iyisini arzu eden yeni bir arayış biçimini de beraberinde getirmektedir (Thomas & Li, 2008).

Web 2.0 için bir çok tanım yapılmıştır. Genel bir tanımlama ile Web 2.0 herhangi bir kullanıcının internette kolayca içerik oluşturabilmesi ve var olan içeriklere müdahale edebilmesidir (Atıcı ve Yıldırım, 2010). Şendağ (2008) ise Web 2.0'nin en büyük getirisinin içeriğin mikro boyutlara indirgenmesi olduğunu belirtmiş ve bu ortamda kullanıcıların kendi içeriklerini oluşturmalarına, düzenlemelerine, içerikleri sıralayıp birbirleriyle paylaşmalarına ve paylaşılan içeriğin dağıtımına doğrudan katılmalarına imkan sağlandığını belirtmiştir.

Web 2.0 teknolojileri web sitesi tasarlayıcılarının yanı sıra kullanıcıların da belirli amaçlar dahilinde hayatın çeşitli alanlarında kullanabildikleri bir altyapı sağlamaktadır. Günümüzde okuma, yazma ve içerik paylaşımı olarak kabul görmüş Web 2.0 teknolojilerinin tohumları ilk olarak Tim Berners-Lee'nin web yazılımı modelinde ortaya çıkmıştır (Franklin ve Van Harmelen, 2007). Web 2.0 bir tür yazılım veya programlama dili olmamakla birlikte, var olan web teknolojisini daha kullanılabilir ve daha fonksiyonel hale getiren, yeniliklerle düzenlenmiş bir konsepttir (Aslan, 2007; Karaman, Yıldırım ve Kaban, 2008; akt. Odabaşı ve diğerleri 2012).

O'Reilly (2005) ezici bir üstünlükle bir çok web tabanlı bilgi uygulamaları ve hizmetlerinin yerini alan Web 2.0 teknolojilerini web'in gelişiminde ikinci bir evre olarak adlandırmaktadır. Bilgi servisleri artık daha dinamik ve kullanıcı hareketine daha duyarlı olacaktır.

Web 2.0 teknolojileri bilgisayar başında kontrolü uygulamalar aracılığıyla kullanıcılara teslim etme süreci olarak tanımlanabilir. Bu teknoloji sayesinde kullanıcılar ulaştıkları veriyi daha esnek şekillerde değerlendirebilmekte ve hatta verinin kendi yapısını da değiştirebilme fırsatına kavuşmaktadırlar.

Miller (Miller, 2005) Web 2.0 teknolojilerinin tasarımcıların ve kullanıcıların bir arada pratik modüllerden uygulamalar oluşturabilme imkanına sahip oldukları modüler bilgi hizmetlerinin gelişimi olarak tanımlamaktadır.

Web 2.0 teknolojilerinin sağladığı ortam ile birlikte bireyler bilgiyi pasif olarak kullanan ya da bilgiye erişebilen kullanıcı olmaktan çıkıp aktif olarak bilgiyi üreten ve paylaşan rolüne geçmektedir. Ayrıca kullanıcılar hiçbir programlama bilgisine sahip olmadan kolaylıkla istedikleri ortamları oluşturup düzenleyerek paylaşabilmektedirler. (Çağıltay ve Göktaş, 2013)

Üzerinde anlaşılan evrensel bir tanımı olmasa da; Web 2.0 teknolojilerinin, kullanıcıların etken olmadığı ve sadece bilgiyi depolama alanı olarak kullanılan bir ortamdan kullanıcı katılımını kolaylaştıran ve teşvik eden sitelere dönüşümünü temsil

ettiği genel olarak kabul edilen bir gerçektir. Böyle bir ortamda da üreticiler müşteri, müşteriler de üretici olabilmektedirler.

İnternetin geçirdiği bu evrim eğitim dünyasının da içine alan bir akım ile birçok çeşit ortam aynı anda erişime açılacaktır. Böylece tüm seviyelerde eğitim daha az ders kitabıyla yürütülen, daha az doğrusal, daha az hiyerarşik ve daha çok disiplinler arası ve doğal olarak daha çok iş birlikli şekilde yürüyecektir. Öğrenciler dünyanın dört bir yanındaki yaşlıları ile çevrimiçi çalışma imkanı bulacak ve eğitim bir bakıma daha küresel; yerel konular, değerler ve gelenekler açısından daha zengin bir hal alacaktır. Sonuç olarak öğrencilerin bireysel, toplumsal, siyasi ve akademik kimlikleri yerel ve küresel toplumların ortak amaçları, ilgileri ve merakları çerçevesinde gelişecektir.

1.4.2. Sosyal Ağlar

Sosyal ağlar, çevrimiçi sosyal teknolojilerin verdiği imkan ile bir grup insanın kullandığı etkinlikler bütünü olarak tanımlanmaktadır (Hamid, Chang, & Kurnia, 2009). Sosyal ağ siteleri ise kullanıcılarına; belli bir sistem içinde tüm kullanıcılara açık ya da kısmen açık şekilde bir profil oluşturmalarına, bağlantılarını paylaştıkları kişilerin bir listesini oluşturmalarına ve kendi bağlantı listelerini görüntüleyebilmelerine imkan veren web tabanlı hizmetler olarak tanımlanmaktadır (Boyd & Ellison, 2008).

İnternet kullanım amaçları dikkate alındığında, 2014 yılının ilk üç ayında internet kullanan bireylerin %78,8'i sosyal paylaşım sitelerine katılım sağlarken, bunu %74,2 ile çevrimiçi haber, gazete ya da dergi okuma, %67,2 ile mal ve hizmetler hakkında bilgi arama, %58,7 ile oyun, müzik, film, görüntü indirme veya oynatma, %53,9 ile e-posta gönderme-alma takip etti (TÜİK, 2014).

Sosyal yazılımlarda anahtar kelime olan sosyal içeriklere resimler, ses dosyaları, web adresleri, video klipler, sunular, etkinlik duyuruları veya diğer medya türleri örnek verilebilir (Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran, 2010). Sosyal ağlar, içinde sayısız alt toplulukları içeren devasa sanal topluluklara dönüşmektedir. Öğrenciler bu oluşumlara içinde yaşadıkları doğal çevredeki topluluklardan daha kolay şekilde katılabilmekte ve iletişime geçebilmektedirler (Eberhardt, 2007).

Sosyal ağ siteleri yeni nesillere, yeni teknoloji tasarımlarına ve kişisel sosyalleşme ihtiyaçlarına göre kendilerini uyarlayabilen dinamik yapılarıdır (Steinfeld, Ellison, & Lampe, 2008). Temel teknolojik özellikleri birbirine benzer olsa da, her bir

sosyal ağ sitesi çevresindeki topluluk birbirinden farklılıklar göstermektedir. Sitelerin çoğu önceden var olan sosyal ağların varlığını devam ettirmesini desteklerken, bazıları da kullanıcıların ortak ilgi, siyasal görüş ya da faaliyetler etrafında toplanmasına katkıda bulunmaktadır. Bazı siteler her kesimden kullanıcının ihtiyacını karşılarken, bazıları da ortak dil, din, ırk, cinsiyet ve milliyet tabanlı kimliklerin dikkatini çekmektedir. Ayrıca sosyal ağ siteleri mobil iletişim, blogging ve fotoğraf/video paylaşımı gibi yeni bilgi ve iletişim araçlarına olan uyumu derecesinde farklılık göstermektedir.

Çoğu sosyal ağ sitesi kullanıcılarının bir profil fotoğrafı yüklemesini ve çoklu ortam içerikleri yükleyerek görünüşlerini ve hislerini paylaşımlarına olanak sağlamaktadır. Bir sosyal ağ sitesine katıldıktan sonra kullanıcılar sistem tarafından ilişkili olabileceği kişileri tanımlamaları için yönlendirilmektedir. Bu şekilde profiledeki listeye eklenen kullanıcılar “arkadaşlar, takipçiler, hayranlar” gibi isimlerle anılmaktadır. “Arkadaş” terimi bazı durumlarda yanıltıcı olabilmektedir, çünkü bir sosyal ağ sitesinde arkadaş olmak illa ki günlük yaşamda kullanılan arkadaşlık anlamına gelmeyebilir (Boyd D., 2006).

İnsanların birbirleriyle bağlantı kurma sebepleri çeşitlilik göstermektedir. İnsanlar internetin bir sosyalleşme aracı olarak kullanılması ile ilgili çeşitli görüşlere sahiptir. İnternet kullanıcıları internetin sosyalleşme işlevini mail ve mesajlaşma gibi kişisel bir amaçlarla birlikte bloglar ve sosyal ağlarda da kullanılmaktadırlar (Wise, Hamman, & Thorson, 2006).

Yeni nesiller sanal bir hayatın içine çekilmekte ve bu hayatı sürmekten de son derece memnun kalmaktadırlar (De Villiers, 2010). Öğretmenlerin ise, öğrencilerinin düzenli şekilde kullandığı sosyal ağ gibi teknolojilere yabancı kaldıkları gözleniyor. Bu sitelere aşina olsalar bile çoğu zaman katılmayı ya da profil oluşturmayı gereksiz buluyorlar. Çeşitli sebeplerden ötürü çevrimiçi sosyal ağ sitelerine katılım göstermiyorlar (Vie, 2007). Öğrenci ve öğretmenler arasındaki bu zıt yaklaşım ise günümüz ve gelecek eğitim sistemleri adına çeşitli sorunlara davetiye çıkarmaktadır. Bu sebeple öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının, internetin ve sosyal ağların eğitsel amaçlı kullanımına yönelik görüşleri artı yönde değişim göstermek zorundadır. Dolayısı ile herhangi bir sosyal teknoloji kullanımı mevcut neslin en önemli ihtiyacı haline gelmiştir (Lenhart, Madden, Macgill ve Smith, 2007).

Özkan ve McKenzie (2008, s.2773), sosyal ağların özelliklerini şu şekilde özetlemektedirler:

- “Sosyal ağ sitelerinin çoğu kullanıcıların birbirleriyle kolayca irtibata geçebilmesi için e-mail, anlık mesajlaşma, chat, video, blog, dosya paylaşımı, fotoğraf paylaşımı vb. hizmetler sağlamaktadır.
- Sosyal ağ siteleri kullanıcılarına; arkadaşlarını bulabilecekleri, gruplar oluşturabilecekleri ve kendileriyle ortak ilgi alanlarına sahip kişilerle bağlantı kurabilecekleri bir veri tabanı sağlamaktadır.
- Sosyal medya sitelerinin büyük bir çoğunluğu ücretsizdir. Kullanıcılar birbirleriyle çok cüzi rakamlar karşılığında iletişime geçebilmektedirler.
- Yüzlerce sosyal ağ sitesi bulunmasına rağmen sitelerin çoğu zaten var olan sitelerin bir devamı niteliğinde iken, diğerleri ortak ilgiler, siyasi görüşler ya da aktivitelere dayalı olarak yabancıların birbirleriyle iletişime geçmelerine yardım ediyor. Bazı siteler çok çeşitli kullanıcılara üye olma olanağı sunarken, bazıları ise ortak dil, din, ırk, cinsiyete göre kullanıcıları sınıflara ayırıyor.
- Çoğu sosyal ağ sitesi kullanıcılarına düzenli olarak geri dönüt tabanlı yeni özellikler sunmaktadır. Aynı zamanda açık kaynak sürümleri de kullanıcılara kendi uygulamalarını geliştirme olanağı sağlamakta ve bunları sosyal ağ sitesine ekleme imkânı vermektedir.
- Çoğu sosyal ağ hizmeti her bir kullanıcının kendisine özel erişilebilirlik ve gizlilik ayarı yapmasına izin vermektedir. Kullanıcılar paylaştıkları bilginin ne derece gizli kalıp kalmayacağına kendileri karar verebilmektedir.
- Boyd ve Ellison (2008) sosyal ağların yükselişinin; söz konusu odak noktasını içerik, konu ya da ilgi tabanlı birinci nesil çevrimiçi bir topluluktan ziyade birey odaklı, kişisel çevrimiçi topluluklara doğru değiştirdiğini iddia etmektedirler.”

Facebook kullanıcıların kendi oluşturduğu ağlar içinde özel ya da açık olarak farklı izin seviyelerinde paylaşımlar yapabildiği, arkadaşları ile bağlantı kurabildiği, gruplara katılabildiği bir çevrimiçi sosyal ağ sitesidir (Gonzales & Vodicka, 2010). Facebook sitesi 2004’te Harvard Üniversitesi’nde okuyan öğrenciler arasında bir sosyal iletişim aracı olarak ortaya çıkmış ve kısa sürede popüler bir hal almıştır (de Villiers, 2010). Facebook sitesi; 2014 yılı Aralık ayı itibari ile 890 milyon günlük aktif kullanıcısı ve 745 milyon günlük aktif mobil kullanıcısına; 31 Aralık 2014 itibari ile de 1 milyon 390 bin aylık aktif kullanıcısı ve 1 milyar 190 bin aylık aktif mobil kullanıcısına hizmet vermektedir. Sitenin günlük aktif kullanıcılarının %82.4’ü Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada dışından siteye erişim sağlamaktadır (Facebook Company, 2015). Facebook’un sunduğu Web 2.0 teknolojileri arasında profil oluşturma, haber kaynağını takip etme, işaret arama, instagram, messenger, fotoğraf ve video, sayfa

oluşturma/görüntüleyebilme, grup oluşturma ya da var olan gruplara katılabilme, akıllı telefon ve tabletler aracılığı ile mobil erişim imkanı ve etkinlik oluşturma veya var olan etkinliklere katılma gibi seçenekler bulunmaktadır.

Facebook öğretmenlere; öğrencilerin kendi aralarında yardımlaşıp birbirlerine destek verebilecekleri imkânlar ve yapılar sağlamaktadır. Dünyada en çok kullanılan sosyal ağ sitesi olmasının yanı sıra Facebook; duvar (bildiri tahtası olarak), çevrimiçi mesajlaşma (anlık haberleşme programı olarak), fotoğraf ve video yükleme ve etiketleme özelliği gibi eğitsel aktivitelerde kullanılabilir kendine özgü araç ve unsurlara sahiptir (Tınmaz, 2011). Facebook'un çevrimiçi öğrenme adına çok önemli unsurlar olan öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci ve öğrenci-ders içeriği arasındaki ilişkiyi güçlendirmek adına üstün olduğu söylenebilir (Munoz ve Towner, 2009).

Facebook'u eğitsel amaçlı kullanmak için küçük öğrenme toplulukları oluşturmak adına etkin öğrenme yöntemleri ders içeriğine dâhil edilmelidir (Towner, VanHorn ve Parker, 2007). Bir ders sorumlusu Facebook üzerinden sadece öğrencilerinin görebileceği, paylaşabileceği, soru sorabileceği ve yorumlayabileceği bir şekilde paylaşımında bulunabilir. Herhangi bir ödev dosyasını Facebook aracılığı ile öğrencilerine gönderebilir. Yine aynı şekilde öğrenciler de ödevlerini tamamladıkları anda öğretmenlerine ulaştırabilir. Yine Facebook'taki bir özellik sayesinde öğretmen öğrencileri arasında anket uygulamak için sorular sorabilir. Örneğin öğrencilerine soracağı soruya verilecek cevaplar sayesinde dersin hangi konularında kendilerini eksik hissettiklerini, konunun neresinin tam olarak anlaşılmadığını, bu konuda kaç kişinin olumlu ya da olumsuz görüş belirteceğini kolayca belirleyebilir. Öğrenciler de Facebook'u ödev veya sınavlarla ilgili sorular sormak için sınıf arkadaşlarıyla iletişime geçmede kullanabilir (Munoz ve Towner, 2009). Öğretmenlerin öğrencileriyle çevrimiçi iletişim kurabilmek için basit bir site tasarlaması oldukça yük getirecek bir uygulama olmakla birlikte, Facebook üzerinden öğretmenleriyle irtibat kurmak öğrenciler için daha çok hoşlarına gidecek bir uygulama olacaktır. Ayrıca yeni tasarlanmış basit bir web sitesi yerine Facebook üzerinden öğrencilere ulaşmak daha etkileşimli özellikleri barındıran bir seçenektir.

Bazı öğretmenler Facebook'un "öğrencilerin alanı" olduğunu belirtip bu alana müdahale etmek istememekte, bazıları Facebook'un kendi özel hayatının bir parçası olduğunu savunup öğrencilerin kendisine Facebook'tan ulaşmasını engellemektedir. Haklılık payları olmakla birlikte gelişen teknoloji ile birlikte artık öğrencilerin özellikle akıllı telefonlar sayesinde her an sosyal ağlarda vakit geçirdikleri de kaçınılmaz bir

gerçektir. Öğretmenler bu durumu kendi lehlerine çevirmesini bilmelidir. Kendi profiline öğrencilerin ulaşmasını istemeyen öğretmenler, sadece öğrencileri için bir profil sayfası oluşturabilir. Bunun örnekleri çok görülmekle birlikte hem öğrencileri hem de öğretmenleri memnun eden bir çözüm yolu olarak görülmektedir. Açılacak profil sayfasında öğretmen eğitsel paylaşımlara yer vermekle birlikte öğrencilerinin ilgisini çekebilecek fotoğraf ve videolar da ekleyebilir. Öğrencilere faydasını dokunacağına inandığı web sitelerinin linklerini de yine mantıklı bir sıralama ile paylaşabilir. Ayrıca her sınıf için bir grup sayfası oluşturabilir, böylece farklı bölümlerde/seviyelerde ya da sınıflarda öğrenim gören öğrenciler için farklı farklı paylaşımlar yapılabilir. Grup sayfası oluşturmanın bir diğer avantajlı yanı ise istenen öğrencilerle anında haberleşebilme ve gerektiğinde duyuru yapabilmektir. Ders süresi boyunca sınıfta yer verilemeyen ilginç konu başlıkları ve konuya katkısı olabilecek makaleler vb. yine bu gruplarda paylaşılabilir.

Günümüzde her seviyeden öğrencinin Facebook'ta az ya da çok her gün vakit geçirdiği kesin olarak kabul edilmiş bir gerçektir. Bu sebeple öğretmen yetiştirmekte olan kurumlar başta olmak üzere; öğretmenler, yöneticiler ve araştırmacılar etkili bir öğrenme ortamı sağlamada Facebook'un sunduğu nimetleri kullanabilmek için söz konusu yeni durumun farkında olmalıdır (Coutts, Boyer, Dawson ve Ferdig, 2007).

Twitter en önemli mikroblog ortamlarından birisidir. Twitter'da kullanıcılar noktalama işaretleri ve boşluklar da dahil olmak üzere 140 karakterden oluşan mesajlar paylaşabilmektedir. Diğer sosyal ağ sitelerinde olduğu gibi Twitter'da da kullanıcılar paylaşımlarının diğer kullanıcılara açık ya da kısmen açık olmasını ayarlayabilmektedirler. Kullanıcılar paylaşımları içine resim, video ve diledikleri sayfaların adreslerini de ekleyebilmektedirler. Twitter'da her kullanıcı kendi ilgi alanına göre diğer kullanıcıları takip etmektedir. Yaygın olan bir diğer sosyal ağ sitesi olan Facebook'un aksine Twitter'da kullanıcılar birbirlerini arkadaş olarak eklememektedir. Yani kullanıcılar site içeriğinde sadece takip ettikleri kullanıcıların paylaşımlarına erişebilmektedir. Kullanıcıların kendi paylaşımları ise sadece kullanıcının mevcut takipçileri tarafından görüntülenebilmektedir.

Twitter sitesi aylık 288 milyon aktif kullanıcıya sahiptir ve bu kullanıcıların %80'i mobil kullanıcı olarak da Twitter'ı kullanmaktadır. Günlük aşağı yukarı 500 milyon tweet gönderilmektedir. Twitter'da hesabı bulunan kullanıcıların %77'si Amerika Birleşik Devletleri dışından siteye erişim sağlamaktadır. Site 33'ten fazla dili desteklemektedir ve eklentisi olan Vine uygulaması 40 milyonun üzerinde kullanıcıya

sahiptir (Twitter Company, 2015). Kullanıcıların Twitter'ı tercih etme sebeplerinden en önemlisi bir şeyler öğrenme isteğidir. Bireyler kimi zaman hayranı oldukları sanatçıların, sporcuların paylaştıklarını; kimi zaman haber alma amacıyla haber uygulamalarının paylaşımlarını; kimi zaman da kendi arkadaşlarının paylaşımlarını görüntülemeyi amaçlamaktadırlar. Sosyal ağların günümüzde eğitsel olarak kullanımının belki de en önemli amacı öğrencileri öğrenmenin merkezine çekmek ve bireysel öğrenmelerini düzenlemelerine yardımcı olabilmektir. Bu bağlamda Twitter'la beraber gelişen öğrenme ortamında, bazı öğrenme kuramlarından bahsetmek mümkündür. Çevrimiçi öğrenmenin, zamandan ve mekândan bağımsız olması ve her durumda iş birliğine olanak sağlaması bakımından Twitter ile benzerlik gösterdiği söylenebilir. Twitter'ın, kullanıcıya o an tartışılan konuda, alanda söz sahibi kişileri de takip edip bilgi alma olanağı sağladığı için bilgiye ilk elden ulaşma bağlamında üstünlüğünün olduğu söylenebilir. Twitter çevrimiçi öğrenme, durumlu öğrenme, sosyal bilişsel öğrenme, bağlantıcı öğrenme, işbirlikli öğrenme gibi kuramlara göre de eğitim amacıyla etkin olarak kullanılabilir uygulamalardan birisidir (Odabaşı ve diğerleri, 2012). Twitter içinde bulunan arama motoru sayesinde de merak edilen konuda en son kimin nasıl bir fikir beyan ettiğini öğrenebilme şansı sunmaktadır. Bunun diğer arama motorlarından farkı aramayı sınırlayabilme imkânıdır.

Google internet araması, çevrimiçi bilgi dağıtımını, reklam teknolojileri ve arama motorları için yatırımlar yapan çok uluslu bir Amerikan şirkettir. 4 Eylül 1998'de özel bir şirket olarak kurulmuştur. Kuruluşundan bu yana amacı; dünyadaki bilgiyi organize etmek ve bunu evrensel olarak erişilebilir ve kullanılabilir hale getirmektir (Google, 2015). Şirket dünyanın en büyük arama motorlarından birisine sahip olmakla birlikte Orkut, Google Plus gibi sosyal ağ sitelerine, akademik aramalarda kullanılabilen Google Scholar uygulamasına, yine en çok kullanılan e-posta servislerinden biri olan Gmail'e ve kitaplarla ilgili arama, alıntı ve alışveriş yapılmasına imkân veren Google Books uygulamasına sahiptir. Ayrıca günümüzde veri depolamayı kolay hale getiren Google Drive, canlı uydu görüntülerinin elde edilebildiği Google Earth ve çeviri servisinden yararlanılabilen Google Translate gibi uygulamaları da mevcuttur. Google Plus, Google'ın kimlik doğrulama ve sosyal ağ sitesidir. Google hizmetlerinden yararlanan kullanıcılar bir kullanıcı adına sahip olurlar ve diğer Google uygulamalarını da entegre olarak kullanabilmektedirler. 2012 Aralık ayı itibariyle 500 milyon kullanıcıya ulaşan Google Plus; bireylere ilgi alanlarına göre çevreler adı verilen gruplar oluşturabilmesine, paylaşımlar yapabilmesine imkân vermektedir. Ayrıca çevrimiçi

mesajlaşma, görüntülü sohbet ve görüntülü konferans görüşme gibi özellikleri de bulunmaktadır.

Myspace insanların birbirleri ile bağlantı kurabildiği, yeni şeyler keşfedebildiği ve paylaşımında bulunabildiği bir sosyal ağ sitesidir. Sanatçıların ve eserlerinin vitrini olarak bilinen site dünyanın en büyük müzik kitaplığı olarak insanlara 53 milyon çeşitli şarkı ve videoya ulaşma imkânı vermektedir. Düzenlemeye açık bir tasarım, ilgi çekici düzenleme özellikleri ve mantıksal analiz tabanlı önerileriyle Myspace karşılıklı ilgi ve esinlenme çerçevesinde birbirleriyle bağlanan insanların şekillendirme, paylaşma ve olmayanı keşfetme amaçları için yaratıcı bir topluluk oluşturmalarını sağlamaktadır (Myspace, 2015).

Çok hızla gelişen sosyal ağlardan birisi de LinkedIn'dir. Bu ağ kullanıcılarına kendi profesyonellik alanları ve ticari faaliyetleri ile ilgili arkadaşlar edinmelerine yardımcı olmaktadır. Bu web sitesinin çoğu servislerinin para mukabili olduğu için zaman zaman eleştiriler ile karşı karşıyadır, ancak tüm eleştirilere rağmen 25 yaş üzeri kişiler arasında Facebook'tan sonra en çok kullanılan sosyal ağ olarak bilinmektedir (Zafarmand, 2010).

Instagram kullanıcılarına çektikleri fotoğraf ya da kısa videoları takipçileri ile anında paylaşabilme imkânı veren mobil bir uygulamadır (Salomon, 2013). Paylaşılan fotoğraf ya da videolar Facebook, Twitter, Tumblr, Flickr ve Foursquare'i de içeren sosyal ağ sitelerinde de görüntülenebilmektedir. Akıllı telefonların yüksek işlevli kameralar sunması ile birlikte Instagram uygulamasının popülerliği de kullanıcılar arasında giderek yaygınlaşmıştır. Kullanıcıların paylaşımları görüntüleyebileceği bir web sitesi sağlamasına rağmen Instagram uygulama haricinde siteye veri gönderilmesini mümkün kılmamaktadır. Diğer sosyal ağlara oranla gençlerin daha çok ilgisini çeken Instagram bünyesinde gönderileri düzenleme amaçlı filtreler ve araçlar bulundurmaktadır. Bir günde Instagram'a gönderilen paylaşım sayısı ortalama 70 milyon, toplam paylaşım sayısı ise aşağı yukarı 30 milyar olarak belirtilmektedir (Instagram, 2015).

Flickr web tabanlı bir fotoğraf paylaşım aracıdır. Bu araca öğrenciler fotoğraf ekleyip, onları etiketleyebilirler. Belirli başlıklar altında gruplar oluşturulabilir ve fotoğraflara not ekleyip paylaşım yapılabilir. Flickr uygulaması sınıfta, okulda, bölümde, fakültede, hatta bir üniversite içinde fotoğraf paylaşımı için kullanılabilir. Ayrıca uzaktan eğitim uygulamalarında öğrencilerin kendi fotoğraflarını paylaşabilmesi için kullanılabilir.

Genel olarak özetlemek gerekirse Flickr; görsel sunuların, koleksiyonların ve videoların hazırlanmasında, tüm konu alanlarında tartışma, beyin fırtınası amaçlı olan tüm etkinliklerde, öğrenme için görsellerin oluşturulmasında, öğrenme ve değerlendirme amaçlı e-portfolio oluşturulmasında etkili bir biçimde kullanılabilir (Gülbahar, Kalelioğlu, & Madran, 2010).

Blog gönderilerin ters bir kronolojik sırayla sunulduğu basit bir web sayfasıdır. Blog sitelerinin basitliği aslında çoğu zaman yanıltıcı olabilmektedir. Blog siteleri eğitimcilerle, öğrencilerle ve öğrenciler arası iletişimi sağlamak için eşsiz imkanlar sunmaktadır. Öğrenmenin derinliğini yansıtıcı düşünceler aracılığı ile artırır. Duruma çeşitli bakış açılarından bakmalarını sağlar. Belki de en önemlisi eğitimciler arasında iletişimi sağlayabiliyor olmasıdır. Blog siteleri öğretme ve öğrenmede hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin kullanabileceği basit sitelerdir.

Eğitimciler ders faaliyetlerinin, ders içi ve çevrimiçi etkileşimlerin güncellenmesinde, makalelerin ve dersle ilgili kaynakların paylaşımında kullanılabilir. Öğrenciler ise blog sitelerinden; birbirlerinin fikirlerinden faydalanmada, diğerleri ile bağlantı kurmada, diğer öğrenciler tarafından eklenen gönderilere yorumlar yapmada yararlanabilirler.

Fernette ve Eide (2005, s.1) blog sitelerinin eğitsel alandaki faydalarını şöyle sıralamıştır:

- “Blog siteleri eleştirel ve analitik düşünme becerilerini geliştirir.
- Blog siteleri güçlü bir yaratıcı, içgüdüsel ve ilişkisel düşünme becerileri geliştirir.
- Blog siteleri karşılaştırmalı düşünmeyi teşvik eder.
- Blog siteleri nitelikli bilgiye erişim ve kullanım konusunda güçlü bir araçtır.
- Blog siteleri yalnız düşünme ve sosyal etkileşimi bir araya getirmektedir.”

Wiki siteleri -daha yaygın bir söylemle web üzerinde işbirlikli yazma siteleri- iş ve eğitim dünyasının ilgisini çekmektedir. En çok bilineni ve giderek artan bir kaynak kapasitesine sahip olanı Wikipedia'dır. Bir Wiki sitesi herhangi bir kişinin üzerinde düzenleme yapabildiği bir web sayfasıdır. Wiki siteleri kullanıcılara ortak bir kaynak oluşturma fırsatı vermektedir. Oysa bloglar sadece bireysel fikirlerin sunulmasına imkan sağlamaktadır. Wiki sitelerinin karmaşıklığı yeni öğrenenlerin gözünü korkutabilir. Kullanıcıların zihninde şu tip sorular canlanmaktadır: “İnsanlar bu sitelere

neden destek veriyor, destek vermede insanları motive eden nokta nedir, siteye girip bütün bilgileri silen ve zarar veren kişiler yok mu?” Ancak wiki siteleri korumasız ve yönetimsiz siteler değildir. Örneğin wikipedia bu toplu karmaşanın önüne geçmek için kapsamlı kaynaklara sahiptir. Wikipedia sitesi içerisinde ansiklopedilere benzer çeşitli konularda bilgiler barındırır, ancak siteyi ansiklopedilerden ayıran en önemli özellik, içerik üreticilerinin kullanıcılar olmasıdır (Odabaşı ve diğerleri, 2012).

Eğitimde kullanılan her materyal gibi wiki siteleri de eğitimcinin kullanmadaki yaratıcılığı ile sınırlıdır. Genel olarak ders notları, ders programı, sıkça sorulan sorular, ortak yazma faaliyeti, grup çalışması, beyin fırtınası, konu uzmanı daveti, diğer okullardan içerik sağlama gibi amaçlarla kullanılabilir.

Duffy ve Bruns (2006, s.36) wiki sitelerinin eğitsel alandaki faydalarını şöyle sıralamıştır:

- “Öğrenciler araştırma ödevlerini yaparken devam eden çalışmalarının belgelenmesi için kullanabilirler.
- Uzaktan eğitim uygulamalarında öğretmen ders kaynaklarını, çıktılarını, ders programını wiki üzerinden yayınlabilir ve öğrenciler bunları düzenleyebilir veya bunlara yorum ekleyebilirler.
- Wiki siteleri öğretmenler için de bir bilgi tabanı olarak kullanılabilir. Öğretmenlere öğretim uygulamaları ile ilgili yansımaları ve düşüncelerini paylaşma fırsatı verir. Böylece wiki çevrelerindeki öğretmenler için de ulaşılması, sınıflandırılması kolay bir kaynak olacaktır.
- Beyin fırtınası yaratmak için kullanışlı olan kavram haritaları oluşturmak için de wiki siteleri kullanılabilir.
- Bir wiki sitesi sunum yapmak için Keynote ve PowerPoint gibi sıradan bir yazılım yerine kullanılabilir. Böylece öğrenciler uygun bir çalışma alanı sağlandığı takdirde sunumun gerçekleştiği anda yorum veya değişiklik yapabilirler.
- Grup yönetimi için de wiki siteleri ideal sitelerdir. Genellikle gruplar bir belge üzerinde çalışırken birbirlerine mail yoluyla gönderirler ve her biri kendi bilgisayarında belge üzerinde değişiklik yapar. Wiki sitesi kullanmak grup üyelerini bir araya toplayacak ve tek, merkezi bir belge oluşturmalarını sağlayacaktır.”

Mayıs 2005 tarihinde kullanıma sunulan YouTube, milyarlarca kullanıcının orijinal olarak oluşturulmuş videoları keşfetmelerini, izlemelerini ve paylaşmalarını

sağlamakta; kullanıcılara bağlantı kurmaları, bilgi vermeleri ve dünyadaki diğer kullanıcılara ilham kaynağı olmaları için bir forum sağlamaktadır (YouTube, 2015).

YouTube değerli bir eğitsel araç olmakla birlikte yeni neslin artık değişmez bir parçası haline gelen Web 2.0 araçlarının potansiyelini vurgulamak açısından da önemli bir fırsat teşkil etmektedir (Burke ve Snyder, 2008). Eğitsel bir araç olarak YouTube öğrencilerin dijital öğrenme stillerini desteklemek amacıyla ve öğrencilerin derse olan motivasyon ve ilgilerini artırmak için kullanılmaktadır. YouTube aracılığı ile gerekli videolar yeri geldiğinde bir Power Point sunumuna, yeri geldiğinde de çevrimiçi bir öğrenme ortamına kolayca aktarılabilir. Diğer sosyal ağ sitelerinde olduğu gibi kullanıcılar –öğretmenler- kendilerine eğitsel amaçlı bir YouTube hesabı açarak öğrencilerinin bu hesabı takip etmesini sağlayabilirler.

Sosyal imleme internet üzerinde yer işaretlerini (favori sayfaları) kaydetmek ve düzenlemek için kullanılan bir yoldur. İnternet üzerinde yer işaretlerine sahip olmak, internet bağlantısı ve tarayıcısı olan herhangi bir bilgisayarda ulaşılabildiği anlamına gelmektedir. Bir web sayfasını kaydederken kullanıcılar kaynağı etiketleyebilmekte, kişiye özel ya da kullanıma açık konuma getirebilmekte ve ağ üzerinden başkaları ile paylaşabilmektedir. Belirli bir etiketin kullanımı benzer ilgilere sahip kullanıcıların paylaşımındaki kaynakları keşfetmesine ve o kaynaklara ulaşabilmesine fırsat vermektedir. Kişisel bilgileri düzenlemenin yanı sıra sosyal imleme siteleri makalelerin ve öğrenme kaynaklarının paylaşımı için kullanışlı bir araçtır (Majhi ve Maharana, 2010).

1.5. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde eğitsel internet ve sosyal ağ kullanımı öz-yeterlik algıları ile ilgili alan yazın taraması sonucu elde edilen bazı araştırma bulgularına yer verilmiştir.

1.5.1. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Soomro, Kale ve Zai, (2014) Pakistan'daki öğretmen adayları ve öğretmen yetiştiren eğitimcilerin Facebook kullanımlarını, Facebook'u işbirlikli öğrenme amacıyla kullanmaya karşı tutumlarını ve katılımcıların Facebook kullanım

yoğunlukları ile Facebook’u eğitsel amaçla kullanmaya karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmaya 102 öğretmen adayı ile 26 eğitim fakültesi öğretim elemanı katılmıştır. Araştırmada Facebook kullanma sıklığı, mevcut Facebook kullanma amaçları ve Facebook’u işbirlikli öğrenmede kullanmaya yönelik tutum ölçekleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçları öğretmen adayları ve öğretim elemanlarının Facebook kullanma sebeplerinin genel olarak sosyal amaçlar olduğunu göstermiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının Facebook’u işbirlikli öğrenme amacıyla kullanmaya karşı olan tutumlarının öğretim elemanlarınınkinden daha olumlu olduğu ortaya çıkarılmıştır. Araştırma bulguları son olarak katılımcılarının Facebook’u kullanma sıklıkları ile işbirlikli öğrenmede kullanmaya yönelik tutumları arasında da olumlu bir ilişki olduğunu belirtmiştir.

Hughes, Ko, Lim ve Liu, (2015) Amerika’da öğrenim göre 206 öğretmen adayının eğitim hayatlarında ve gelecekteki öğretmenlik hayatlarında sosyal ağ sitelerini kullanma eğilimlerini 4 yıllık kesitsel bir çalışma içinde araştırmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre neredeyse bütün öğretmen adaylarının bir sosyal ağ sitesine üye olduğu, ancak %40’ının blog ya da wiki sitelerini hiç kullanmadığı, %80’inin ise Twitter’ı okumak ya da yazmak için hiç kullanmadığı belirtilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal ağ sitelerine yazdıklarından çok okuma yaptıkları ortaya çıkartılmıştır. Bulguların ortaya çıkardığı eğilimler; Facebook, Twitter gibi sosyal ağ sitelerinin kullanımının çoğunlukla kişisel amaçlardan kaynaklandığını, öte yandan blog, wiki gibi sitelerin kullanımının ise hem kişisel hem de eğitsel amaçlardan kaynaklandığı göstermektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal ağ hesapları üzerine birçok sınırlama koydukları ve gelecekte öğretmenlik hayatlarında sosyal ağları kullanmaları ihtimalinin düşük olduğu orta çıkarılmıştır.

Lee ve Lee, (2014) öğretmen adaylarının teknolojiye uyum sağlamaya yönelik öz-yeterlik algılarının sınıf çalışması ile ne derece gelişeceğini ve bunun üzerinde hangi etkenlerin en önemli rolü oynayacağını incelemeyi amaçladıkları araştırmayı Kore’de eğitim fakültelerinde öğrenim gören 136 öğrenci ile gerçekleştirmişlerdir. Araştırmada ayrıca teknolojiye uyum sağlamaya yönelik öz-yeterlik algıları ile bilgisayar kullanımı ve öğretmenlerin bilgisayara karşı tutumunun birbirini doğrudan ya da dolaylı bir yoldan ne derece etkilediğini ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Veri toplama amacıyla öğretmen adaylarına teknolojiye uyum öz-yeterlik ölçeği, bilgisayara karşı tutum ölçeği, bilgisayar ölçeği, eğitsel çoklu ortam hazırlama ölçeği ve ders planlama becerileri

ölçeği uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının teknolojiye uyum öz-yeterlik algı düzeyleri aldıkları teknoloji dersinden sonra yükseliş göstermiştir. Ayrıca bilgisayara karşı daha olumlu tutum içinde olan ve daha kapsamlı ders planlama becerisine sahip olan öğretmen adaylarının teknolojiye uyum öz-yeterlik algılarının da daha fazla artış gösterdiği belirtilmiştir.

Redman ve Trapani, (2012) öğretmen adaylarının derslerine eklenen iki sosyal ağ aracının yeni teknolojiye yönelik algılarını nasıl değiştirdiğini belirlemeye yönelik bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmada amaçladıkları şey yeni teknolojilerin sağladığı öğrenme ortamlarının bütün öğretmen adayları tarafından gerçek anlamda tecrübe edilmesidir. Araştırma 120 öğretmen adayının katılımıyla yürütülmüştür. Katılımcılar önceki deneyimleri ile ilgili bir ankete tabi tutulmuş ve Twitter ve Edmodo'da verdikleri yazılı tepkiler de kayıt altına alınmıştır. Katılımcıların %80'inden fazlasının bir cep telefonunun yanı sıra i-pad ya da dizüstü bilgisayar gibi taşınabilir bir araca daha sahip oldukları belirlenmiştir. Edmodo ve Twitter'da verilen tepkilere göre iki aracın da belli bir düzeyde yetenek içerdiği ve katılımcıların gelecekteki mesleki hayatlarında bu iki araçtan en az birisini kullanma olasılıklarının yüksek seviyede olduğu belirtilmiştir.

Lee ve Tsai, (2010) öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgisini, sınıf içi uygulamalarına teknolojiyi entegre ederek anlatmayı amaçlayan bir çerçeve sunmayı ve öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgisi öz-yeterlik algılarını incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırma Tayvan'da ilkokuldan lise seviyesine kadar görev yapan 558 öğretmenin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Geliştirilmesi amaçlanan teknolojik pedagojik alan bilgisi ölçeğinin yeterli geçerlik ve güvenilirlikte olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırma sonuçları öğretmenlerin internet ile ilgili pedagojik bilgilerinin yetersiz olduğunu göstermiştir. İnternet tabanlı öğrenmeye yönelik tutum ile öz-yeterlik arasında karşılıklı ilişki tespit edilmiştir. Yaş olarak büyük ve daha tecrübeli öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgisi öz-yeterlik algı düzeylerinin daha düşük olduğu ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca eğitim amaçlı olarak interneti daha fazla kullanan öğretmenlerin de öz-yeterlik algı düzeylerinin daha yüksek olduğu belirtilmiştir.

Abbitt ve Klett, (2007) öğretmen adaylarının teknolojiyle etkileşimlerinin öz-yeterlik inançlarına olan etkisini incelemeyi amaçladıkları araştırmalarını 108 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirmişlerdir. Araştırmada bilgisayar teknolojisi kullanma memnuniyet algısı, bilgisayar teknolojisinden faydalanma algısı ve teknoloji etkileşimine yönelik öz-yeterlik algı düzeyleri ölçekleri veri toplama amacıyla

kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre bilgisayar teknolojisini kullanma memnuniyet algısı, teknoloji etkileşimine yönelik öz-yeterlik algısının önemli bir yordayıcısı olarak belirlenmiştir. Ancak bilgisayar teknolojisinden faydalanma algısının aynı derecede önemli bir yordayıcı olmadığı ortaya çıkarılmıştır. Araştırma bulgularının gösterdiği bir başka sonuca göre farklı teknoloji etkileşimi kurslarına devam eden öğretmen adaylarının, kursların içeriği, zamanı ve tasarımı farklı da olsa, öz-yeterlik algı düzeylerinin yükselişe geçtiği belirtilmiştir. Sadece eğitsel teknoloji etkileşiminin yer alacağı bir kursun öz-yeterlik algıları üzerinde daha büyük bir etkiye sahip olabileceği ifade edilmiştir.

Wang, Ertmer ve Newby, (2004) dolaylı öğrenme tecrübeleri ve amaç belirlemenin; öğretmen adaylarının sınıftaki teknoloji etkileşimi öz-yeterlik algılarını ne derece etkilediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirdikleri araştırmayı 280 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirmişlerdir. Katılımcılar üç deney ve bir kontrol grubu olmak dört ana gruba ayrılmış ve kendilerine eğitsel teknoloji eğitimi verilmiştir. Öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için öğretmen adaylarına ön-test ve son-testler uygulanmıştır. Araştırma sonuçları dolaylı tecrübe ve amaç belirlemenin katılımcıların teknoloji etkileşimi öz-yeterlik algılarına önemli katkı sağladığını ortaya çıkarmıştır. Verilere göre ulaşılan bir diğer önemli sonuç ise dolaylı öğrenme ve amaç belirleme değişkenlerinin ikisinin birden mevcut olduğu durumların, sadece birisinin mevcut olduğu durumlardan daha fazla katkı sağladığı belirlenmiştir.

Sadaf, Newby ve Ertmer, (2012) öğretmen adaylarının gelecekteki mesleki hayatlarında sınıflarında Web 2.0 teknolojilerini kullanmalarına ilişkin davranışsal, kuralcı ve kontrol inançlarını inceledikleri nitel bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Veri toplama sürecinde 190 öğretmen adayına açık uçlu sorulardan oluşan, 12 öğretmen adayına yarı yapılandırılmış görüşme sorularından oluşan ve 12 öğretmen adayına da dönem sonu tepkileri ölçen sorulardan oluşan ölçekler kullanılmıştır. Bulgular öğretmen adaylarının Web 2.0 teknolojilerini kullanma maksatlarının bu teknolojilerin öğrencinin öğrenmesi ve katılımı, kullanım kolaylığı, dijital çağ öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olması, katılımcıların yüksek öz-yeterlik algısı ve öğrencilerin her an her yerde öğrenme ve etkileşime ulaşabileceği gibi konularda taşıdığı değere olan inançları ile ilgili olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu bulguların ışığında öğretmen yetiştirme programı hazırlayan eğitimcilerin bu kavramlara dikkat etmesi gerektiği önerilmiştir.

Teo, (2009) Singapur'da bir öğretmen yetiştirme kurumunda öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının teknolojiyi kabullenme seviyelerini yordayan bir model oluşturmayı amaçlamıştır. Araştırma verileri 475 öğretmen adayının cevapladığı anket ile elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre algılanan fayda, bilgisayar kullanımına yönelik tutum ve bilgisayar öz-yeterliğinin öğretmen adaylarının teknolojiyi kabullenmesinde doğrudan bir etkisi olduğu belirtilmekle birlikte; algılanan kullanım kolaylığı, teknolojik karmaşıklık ve kolaylaştırıcı durumların teknoloji kabullenmesinde doğrudan bir etkisi olmadığı ortaya çıkarılmıştır. Bu altı değişkenin davranışsal maksat değişkeninin aşağı yukarı %27.1'ini oluşturduğu belirtilmiştir.

Munoz, Pellegrini-Lafont ve Cramer, (2014) bir mikroblog sitesi olan Twitter'ın öğretmen yetiştiren kurumlarda kullanımını incelemeyi amaçladıkları araştırmalarında öğrenciler Twitter ve blog gönderilerini gözleyerek ve bir ölçek aracılığıyla veri toplamışlardır. Ölçekte ile öğrencilerin, bir öğrenci topluluğuna ait olma hissini kendileri tarafından nasıl algılandığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma bulguları öğrencilerin iletilerinin beş madde etrafında toplandığı göstermiştir. Bunlar; alan tecrübesi, duygular, işbirlikli öğretme, sınıf ve ilişkilerdir. Araştırma sonuçları en düşük etkileşimli grubun öğrenme sürecinde katılım hissini gösteren ve diğer öğrencilerle daha bağlantılı olan grup olduğu göstermiştir.

1.5.2. Türkiye'de Yapılan Araştırmalar

Kaya, Balay ve Adıgüzel, (2014) Harran Üniversitesi Pedagojik Formasyon Programına kayıtlı 185 öğretmen adayı ile tarama modelinde bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Çalışmada Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterliği İnançları Ölçeği ve Bilgi Okuryazarlığı Ölçeği uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanım becerilerinin yeterli düzeyde, bilgi edinme düzeylerinin ise orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanım düzeyleri cinsiyete göre, erkekler lehinde anlamlı düzeyde farklılık gösterirken; bilgi edinme beceri düzeyleri ise interneti kullanma amacına göre, interneti araştırma amaçlı olarak kullananların lehinde anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği ifade edilmiştir. Öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanma becerileri ile bilgi edinme becerileri arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişkinin belirlendiği belirtilmiştir.

Özçelik ve Kurt, (2007) ilköğretimde çalışan öğretmenlerin bilgisayar öz-yeterlik düzeylerini belirlemek; yaş, cinsiyet, branş vb. değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Bilgisayar Öz-yeterliği Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmaya Balıkesir ilinin 102 ilköğretim okulunda görev yapan 1714 öğretmen katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin bilgisayar öz-yeterliklerinin orta düzeyde olduğu belirtilmiştir. Cinsiyet değişkeni ile bilgisayar öz-yeterlikleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkarılmıştır. Branş değişkeni söz konusu olduğunda bilgisayar öğretmenleri ve diğer tüm branş öğretmenleri arasında bilgisayar öğretmenleri lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Topal ve Akgün, (2015) Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi birinci öğretim son sınıfta okuyan 572 öğretmen adayı ile kesitsel tarama modeli kullanarak bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Çalışmada Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterliği Ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları; cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, bilgisayar kullanım yılı, haftalık bilgisayar kullanım süresi, haftalık internet kullanım süresi, haftalık sosyal medya kullanım süresi, eğitimde interneti kullanabilme yeterliği, Fatih projesi teknolojilerini kullanma yeterliği ve mesleki yaşamlarında internetten eğitim amaçlı materyal bulma yeterliği değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği belirtilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre genel olarak öğretmen adaylarının bilgisayar ve internetle ilgili doğrudan deneyimleri arttıkça eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının da arttığı ifade edilmiştir.

Timur, Yılmaz ve Timur, (2013) 2011-2012 akademik yılı güz döneminde öğrenim görmekte olan 33 ilköğretim matematik, 58 fen bilgisi, 21 sınıf, 38 okul öncesi öğretmenliği son sınıf öğretmen adayı üzerinde bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Çalışmada Türkçe 'ye uyarlanan "Bilgisayar Kullanımına Yönelik Öz Yeterlik İnancı Ölçeği" kullanılmıştır. Tarama modeli kullanılan çalışmada, yapılan analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına yönelik öz-yeterlik inançlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği; Bilgisayar Kullanımına Yönelik Öz-yeterlik İnancı ölçeğinin sonuç beklentisi alt boyutunda, öğrenim görülen bölüme göre anlamlı fark olduğu bulunmuştur.

Gürol ve Aktı, (2010) Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan 248 öğretmen adayı üzerinde bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Çalışmada Öğretmen Yeterlik Ölçeği ve İnternet Öz-yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma

sonucu elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının internet öz-yeterliği ile kendi öz-yeterlikleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Ilgaz, Bülbül ve Çuhadar, (2013) 2011–2012 eğitim-öğretim yılında Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan 221 (163 kız, 58 erkek) son sınıf lisans öğrencileri ile yine aynı fakülteden pedagojik formasyon eğitimi alan 386 (267 kız, 119erkek) diğer fakülte mezunları olmak üzere toplam 607 öğretmen adayı üzerinde tarama modelinde desenlenen bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Araştırma verileri “Eğitim İnançları Ölçeği” ve “Öğretmen Yeterlik Ölçeği” ile toplanmıştır. Yapılan analizin sonucunda öğretmen adayların bireysel çabalarına ilişkin algıları ile çağdaş eğitim anlayışını savunan eğitim inançlarının (ilerlemecilik, yeniden kurmacılık ve varoluşçuluk) ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte “daimicilik” ve esasicilik” görüşleri ile “dışsal faktörler” arasında öz-yeterlik açısından ters yönlü bir ilişki olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Erdemir, Bakırcı ve Eyduran, (2009) öğretmen adaylarının öğretimde interneti, bilgisayarı ve öğretim amaçlı teknolojiyi farklı değişkenlere göre kullanabilme ve hazırlayabilme beceri düzeyleri hakkındaki görüşlerini tespit etme amacıyla yaptıkları çalışmayı iki eğitim fakültesinde öğrenim gören ilköğretim matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler, okulöncesi, sınıf ve Türkçe öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören 325 öğretmen adayı ile yürütmüşlerdir. Ölçek olarak, 29 maddelik Likert tipi Teknoloji Tutum Ölçeğini kullanmışlardır. Yapılan analizlere göre öğretmen adayları, interneti ve bilgisayarı öğretim amaçlı kullanabilmede kendilerini yeterli hissetmezken, arama motorlarını kullanmada yeterli olduklarını, öğretim amaçlı basit materyalleri hazırlayabildiklerini, karmaşık ve çok amaçlı öğretim cihazlarını hazırlayamadıklarını belirtmişlerdir. Öğretim amaçlı teknolojiyi kullanabilme özgüveninde, kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarından daha iyi seviyede oldukları sonucuna varılmıştır.

Gömlüksiz ve Erten, (2013a) öğretmen adaylarının genel internet öz-yeterliklerine ilişkin algılarının cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, internete bağlanma süresi ve bağlanma yerlerine göre değişip değişmediğini belirlemek amacıyla Fırat Üniversitesi Fen, Eğitim ve İnsani-Sosyal Bilimler Fakültelerinde öğrenim gören 661 son sınıf öğrencisi ile bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmada 25 maddelik beşli Likert tipi bir ölçek geliştirilmiş ve kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, haftalık bağlanma süresi ve internete bağlanma yeri değişkenine göre görüşlerinin farklılaştığı belirlenmiştir. Erkek öğretmen adaylarının

genel internet öz-yeterlik algılarının kız öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Eğitim Fakültesi öğrencilerinin genel internet öz-yeterlik algılarının, İnsani-Sosyal Bilimler ve Fen Fakültesi öğrencilerinkinden daha yüksek olduğu ortaya çıkarılmıştır. İnternete daha sık bağlanan öğrencilerin internet öz-yeterlik algılarının daha yüksek olduğu, internet cafeden bağlananların ise daha düşük öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir.

Gömlüksiz ve Erten, (2013b) öğretmen adaylarının webe özgü öz-yeterlik düzeylerini incelemek amacıyla gerçekleştirdikleri çalışmayı Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi, İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Eğitim Fakültesi ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu'nda öğrenim gören 807 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirmişlerdir. Araştırmada “Webe Özgü Öz-yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre erkek öğretmen adaylarının webe özgü öz-yeterlik düzeylerinin kız öğretmen adaylarinkinden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeylerinin diğer bölümlerdeki öğretmen adaylarinkinden daha yüksek olduğu ortaya çıkarılmıştır. Sayısal alan mezunlarının webe özgü öz-yeterlik düzeylerinin diğer alan mezunlarından, internete evden bağlananların başka yerden bağlananlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. İnternete hafta boyunca daha sık bağlananların öz-yeterlik düzeylerinin de daha az bağlananlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Bayrakçı, Tozkoparan ve Durmuş, (2014) Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri bölümü, İlköğretim bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği ve Matematik Öğretmenliği anabilim dallarında öğrenim görmekte olan 96 öğretmen adayı ile gerçekleştirdikleri çalışmada öğretmen adaylarının internet öz-yeterlik inançları ve eğitim teknolojilerine yönelik tutumlarını incelemişlerdir. Veri toplama aracı olarak, “Kişisel Bilgi Formu”, Teknoloji Tutum Ölçeği ve Türkçe'ye uyarlanan “İnternet Öz-Yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma, öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine yönelik tutumlarının ve internet öz-yeterlik inançlarının orta seviyede olduğunu göstermiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine yönelik tutumları ve internet öz-yeterlik inançlarının cinsiyet, bölüm, sosyal medya kullanma ve genel bilgisayar bilgi seviyelerine göre farklılık göstermemektedir. Öğretmen adaylarının internet öz-yeterlik inançları onların internet kullanım sürelerine göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ayrıca, öğretmen adaylarının internet öz-

yeterlik inançları ile eğitim teknolojilerine yönelik tutumları arasında pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Çuhadar ve Yücel, (2010) bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretim amaçlı kullanımında yabancı dil öğretmeni adaylarının öz-yeterlik algılarını etkileyen etmenleri ortaya koymak amacıyla gerçekleştirdikleri araştırmayı Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü'nde öğrenim gören 65 son sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirmişlerdir. Araştırma verileri bir anket yardımı ile elde edilmiştir. Araştırma sonuçları katılımcıların büyük çoğunluğunun bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretim amaçlı kullanımı konusunda kendilerini yeterli bulduğunu göstermektedir. Öğrencilerin bu konuda öz-yeterlik algılarını olumlu yönde etkileyen en önemli etmenin, bilgi ve iletişim teknolojilerin ders etkinliklerinde kullanımı olduğu ifade edilmiştir. Altyapı eksikliği ve karşılaşılan teknik sorunlar ise öz-yeterlik algısını olumsuz yönde etkileyen etmenler olarak belirlenmiştir.

Özyalçın Oskay, (2011) kimya öğretmen adaylarının internet öz-yeterliklerinin, yapılandırmacı internet destekli ortamlara yönelik tercihlerinin nasıl olduğunu belirlemek, internet öz-yeterlikleri ile yapılandırmacı internet tabanlı ortamlara yönelik tercihleri arasındaki ilişkiyi, internet destekli kimya dersi uygulamalarındaki başarıları ile yapılandırmacı internet tabanlı ortamlara yönelik tercihleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmada 2009-2010 öğretim yılı bahar yarıyılında, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Orta Öğretim Fen ve Matematik Bölümünde birinci sınıfa devam eden 50 öğretmen adayına “Yapılandırılmış İnternet Öğrenme Ortamları Anketi” ve araştırmacı tarafından geliştirilen “Kimya Başarı Testi” kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda öğretmen adaylarının internet öz-yeterlikleri ile yapılandırmacı internet tabanlı ortamlara yönelik tercihleri arasında ve yapılandırmacı internet tabanlı ortamlara yönelik tercihleri ve internet destekli kimya dersi uygulamalarındaki başarıları arasında istatistikî olarak anlamlı ilişki saptandığı belirtilmiştir.

Kahraman, Yılmaz, Erkol ve Altun Yalçın, (2013) öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inançlarının cinsiyet, sınıf düzeyi ve bilgisayar deneyimi değişkenlerine göre incelenmesi amaçladıkları çalışmayı üç farklı üniversitenin eğitim fakültelerinde öğrenim görmekte olan toplam 294 öğretmen adayı ile gerçekleştirmişlerdir. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanımına ilişkin öz-yeterlik inançlarının tespitine yönelik olarak “Eğitsel internet kullanım öz-yeterliği ölçeği” kullanılmıştır. Analiz sonuçları,

öğretmen adaylarının öz-yeterlik inanç düzeylerinin cinsiyet ve sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermemesine rağmen bilgisayar deneyimlerine göre istatistiksel olarak önemli düzeyde farklı olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışmanın sonuçlarına göre, artan bilgisayar tecrübesiyle birlikte eğitsel internet kullanımına ilişkin öz-yeterlik inancının da yükseldiği belirtilmektedir.

Akbaş ve Çelikkaleli, (2006) sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimine ilişkin öz-yeterlik inançlarının cinsiyet, öğrenim türü ve üniversitelerine göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmaya Dokuz Eylül Üniversitesinden 129, Balıkesir Üniversitesinden 46, Cumhuriyet Üniversitesinden 131, Mersin Üniversitesinden 57, Ankara Üniversitesinden 40 ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinden 88 sınıf öğretmenliği programı 4. sınıf öğrencisi olmak üzere toplam 491 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının fen öğretimine yönelik öz-yeterlik inançlarını ölçmek için Türkçe'ye uyarlanan "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretiminde Öz-yeterlik İnancı Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimine yönelik öz-yeterlik inançlarının ve sonuç beklentilerinin cinsiyetlerine göre farklılaşmadığı; öğrenim türlerine göre ise fen öğretimine ilişkin öz-yeterlik inancının farklılaşmadığı, sonuç beklentilerinin farklılaştığı belirtilmiştir. Ayrıca, sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimine ilişkin öz-yeterlik inançlarının ve sonuç beklentilerinin üniversitelerine göre farklılaştığı ortaya çıkarılmıştır.

Aşkar ve Umay, (2001) Hacettepe Üniversitesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği Lisans Programına devam eden 1., 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin bilgisayarla ilgili öz-yeterlik algılarını incelemek amacıyla yaptıkları araştırmada 155 öğretmen adayı ile çalışmışlardır. Araştırmada "Bilgisayar Öz-yeterlik Algısı Ölçeği" ve yanıtlayıcıların bilgisayara erişim koşulları, deneyim ve kullanım sıklığına ilişkin anket ölçme araçları olarak kullanılmıştır. Araştırma sonuçları araştırmaya katılan öğrencilerin bilgisayara karşı öz-yeterlik algılarının düşük olduğunu göstermiştir. Öğrencilerin bilgisayara karşı öz-yeterlik algıları ile bilgisayar deneyimleri ve kullanma sıklıklarının yüksek ilişki verdiği belirtilmiştir.

Seferoğlu ve Akbıyık, (2005) ilköğretim öğretmenlerinin bilgisayar öz-yeterlik algıları incelenmiş ve bilgisayar öz-yeterlik algılarının branş, mesleki kıdem, bilgisayar kullanımı ve kullanılan programlar gibi değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini araştırmışlardır. 51 öğretmen üzerinde yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen bir anket ve "Bilgisayar Öz-yeterlik

Algısı” ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öz-yeterlik algısı düşük olan öğretmenlerin bilgisayar kullanmayı büyük bir çoğunlukla okullarında sunulan bir kurs aracılığıyla öğrendiği, öz-yeterlik algısı yüksek olan öğretmenlerin ise bilgisayar kullanmayı çoğunlukla deneme-yanılma yoluyla öğrendikleri belirtilmiştir.

Tuncer ve Tanaş, (2011) ğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlik algılarının değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirdikleri çalışmada Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki 122 ğrenciye Bilgisayar z-yeterlik ölçeğini uygulamışlardır. Araştırma sonuçlarına göre bilgisayar öz-yeterlik algıları arasında ğretmen adaylarının cinsiyetlerine, yaşlarına, öğrenim gördükleri sınıfa, programa kayıt yaptırmadan önce yaşadıkları yerleşim türüne göre anlamlı fark bulunmazken, öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı fark bulunduğu belirtilmiştir.

Baş, (2011) ilköğretim okulu ğretmenlerinin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inançlarını cinsiyet, mesleki kıdem ve eğitim durumu değişkenlerine göre incelemeyi amaçlayan çalışmasını 2010-2011 eğitim-ğretim yılında Niğde il merkezinde bulunan toplam 11 ilköğretim okulunda görev yapan 248 ilköğretim ğretmeni ile gerçekleştirmiştir. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada lme aracı olarak “Eğitsel İnternet Kullanımı z-yeterlik İnançları leği” kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre ilköğretim ğretmenlerinin “oldukça yeterli” düzeyde eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inancına sahip oldukları belirtilmiştir. Öğretmenlerin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inançlarının cinsiyete, mesleki kıdeme ve eğitim durumuna göre farklılaştığı ortaya çıkarılmıştır.

Topal, (2013) ğretmen adaylarının eğitim amaçlı öz-yeterlik algılarının düzeyini belirlemek ve bu algıları geliştirebilmek amacıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmada Eğitsel İnternet Kullanım z-yeterlik leği kullanılmıştır. Bu alışmada Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi birinci ğretim son sınıfıta okuyan 370 ğretmen adayı ve “Eğitimde İnternet Kullanımı” adı verilen eğitime katılmak isteyen 28 ğretmen adayı üzerinde gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda ğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları ile cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, bilgisayar kullanım yılı, bilgisayar sahipliği, haftalık bilgisayar kullanım süresi, haftalık internet kullanım süresi, sosyal medya kullanımı, haftalık sosyal medya kullanım süresi, eğitimde interneti kullanabilme ile ilgili kendilerini yeterli görüp görmediklerine yönelik düşünceleri, mesleki yaşamlarında internetten eğitim amaçlı materyal bulma ile ilgili kendilerini yeterli görüp görmediklerine yönelik düşünceleri arasında anlamlı farklılıklar ortaya çıktığı belirtilmiştir. Öğretmen

adaylarına verilen sekiz saatlik eğitim sonrasında, öz-yeterlik algılarının anlamlı olarak arttığı görülmüştür.

Söylemez, (2013) öğretmen adaylarının sosyal ağ sitelerini kullanım durumlarına göre sosyal beceri düzeylerini incelemeyi amaçladığı çalışmasını 2012-2013 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 701 öğretmen adayı ile birlikte gerçekleştirmiştir. Çalışmada, sosyal ağ sitelerinin kullanımıyla ilgili veriler araştırmacı tarafından geliştirilen "Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Anketi" ile elde edildiği; sosyal beceri düzeyleri ise "Sosyal Beceri Envanteri" ile değerlendirildiği belirtilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre öğretmen adaylarının toplam sosyal beceri düzeylerinin; sosyal ağ sitelerine üye olma durumlarına, sosyal ağ sitelerine üye oldukları süreye, aktif olarak kullandıkları sosyal ağ sayısına, sosyal ağ sitelerinde bir günde ortalama geçirdikleri süreye, sosyal ağ sitelerinde yer alan içeriklere yorum yazma durumlarına ve sosyal ağ sitelerindeki yazışmalarında yüz simgelerini kullanma durumlarına göre anlamlı fark gösterdiği ortaya çıkarılmıştır. Öğretmen adaylarının toplam sosyal beceri düzeyleri, sosyal ağları en fazla kullanma amaçlarına göre anlamlı bir farklılık görülmediği belirtilmiştir.

Temelli, (2011) Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, mezun oldukları lise türü, öğrenim gördükleri üniversite ve sınıf seviyesine göre bilgisayar öğretimi ve öğretmenlik öz yeterlik algılarının farklılık gösterip göstermediğini incelemeyi amaçlayan bir çalışma gerçekleştirmiştir. Tarama modelindeki araştırma 2008-2009 öğretim yılı bahar döneminde 18 Mart ve İnönü Üniversitelerinin BÖTE bölümünde öğrenim görmekte olan 184 1. ve 4. sınıf düzeyindeki öğretmen adaylarının katılımı ile yapılmıştır. Çalışmada kullanılan veri toplama araçları Türkçe'ye uyarlanan Öğretmen Öz-yeterlik Ölçeği ve Bilgisayar Öğretmenliği Öz Yeterlik Ölçeğidir. Araştırma sonuçlarına göre BÖTE öğretmen adaylarının bilgisayar öğretimi öz-yeterlik algılarının cinsiyet, sınıf seviyesi ve yaşa göre farklılıklar gösterdiği saptanmış, öğretmenlik öz yeterlik algılarının ise cinsiyet, yaş, mezun olunan lise ve sınıf seviyelerine göre herhangi bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Ayrıca BÖTE öğretmen adaylarının bilgisayar öğretimi ve öğretmenlik öz-yeterlik algıları arasında olumlu ve istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir.

Sırakaya, (2011) öğretmen adaylarının problemleri internet kullanımı ve internet öz-yeterlik düzeyleri inceleme amacıyla gerçekleştirdiği çalışmayı 2009/2010 öğretim

yılında Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 226 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirmiştir. Çalışmada veri toplama araçları olarak Ceyhan ve Problemler İnternet Kullanımı Ölçeği ve İnternet Öz-yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adayları orta düzeyde problemler internet kullanımına ve orta düzeyin üzerinde internet öz-yeterliliğine sahiptirler. İnternet öz-yeterliliğinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmezken, bilgisayar sahibi öğretmen adaylarının, bilgisayar olmayanlardan anlamlı derecede yüksek internet öz-yeterliliğine sahip oldukları belirlenmiştir. İnternetin yıl açısından ne kadar zamandır kullanıldığı ve günlük internet kullanım süresi değişkenleri bakımından da öğretmen adayları arasında, internet öz-yeterliliği açısından anlamlı bir farklılık olduğuna dair bulgulara rastlanmıştır.

Balcı, (2013) öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı başarıları, bilgisayar öz-yeterliliği ve bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişki belirlenmek amacıyla gerçekleştirdiği araştırmayı Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 783 öğretmen adayı üzerinde yürütmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak Bilgi Okuryazarlığı Öz Yeterlik Ölçeği, Bilgisayar Öz Yeterlik Ölçeği ve Bilgi Okuryazarlığı Başarı Testi kullanılmıştır. Cinsiyet değişkeni açısından yapılan karşılaştırmalarda Bilgisayar Öz-yeterlik Ölçeğine yönelik görüşler arasında anlamlı fark gözlenmediği belirtilmiştir. Sınıf değişkeni açısından çıkan sonuçlara göre ise Bilgisayar Öz-yeterlik Ölçeğinin veri işleme ve işletme öz yeterliliği alt boyutunda anlamlı fark bulunduğu belirlenmiştir.

Pamuk, (2007) Fen Bilgisi ve Matematik öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlik ve bilgisayara karşı tutumlarını belirlemeyi amaçladığı çalışmayı Ankara'daki üç devlet üniversitesinden 1. ve 4. Sınıfta öğrenim gören 650 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Bilgisayar Öz-Yeterlik ölçeği ve Bilgisayara Karşı Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuçlar, Fen Bilgisi ve Matematik öğretmen adaylarının yüksek düzeyde bilgisayar öz-yeterliliğine ve bilgisayara karşı tutuma sahip olduklarını göstermiştir. Öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin, bilgisayar öz-yeterliliğine ve bilgisayara karşı tutumlarına herhangi bir etkisinin bulunmadığı belirlenmiştir. Fen Bilgisi öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlik ve bilgisayara karşı tutumları, Matematik öğretmen adaylarınınkilerle karşılaştırılmış ve anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirtilmiştir. Yine araştırma sonuçlarına göre 4. sınıf öğretmen adaylarının 1. sınıf öğretmen adaylarından daha yüksek öz-yeterliliğe sahip oldukları görülmüştür.

Çam, (2012) öğretmen adaylarının Facebook bağımlılıkları, Facebook kullanım amaçları ve Facebook'un eğitsel amaçlı kullanımını ele aldığı çalışmasını Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 1494 öğretmen adayı ile yürütmüştür. Tarama modelinde yürütülen araştırmada veri toplama aracı olarak Facebook Bağımlılığı Ölçeği, Facebook Kullanım Amacı Ölçeği ve Facebook Eğitsel Kullanım Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre erkek öğretmen adaylarının, kız öğretmen adaylarına göre Facebook'u daha fazla kullandıkları, bölümlere ve sınıflara göre anlamlı farklılık olduğu sonucuna varılmıştır.

Çelik, (2012) öğretmen adaylarının Facebook'u; kullanım amaçları, eğitsel kullanım algıları, kullanım yoğunluğu, akademik sürece etkisi, eğitsel kullanım amaçları ve sosyal ağları kullanımına yönelik görüşlerini incelemiştir. Araştırmada veri toplama sürecinde Facebook'un kullanım amacı, eğitsel bağlamda kullanılması, kullanım yoğunluğu, akademik sürece etki ve Yüksek Öğretim Öğrencilerinin Facebook'un Eğitsel Kullanımına İlişkin Algıları Ölçeği 1066 öğretmen adayına uygulanmıştır. Araştırmada ulaşılan bazı sonuçlara göre öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanım amaçlarının, iletişim, gündem takibi, vakit geçirmek /eğlence, bilgi paylaşımı ve sosyalleşmek olduğu belirtilmiştir. Öğretmen adaylarına göre, sosyal ağları eğitsel kullanımları onlara iletişim, alanla ilgili bilgi paylaşımı, alanla ilgili yenilik takibi ve öğrencileri tanıma konularında fayda sağlamaktadır.

Keskin, (2014) öğretmenler, öğretmen adayları ve öğrencilerin Facebook'u kullanım amaçlarını ve benimseme süreçlerini karşılaştırmalı olarak incelemeyi amaçladığı çalışmasını 365 öğretmen, 313 öğretmen adayı, 223 öğrenci olmak üzere toplam 901 Facebook kullanıcısının katılımı ile gerçekleştirmiştir. Araştırmada veri toplama sürecinde Sosyal Ağların Benimsenmesi Ölçeği ve Sosyal Ağların Kullanım Amaçları Ölçeği kullanılmıştır. Öğretmen, öğretmen adayı ve öğrencilerin sosyal ağ tercihleri incelendiğinde en çok Facebook'u tercih ettikleri ortaya çıkarılmıştır. Facebook'u kullanım amaçları açısından öğretmenler, öğretmen adayları ve öğrencilerin iletişimi sürdürme amacı dışındaki tüm kullanım amaçlarına ilişkin –araştırma, işbirliği, iletişim kurma, iletişimi başlatma, içerik paylaşma, eğlence –gruplar arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir.

Siyambaş, (2015) sınıf öğretmeni adaylarının teknolojik terim farkındalıkları ile bilgisayar tutumları, teknolojiyle öğrenmeye yönelik özgüven algıları ve internet tutumları arasındaki ilişkileri incelemek, öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanım yüzdelerini ve öncelik sıralamasını belirleme amacıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir.

Araştırma 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Karadeniz Teknik Üniversitesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ve Artvin Çoruh Üniversitesinin eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği bölümünde öğrenim gören farklı sınıf seviyelerindeki 915 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirmiştir. Veri toplama sürecinde Bilgisayar Tutum Ölçeği, Öğrenmeye Yönelik Özgüven Algılaması Ölçeği, İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği ve 106 teknolojik terimin yer aldığı bölüm kullanılmıştır. Çalışmanın bulgularına göre sınıf öğretmeni adaylarının büyük bir çoğunluğu sosyal ağların aktif olarak kullanıcıları olduğu ve öğretmen adaylarının bilgisayar tutumlarına yönelik olumlu katkılarının olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Balcı ve Gülnar, (2009) üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığını araştırdıkları çalışmayı Selçuk Üniversitesinde öğrenim gören 953 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirmişlerdir. Betimsel model ile gerçekleştirilen çalışmada 19 sorudan oluşan bir anket formu ve İnternet Bağımlılık Ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre katılımcıların 23.2'sinin internet bağımlılığı belirtisi gösterdiği belirtilmiştir. Ayrıca internet bağımlılığı üzerinde demografik değişkenlerin ayırt edici bir etkisinin bulunmadığı ortaya çıkarılmıştır. İnternet bağımlılarını bağımlı olmayanlardan ayıran en güçlü iki değişkenin ise sırasıyla internet kullanım süresi ve internete duyulan güven olduğu sonucuna varılmıştır.

1.6. PROBLEM CÜMLESİ

Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir ve bu düzey öğretmen adaylarının sınıflarına, cinsiyetlerine, bölümlerine göre farklılık göstermekte midir?

1.6.1. Alt Problemler

1. Öğretmen adaylarının sınıflarına göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?
2. Öğretmen adaylarının sınıflarına göre eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?

3. Öğretmen adaylarının sınıflarına göre lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?
4. Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?
5. Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?
6. Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz yeterlik algılarının düzeyi nedir?
7. Öğretmen adaylarının bölümlerine göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?
8. Öğretmen adaylarının bölümlerine göre eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?
9. Öğretmen adaylarının bölümlerine göre lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?
10. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları sınıflarına göre farklılık göstermekte midir?
11. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları sınıflarına göre farklılık göstermekte midir?
12. Öğretmen adaylarının lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları sınıflarına göre farklılık göstermekte midir?
13. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
14. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
15. Öğretmen adaylarının lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
16. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları bölümlerine göre farklılık göstermekte midir?

17. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları bölümlerine göre farklılık göstermekte midir?
18. Öğretmen adaylarının lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları bölümlerine göre farklılık göstermekte midir?
19. Öğretmen adaylarının internette ve sosyal ağ sitelerinde harcadığı zaman ile eğitsel internet ve eğitsel sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeyleri arasında ilişki var mıdır?

1.7. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırma öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerinin hangi seviyede olduğunu belirlemek için yapılmıştır. Bu çalışma ayrıca öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları düzeyinin sınıflarına, cinsiyetlerine, bölümlerine göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya çıkarmak için gerçekleştirilmiştir.

1.8. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Günümüzde her an yeni bir teknolojik gelişme insanların hayatına sunulmaktadır. Tıp, iletişim, ulaşım, güvenlik, alış-veriş, telekomünikasyon vb. alanlarda yararlanılan teknoloji; her an her yerde internete ulaşma fırsatının da yaygınlaşmasıyla birlikte eğitim alanında da değişilmez bir araç haline gelmiştir. Hemen her an kullanılabilen internet sayesinde bilgiye ulaşmak artık çok kolay hale gelmiştir. Özellikle sosyal ağ sitelerinin sunduğu özellikler sayesinde belirli anlarda belirli konular üzerinde araştırma yapmak, soru sormak ve konuya katkı yapabilmek son derece kolaylaşmıştır. Yeni neslin vaktinin çoğunu internet ve sosyal ağ sitelerinde geçirdiğini varsayarak öğretmen adaylarının eğitsel internet ve sosyal ağ kullanımı üzerinde uzmanlaşmış olmaları gerektiği söylenebilir. Öğretmen adayları sınıf içinde ve sınıf dışında, özellikle öğrencilerin zamanlarını çalan sosyal ağ uygulamalarının nasıl eğitim lehine kullanılabileceğini bilmeleri gerekmektedir. Ders programı hazırlarken, ödevlendirme yaparken, öğrencilere herhangi bir konuda duyuru yapma ihtiyacı

doğduğunda sosyal ağ sitelerinden ne şekilde faydalanılacağı öğretmen adaylarının öğrenmesi gereken bilgilerdir. Alan yazında eğitsel internet kullanma öz-yeterlik algıları ile ilgili çalışmalar bulunmakta ancak eğitsel sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamaktadır. Bu araştırma öğretmen adaylarının eğitsel internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini ortaya çıkaracaktır. Öğretmen adaylarının sınıf, cinsiyet ve öğrenim gördükleri bölümlere göre eğitsel internet ve sosyal ağ öz-yeterlik algıları belirlenecektir.

1.9. VARSAYIMLAR

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının veri toplama araçlarındaki sorulara içtenlikle cevap verdikleri kabul edilmektedir.

1.10. SINIRLILIKLAR

1. Araştırma uygulanan anket sayısı açısından Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde 2014-2015 bahar yarıyılında öğrenim gören 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin katılımı ile,

2. Katılımcıların öğrenim gördükleri programların Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, İngilizce Öğretmenliği, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Resim İş Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği bölümleri ile,

3. Eğitsel İnternet Kullanma Öz-yeterlik Ölçeği (Şahin, 2009) ve Eğitsel Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Ölçeğinden elde edilen veriler ve bu veri toplama araçlarının kapsamıyla sınırlıdır.

1.11. TANIMLAR

Öz-yeterlik: Bir kimsenin karşılaşılması muhtemel durumlarla başa çıkabilmek için gerekli olan davranış biçimlerini organize edebileceğine ve gerçekleştirebileceğine dair kendi yeteneklerine olan inancıdır (Bandura, 1995).

Öğretmen Öz-yeterliği: Öğretmenlerin zor öğrenen ve motivasyonları düşük olan öğrencilerin de öğrenme ürünlerini etkileyebilecek kapasiteye sahip olduklarına ilişkin düşünceleridir (Tschannen-Moran ve Woolfolk-Hoy, 2001).

Sosyal Ağ: Sosyal ağlar kullanıcılarına; belli bir sistem içinde tüm kullanıcılara açık ya da kısmen açık şekilde bir profil oluşturmalarına, bağlantılarını paylaştıkları kişilerin bir listesini oluşturmalarına ve kendi bağlantı listelerini görüntüleyebilmelerine imkan veren web tabanlı hizmetlerdir (Boyd ve Ellison, 2008).

Eğitim Amaçlı İnternet Kullanımı Öz-yeterliği: Eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterliği öğretmenin internet kullanımı becerilerini ders içi ve dışı faaliyetlerde etkin olarak kullanabileceğine ve internetten veya dış etkenlerden kaynaklı farklı durumlarla baş ederek çözüm yolları arayıp bulabileceğine dair kendisine olan inancıdır.

Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterliği: Eğitim amaçlı sosyal ağ kullanım öz-yeterliği; öğretmenin ders içi ve dışı faaliyetlerde sosyal ağ sitelerinin sunduğu özellikleri etkin olarak kullanabileceğine ve farklı durumlarla baş ederek çözüm yolları arayıp bulabileceğine dair kendisine olan inancıdır.

BÖLÜM 2

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma modeline, araştırmanın çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, veri toplama sürecine ve verilerin çözümlenmesine yer verilmiştir.

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi şartları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2014).

Tarama araştırmaları geniş kitlelerin görüşlerini, özelliklerini betimlemeyi hedefleyen ve genellikle araştırma konusu ile ilgili var olan durumun fotoğrafını çekerek bir betimleme yapmayı amaçlayan araştırmalardır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014).

2.2. ÇALIŞMA GRUBU

Bu araştırmanın evrenini 2014-2015 bahar yarıyılında Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan 5467 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2014-2015 bahar yarıyılında Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan İngilizce, Türkçe, Resim, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri ve Sınıf Öğretmenliği bölümü 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem basit tesadüfi yöntem ile seçilmiştir. Öğrencilerin kendi bölümlerinde okuyan toplam öğrenci sayısı ve seçilen örneklem şu şekildedir:

Tablo 2.2.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlere Göre Dağılımı

Bölüm	Örneklem	Toplam Öğrenci
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	125	332
İngilizce Öğretmenliği	111	963
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	140	525
Resim-İş Öğretmenliği	134	288
Sınıf Öğretmenliği	132	702
Türkçe Öğretmenliği	134	378
Toplam	776	3188

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının bölüm ve cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo 2.2.2’de sunulmuştur.

Tablo 2.2.2. Öğretmen Adaylarının Bölüm Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Bölüm	<i>f</i>	<i>%</i>	Erkek		Kız	
			<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	125	16.1	64	51.2	61	48.8
İngilizce Öğretmenliği	111	14.3	26	23.4	85	76.6
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	140	18.0	41	29.3	99	70.7
Resim-İş Öğretmenliği	134	17.3	24	17.9	110	82.1
Sınıf Öğretmenliği	132	17.0	33	25	99	75
Türkçe Öğretmenliği	134	17.3	34	25.4	100	74.6
Toplam	776	100	222		554	

Öğrencilerin bölümlere ve sınıflara göre dağılımı Tablo 2.2.3'te şu şekilde özetlenmiştir:

Tablo 2.2.3. Öğretmen Adaylarının Bölüm ve Sınıflara Göre Dağılımı

Bölüm	<i>f</i>	%	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf		4.Sınıf	
			<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri	125	16.1	42	33.6	47	37.6	24	19.2	12	9.6
Öğretmenliği										
İngilizce Öğretmenliği	111	14.3	20	18	28	25.2	43	38.7	20	18
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	140	18.0	44	31.4	36	25.7	37	26.4	23	16.4
Resim-İş Öğretmenliği	134	17.3	33	24.6	41	30.6	27	20.1	33	24.6
Sınıf Öğretmenliği	132	17.0	30	22.7	47	35.6	29	22	26	19.7
Türkçe Öğretmenliği	134	17.3	31	23.1	49	36.6	33	24.6	21	15.7
Toplam	776	100	200	100	248	100	193	100	135	100

2.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak Şahin (2009) tarafından geliştirilen Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği ve araştırmacı tarafından geliştirilen Eğitsel Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği kullanılmıştır.

2.3.1. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği

Şahin (2009) tarafından geliştirilen Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarını ölçmek amacıyla kullanılmıştır. Ölçek 5'li Likert tipindedir. 28 maddeden oluşan ölçekten öğrenciler en düşük 28 en yüksek 140 puan alabilmektedir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirliği için üç farklı çalışma grubu oluşturulmuştur. Ölçeğin yapı geçerliği için oluşturulan ilk çalışma grubunda öğrenci sayısı 367'dir. İkinci çalışma grubu ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliğini sağlamak için oluşturulmuştur (Şahin, 2009). Çalışma grubundaki öğrenci sayısı 326'dır. Üçüncü çalışma grubu ölçeğin tekrar test

güvenirliğini sağlamak için oluşturulmuştur (Şahin, 2009). Ölçeğin madde-toplam korelasyonları, 0.544 ile 0.806 arasında değişmektedir. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.96 olarak hesaplanmıştır (Şahin, 2009). Ölçeğin ölçüte dayalı geçerliği için öğretmen adaylarının genel not ortalamaları, bilgisayar notları ile ölçekten aldıkları puanların arasındaki korelasyon incelenmiştir (Şahin, 2009). Ölçek puanları ile öğretmen adaylarının genel not ortalamaları ve bilgisayar not ortalamaları arasında pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır (Şahin, 2009). Test tekrar test güvenilirliği ise üç hafta uygulanmış ve iki uygulama arasında pozitif, anlamlı düzeyde ilişki saptanmıştır (Şahin, 2009). Ölçeğe verilen cevaplar sonucu 28-65 puan arası düşük, 65-102 puan arası orta, 102-140 puan arası ise yüksek düzey öz-yeterlik algısını tanımlamaktadır.

2.3.2. Eğitsel Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği

Alan yazında yapılan tarama sonucu eğitsel sosyal ağ kullanımı öz-yeterlik algılarına yönelik bir ölçek geliştirilmediği gözlemlenmiştir. Bu sebeple çalışmada kullanılmak üzere bir Eğitsel Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği geliştirilmesine karar verilmiştir. Geliştirilen ölçek dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerden cinsiyet, bölüm, sınıf ve mezun olunan lise türüne ilişkin soruları cevaplandırmaları istenmiştir. İkinci bölümde internette ve sosyal ağlarda bir günde geçirilen vakit ve çeşitli sosyal ağ sitelerinin kullanılma sıklığı sorgulanmıştır. Üçüncü bölümde sosyal ağ sitelerinin eğitsel kullanımına ilişkin 5'li likert tipi 12 madde bulunmaktadır. Dördüncü bölümde ise öğretmen adaylarının mevcut lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel sosyal ağ kullanım algılarına ilişkin 5'li likert tipi 8 madde bulunmaktadır. Yirmi maddeden oluşan ve öğretmen adaylarının eğitsel sosyal ağ kullanım öz-yeterlik algılarını belirlemek amacıyla uygulanan ölçekte öğrenciler en düşük 20 en yüksek 100 puan alabilmektedir. Eğitsel Sosyal Ağ Kullanımı Öz-yeterlik Ölçeğinde yer alacak maddelerin belirlenmesi için hem alan yazında yer alan benzer anketler incelenmiş hem de uzman görüşlerine başvurulmuştur. Ölçek maddelerinin görünüş geçerliği için Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri ve Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğretim üyelerinden oluşan 3 kişilik bir uzman grubundan görüş alınmıştır. Uzman görüşü ardından son şekli verilen ölçme aracı fakültenin farklı bölümlerinden gelen 200 kişilik bir öğrenci grubu üzerinde uygulanmış ve Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .89 bulunmuştur.

Ölçeğe verilen cevaplara göre 20-47 puan arası düşük, 47-74 puan arası orta, 74-100 puan arası ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısını tanımlamaktadır.

Ölçme aracı iki kısma ayrılarak faktör analizi yapıldı. İlk kısımda eğitim amaçlı sosyal ağ kullanımı öz-yeterlik algıları ile ilgili 12 soru, ikinci kısımda ise öğretmen adaylarının lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitim amaçlı sosyal ağ kullanım öz-yeterlik algıları ile ilgili 8 soru yer almaktadır. Her iki bölüm de tek boyutlu gözükmetedir. Yapılan faktör analizi sonucunda 12 soruluk ilk kısmın toplam varyansın %67.6'sını, 8 soruluk ikinci kısmın ise toplam varyansın %62'sini açıkladığı görülmüştür. Yapılan faktör analizi sonucunda her iki kısımda yer alan maddelerin madde toplam korelasyon değerlerinin hiçbirisi .30'dan düşük bulunmamıştır. Bu nedenle maddelerin ortak yapı geçerliğine sahip olduğu söylenebilir.

2.4. VERİLERİN TOPLANMASI VE ÇÖZÜMLENMESİ

Çalışma verilerinin toplanması için Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünden gerekli izinler alınmıştır (Ek-3). Daha sonra Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği (Şahin, 2009) ve Eğitsel Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği 2014-2015 bahar yarıyılı Nisan ayı içerisinde Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Araştırmaya ilişkin veriler ders saatleri içinde derse giren öğretim elemanlarının yardımı ile araştırmacının kendisi tarafından toplanmıştır. Çalışmada kullanılan iki ölçek birbirine ekli şekilde uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının kişisel bilgilerine ulaşmak için kişisel bilgi formu kullanılmamış, gerekli bilgiler ölçekler üzerindeki sorulara verilen cevaplarla elde edilmiştir. Ölçekteki soruların cevaplanması için öğrencilere 15 dakika süre verilmiş ve cevaplarını dikkatlice vermeleri sağlanmıştır. Verilerin toplanmasında herhangi bir sorunla karşılaşılmamıştır.

Verilerin çözümlenmesinde SPSS 22.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, t-testi, tek yönlü varyans ve korelasyon kullanılmıştır. Örneklem normallik testine tabi tutulmuş ve tek örneklemlili Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Sonuca göre sıfır hipotezi reddedilmiş ve normal dağılım olduğu bulunması dolayısıyla parametrik testler kullanılmıştır.

BÖLÜM 3

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeyleri incelenmiş ve analizler sonucu elde edilen bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur. Katılımcıların toplam öz-yeterlik algı düzeyleri Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1: Toplam Öz-yeterlik Düzeyleri

Öz-yeterlik Algısı	Düzyey	%
İnternet – Öz-yeterlik	Düşük	3
	Orta	35.2
	Yüksek	61.8
	Toplam	100
Sosyal Ağ – Öz-yeterlik	Düşük	6.5
	Orta	28.5
	Yüksek	65
	Toplam	100
Lisans Eğitimi ve Meslek Hayatı – Öz-yeterlik	Düşük	12.4
	Orta	44.3
	Yüksek	43.3
	Toplam	100

Araştırmaya katılan katılımcıların toplam puanları incelendiğinde eğitim amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının (\bar{x} :106.6) düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Eğitim amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının (\bar{x} :46.9) düzeyinde, lisans eğitimleri ve gelecekteki meslek hayatlarında eğitim amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının ise (\bar{x} :27.5) düzeyinde olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu sonuçlara göre eğitim amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmakta iken, lisans eğitimleri ve gelecekteki meslek hayatlarında eğitim amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir.

3.1. ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE EĞİTSEL AMAÇLI İNTERNET KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 1. alt problemi “Öğretmen adaylarının sınıflarına göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?” biçiminde belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik düzeyleri ölçeğe verdikleri yanıtlar aracılığıyla Tablo 3.1.1’de özetlenmiştir.

Tablo 3.1.1. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Sınıf	Düzy	<i>f</i>	%
1. Sınıf	Düşük	-	-
	Orta	49	24.5
	Yüksek	149	74.5
	Toplam	198	99.0
2. Sınıf	Düşük	3	1.2
	Orta	58	23.4
	Yüksek	184	74.2
	Toplam	245	98.8
3. Sınıf	Düşük	2	1
	Orta	61	31.6
	Yüksek	128	66.3
	Toplam	191	99
4. Sınıf	Düşük	-	-
	Orta	43	31.9
	Yüksek	90	66.7
	Toplam	133	98.5

Öğretmen adaylarının sınıflarına göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda 1. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %24.5’inin (n=49) orta düzeyde, %74.5’inin (n=149) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. İkinci sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %1.2’sinin (n=3) düşük, %23.4’ünün (n=58) orta ve %74.2’sinin (n=184) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Üçüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %1’inin (n=2)

düşük, %31.6'sının (n=61) orta, %66.3'ünün (n=128) ise yüksek öz-yeterlik algısına sahip oldukları gözlemlenmiştir. Dördüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ise %31.9'unun (n=43) orta, %66.7'sinin (n=90) ise yüksek öz-yeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Genel olarak bakıldığında en düşük algı düzeyine 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, en yüksek algı düzeyine ise 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin sahip olduğu görülmektedir.

3.2. ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 2. alt probleminde yer alan eğitsel sosyal-ağ kullanma öz yeterlik algıları ile ilgili veriler Tablo 3.2.1'de sunulmuştur.

Tablo 3.2.1. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Sınıf	Düzyey	<i>f</i>	%
1. Sınıf	Düşük	5	2.5
	Orta	45	22.5
	Yüksek	150	75
	Toplam	200	100
2. Sınıf	Düşük	5	2
	Orta	58	23.4
	Yüksek	184	74.2
	Toplam	247	99.6
3. Sınıf	Düşük	4	2.1
	Orta	47	24.4
	Yüksek	141	73.3
	Toplam	192	99.3
4. Sınıf	Düşük	3	2.2
	Orta	32	23.7
	Yüksek	99	73.3
	Toplam	134	134

Öğretmen adaylarının sınıflarına göre eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda 1. sınıfta öğrenim gören öğretmen

adaylarının %2.5'inin (n=5) düşük düzeyde, %22.5'inin (n=45) orta düzeyde, %75'inin (n=150) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. İkinci sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %2'sinin (n=5) düşük, %23.4'ünün (n=58) orta ve %74.2'sinin (n=184) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Üçüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %2.1'inin (n=4) düşük, %24.4'ünün (n=47) orta, %73.3'ünün (n=141) ise yüksek öz-yeterlik algısına sahip oldukları gözlemlenmiştir. Dördüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ise %2.2'sinin (n=3) düşük, %23.7'sinin (n=32) orta, %73.3'ünün (n=99) ise yüksek öz-yeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Genel olarak bakıldığında en düşük algı düzeyine 3. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, en yüksek algı düzeyine ise 1. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin sahip olduğu görülmektedir.

3.3. ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIFLARINA GÖRE LİSANS EĞİTİMLERİ VE GELECEKTEKİ MESLEKİ HAYATLARINDA EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 3. alt probleminde yer alan eğitsel sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının öğrencilerin lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında ne düzeyde olduğu ölçeklere verilen cevaplar aracılığıyla belirlenmiş ve Tablo 3.3.1'de özetlenmiştir.

Tablo 3.3.1. Öğretmen Adaylarının Sınıflarına Göre Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Sınıf	Düzyey	<i>f</i>	%
1. Sınıf	Düşük	9	4.5
	Orta	95	47.5
	Yüksek	96	48
	Toplam	200	100
2. Sınıf	Düşük	10	4
	Orta	97	39.1
	Yüksek	140	56.5
	Toplam	247	99.6
3. Sınıf	Düşük	8	4.1
	Orta	83	43
	Yüksek	101	52.3
	Toplam	192	99.5
4. Sınıf	Düşük	4	3
	Orta	58	43
	Yüksek	72	53.3
	Toplam	134	77.3

Öğretmen adaylarının sınıflarına göre lisans eğitimleri ve gelecekteki meslek hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda 1. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %4.5'inin (n=9) düşük düzeyde, %47.5'inin (n=95) orta düzeyde, %48'inin (n=96) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. İkinci sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %4'ünün (n=10) düşük, %39.1'inin (n=97) orta ve %56.5'inin (n=140) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Üçüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %4.1'inin (n=8) düşük, %43'ünün (n=83) orta, %52.3'ünün (n=101) ise yüksek öz-yeterlik algısına sahip oldukları gözlemlenmiştir. Dördüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ise %3'ünün (n=4) düşük, %43'ünün (n=58) orta, %53.3'ünün (n=72) ise yüksek öz-yeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Genel olarak bakıldığında en düşük algı düzeyine 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, en yüksek algı düzeyine ise 2. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin sahip olduğu görülmektedir.

3.4. ÖĞRETMEN ADAYLARININ CİNSİYETLERİNE GÖRE EĞİTSEL AMAÇLI İNTERNET KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 4. alt problemi “Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?” biçiminde belirlenmiştir. Buna göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik düzeyleri ölçeklere verdikleri yanıtlar aracılığıyla Tablo 3.4.1’de özetlenmiştir.

Tablo 3.4.1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Cinsiyet	Düzyey	<i>f</i>	%
Erkek	Düşük	2	.9
	Orta	70	31.5
	Yüksek	144	64.9
	Toplam	216	97.3
Kız	Düşük	3	.5
	Orta	141	25.5
	Yüksek	407	73.5
	Toplam	551	99.5

Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda erkek öğretmen adaylarının %0.9’unun (n=2) düşük, %31.5’inin (n=70) orta ve %64.9’unun (n=144) yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Kız öğretmen adaylarının %0.5’inin (n=3) düşük, %25.5’inin (n=141) orta, %73.5’inin (n=407) yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Genel olarak bakıldığında kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek öz-yeterlik algı düzeyine sahip oldukları görülmektedir.

3.5. ÖĞRETMEN ADAYLARININ CİNSİYETLERİNE GÖRE EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 5. alt probleminde yer alan öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre eğitsel sosyal-ağ kullanma öz yeterlik algıları ile ilgili veriler Tablo 3.5.1.'de sunulmuştur.

Tablo 3.5.1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Cinsiyet	Düzyey	<i>f</i>	%
Erkek	Düşük	5	2.3
	Orta	61	27.5
	Yüksek	153	68.9
	Toplam	219	98.6
Kız	Düşük	12	2.2
	Orta	121	21.8
	Yüksek	421	76
	Toplam	554	100

Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda erkek öğretmen adaylarının %2.3'ünün (n=5) düşük, %27.5'inin (n=61) orta ve %68.9'unun (n=153) yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Kız öğretmen adaylarının %2.2'sinin (n=12) düşük, %21.8'inin (n=121) orta, %76'sının (n=421) yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Genel olarak bakıldığında kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek öz-yeterlik algı düzeyine sahip oldukları görülmektedir.

3.6. ÖĞRETMEN ADAYLARININ CİNSİYETLERİNE GÖRE LİSANS EĞİTİMLERİ VE GELECEKTEKİ MESLEKİ HAYATLARINDA EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 6. alt probleminde yer alan eğitsel sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının öğrencilerin lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında cinsiyetlerine göre ne düzeyde olduğu ölçeklere verilen cevaplar aracılığıyla belirlenmiş ve Tablo 3.6.1’de özetlenmiştir.

Tablo 3.6.1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Cinsiyet	Düzyey	<i>f</i>	%
Erkek	Düşük	4	1.8
	Orta	96	43.2
	Yüksek	119	53.6
	Toplam	219	98.6
Kız	Düşük	27	4.9
	Orta	237	42.8
	Yüksek	290	52.3
	Toplam	554	100

Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda erkek öğretmen adaylarının %1.8’inin (n=4) düşük, %43.2’sinin (n=96) orta ve %53.6’sının (n=119) yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Kız öğretmen adaylarının %4.9’unun (n=27) düşük, %42.8’inin (n=237) orta, %52.3’ünün (n=290) yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Genel olarak bakıldığında erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha yüksek öz-yeterlik algı düzeyine sahip oldukları görülmektedir.

3.7. ÖĞRETMEN ADAYLARININ BÖLÜMLERİNE GÖRE EĞİTSEL AMAÇLI İNTERNET KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 7. alt problemi “Öğretmen adaylarının bölümlerine göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi nedir?” biçiminde belirlenmiştir. Buna göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik düzeyleri ölçeklere verdikleri yanıtlar aracılığıyla Tablo 3.7.1’de özetlenmiştir.

Tablo 3.7.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Bölüm	Düzy	<i>f</i>	%
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	Düşük	1	.8
	Orta	11	8.8
	Yüksek	111	88.8
	Toplam	123	98.4
İngilizce Öğretmenliği	Düşük		
	Orta	29	26.1
	Yüksek	81	73
	Toplam	110	99.1
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	Düşük	1	.7
	Orta	49	35
	Yüksek	90	64.3
	Toplam	140	100
Resim İş Öğretmenliği	Düşük		
	Orta	37	27.6
	Yüksek	95	70.9
	Toplam	132	98.5
Sınıf Öğretmenliği	Düşük	1	.8
	Orta	32	24.2
	Yüksek	99	75
	Toplam	132	100
Türkçe Öğretmenliği	Düşük	2	1.5
	Orta	53	39.6
	Yüksek	75	56
	Toplam	130	97

Öğretmen adaylarının bölümlerine göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği bölümü en yüksek, Türkçe öğretmenliği bölümü ise en düşük düzeyde öz-yeterlik algısına sahip olan bölüm olarak belirlenmiştir. BÖTE’de öğrenim gören öğretmen adaylarının %0.8inin (n=1) düşük, %8.8’inin (n=11) orta, %88.8’inin (n=111) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları görülmektedir. Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının ise %1.5’inin (n=2) düşük, %39.6’sının (n=53) orta, %56’sının (n=75) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları görülmektedir.

3.8. ÖĞRETMEN ADAYLARININ BÖLÜMLERİNE GÖRE EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 8. alt probleminde yer alan öğretmen adaylarının bölümlerine göre eğitsel sosyal-ağ kullanma öz yeterlik algıları ile ilgili veriler Tablo 3.8.1’de sunulmuştur.

Tablo 3.8.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Bölüm	Düzyey	f	%
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	Düşük	1	.8
	Orta	13	10.4
	Yüksek	111	88.8
	Toplam	125	100
İngilizce Öğretmenliği	Düşük	1	.9
	Orta	27	24.3
	Yüksek	83	74.8
	Toplam	111	100
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	Düşük	3	2.1
	Orta	32	22.9
	Yüksek	105	75
	Toplam	140	100
Resim İş Öğretmenliği	Düşük	2	1.5
	Orta	32	23.9
	Yüksek	100	74.6
	Toplam	134	100
Sınıf Öğretmenliği	Düşük	3	2.3
	Orta	30	22.7
	Yüksek	99	75
	Toplam	132	100
Türkçe Öğretmenliği	Düşük	7	5.2
	Orta	48	35.8
	Yüksek	76	56.7
	Toplam	131	97.8

Öğretmen adaylarının bölümlerine göre eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği bölümü en yüksek, Türkçe öğretmenliği bölümü ise en düşük düzeyde öz-yeterlik algısına sahip olan bölüm olarak belirlenmiştir. BÖTE’de öğrenim gören öğretmen adaylarının %0.8inin (n=1) düşük, %10.4’ünün (n=13) orta, %88.8’inin (n=111) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları görülmektedir. Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının ise %5.2’sinin (n=7) düşük, %35.8’inin (n=48) orta, %56.7’sinin (n=76) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları görülmektedir.

3.9. ÖĞRETMEN ADAYLARININ BÖLÜMLERİNE GÖRE LİSANS EĞİTİMLERİ VE GELECEKTEKİ MESLEKİ HAYATLARINDA EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın 9. alt probleminde yer alan eğitsel sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının öğrencilerin lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında bölümlerine göre ne düzeyde olduğu ölçeklere verilen cevaplar aracılığıyla belirlenmiş ve Tablo 3.9.1’de özetlenmiştir.

Tablo 3.9.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Düzeyleri

Bölüm	Düzyey	f	%
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	Düşük	3	2.4
	Orta	35	28
	Yüksek	87	69.6
	Toplam	125	100
İngilizce Öğretmenliği	Düşük	4	3.6
	Orta	45	40.5
	Yüksek	62	55.9
	Toplam	111	100
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	Düşük	6	4.3
	Orta	62	44.3
	Yüksek	72	51.4
	Toplam	140	100
Resim İş Öğretmenliği	Düşük	2	1.5
	Orta	52	38.8
	Yüksek	80	59.7
	Toplam	134	100
Sınıf Öğretmenliği	Düşük	7	5.3
	Orta	65	49.2
	Yüksek	60	45.5
	Toplam	132	100
Türkçe Öğretmenliği	Düşük	9	6.7
	Orta	74	55.2
	Yüksek	48	35.8
	Toplam	131	97.8

Öğretmen adaylarının bölümlerine göre lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği bölümü en yüksek, Türkçe öğretmenliği bölümü ise en düşük düzeyde öz-yeterlik algısına sahip olan bölüm olarak belirlenmiştir. BÖTE’de öğrenim gören öğretmen adaylarının %2.4’ünün (n=3) düşük, %28’inin (n=35) orta, %69.6’sının (n=87) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları görülmektedir. Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının ise %6.7’sinin (n=9) düşük, %55.2’sinin (n=74) orta, %35.8’inin (n=48) ise yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip oldukları görülmektedir.

3.10. EĞİTSEL AMAÇLI İNTERNET KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ SINIFLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 2. problemi “Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları sınıflarına göre farklılık göstermekte midir?” biçiminde belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının sınıflarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 3.10.1’de gösterilmektedir.

Tablo 3.10.1. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması

Sınıf Düzeyi	n	\bar{x}	Ss
1. Sınıf	200	107.7	22.6
2. Sınıf	248	108.2	24.4
3. Sınıf	193	104.2	25.0
4. Sınıf	135	105.6	25.5
Toplam	776		

Kaynak	Kareler Toplamı	sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar arası	2162.27	3	720.75	1.218	.302
Gruplar içi	456893.25	772	591.83		
Toplam	459055.52	775			

Tablolar incelendiğinde eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları arasında öğretmen adaylarının okudukları sınıf düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı bulunmuştur [$f(3,772)= 1.218, p>.05$].

3.11. EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ SINIFLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 11. alt problemine göre öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının sınıflarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan ANOVA sonuçları Tablo 3.11.1’de gösterilmektedir.

Tablo 3.11.1. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması

Sınıf Düzeyi	n	\bar{x}	Ss
1. Sınıf	200	47.3	10.86
2. Sınıf	248	47.3	11.14
3. Sınıf	193	46.5	11.54
4. Sınıf	135	46.3	11.96
Toplam	776		

Kaynak	Kareler Toplamı	sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar arası	133.35	3	44.45	.347	.791
Gruplar içi	98950.24	772	128.17		
Toplam	99083.59	775			

Tablolar incelendiğinde eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları arasında öğretmen adaylarının okudukları sınıf düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı bulunmuştur [$f(3,772)= .347, p>.05$].

3.12. LİSANS EĞİTİMLERİ VE GELECEKTEKİ MESLEKİ HAYATLARINDA EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ SINIFLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 12. alt problemine göre öğretmen adaylarının lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının sınıflarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan ANOVA sonuçları Tablo 3.12.1’de gösterilmektedir.

Tablo 3.12.1. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Sınıflarına Göre Karşılaştırılması

Sınıf Düzeyi	n	\bar{x}	Ss
1. Sınıf	200	26.6	7.81
2. Sınıf	248	28.4	7.98
3. Sınıf	193	27.5	7.41
4. Sınıf	135	27.4	7.49
Toplam	776		

Kaynak	Kareler Toplamı	sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar arası	359.87	3	119.95	2.015	.110
Gruplar içi	45958.23	772	59.53		
Toplam	46318.10	775			

Tablolar incelendiğinde lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma algıları arasında öğretmen adaylarının okudukları sınıf düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı bulunmuştur [$f(3,772)= 2.015, p>.05$].

3.13. EĞİTSEL AMAÇLI İNTERNET KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ CİNSİYETLERİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 13. alt problemi “Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?” olarak belirlenmiştir. Buna göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının

sınıflarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan Levene's testi sonuçları Tablo 3.13.1'te gösterilmektedir.

Tablo 3.13.1. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	\bar{x}	Ss	Sd	t	p
Erkek	222	103.20	27.42	774	-2.49	.074
Kız	554	108.01	22.86			

Tablo incelendiğinde öğrencilerin cinsiyetleri ile eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir [$t(774) = -2.49, p > .05$].

3.14. EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ CİNSİYETLERİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 14. alt problemine göre öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının sınıflarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan Levene's testi sonuçları Tablo 3.14.1'de gösterilmektedir.

Tablo 3.14.1. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	\bar{x}	Ss	Sd	t	p
Erkek	222	45.18	12.27	774	-2.77	.146
Kız	554	47.66	10.82			

Tablo incelendiğinde öğrencilerin cinsiyetleri ile eğitsel amaçlı sosyal ağ öz-yeterlik algıları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir [$t(774) = -2.77, p > .05$].

3.15. LİSANS EĞİTİMLERİ VE GELECEKTEKİ MESLEKİ HAYATLARINDA EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ CİNSİYETLERİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 15. alt problemine göre öğretmen adaylarının lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının sınıflarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan Levene's testi sonuçları Tablo 3.15.1'de gösterilmektedir.

Tablo 3.15.1. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	\bar{x}	Ss	Sd	t	p
Erkek	222	27.47	8.04	774	-.223	.926
Kız	554	27.61	7.60			

Tablo incelendiğinde öğrencilerin cinsiyetleri ile lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir [$t(774) = -.223, p > .05$].

3.16. EĞİTSEL AMAÇLI İNTERNET KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ BÖLÜMLERİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 16. alt problemi “Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları bölümlerine göre farklılık göstermekte midir?” şeklinde belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algılarının bölümlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan ANOVA sonuçları Tablo 3.16.1.'de gösterilmektedir.

Tablo 3.16.1. Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması

Bölüm	n	\bar{x}	Ss
BÖTE	125	116.6	23.46
İngilizce	111	108.7	23.53
RPD	140	101.6	21.54
Resim-İş	134	109.2	23.74
Sınıf	132	108.6	20.60
Türkçe	134	96.2	27.72
Toplam	776		

Kaynak	Kareler Toplamı	sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar arası	32443.37	5	6488.67	11.71	.000
Gruplar içi	426612.15	770	554.04		
Toplam	459055.52	775			

Analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüm ile eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları arasında anlamlı farkın olduğu bulunmuştur [$f(5,770) = 11.71, p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla yapılan TUKEY HSD testinin sonuçları Tablo 3.16.2’de verilmiştir.

Tablo 3.16.2. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı İnternet Kullanma Öz-yeterlik Algılarına İlişkin TUKEY HSD Sonuçları

Gruplar	Ortalama Fark	Standart Hata	p
BÖTE-RPD	15.01	2.89	.000
BÖTE-Türkçe	20.40	2.92	.000
İNG-Türkçe	12.53	3.02	.001
Resim-Türkçe	12.96	2.87	.000
Sınıf-Türkçe	12.42	2.88	.000

Tablo incelendiğinde, ortalamalar dikkate alındığında BÖTE-RPD, BÖTE-Türkçe bölümleri arasında BÖTE bölümü öğrencileri ($\bar{x} = 116.6$) lehine anlamlı farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Başka deyişle, BÖTE bölümü öğrencilerinin eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algı düzeyleri, RPD ($\bar{x} = 101.6$) ve Türkçe ($\bar{x} = 96.2$) bölümü öğrencilerine göre yüksektir. Bu durumun, Bilgisayar öğretmenliği ana

bilim dalı ders içeriklerinin ağırlıklı olarak internet kullanımına elverişli konulardan oluştuğu için, öğrencilerin akademik olarak da interneti eğitsel amaçlı kullanma zorunluluklarından kaynaklandığı söylenebilir. Ayrıca Türkçe bölümünde okuyan öğretmen adaylarının öz-yeterlik algılarının, RPD bölümü öğrencileri hariç, diğer bölümlerde okuyan öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı görülmektedir. Başka bir deyişle, Türkçe bölümü öğrencilerinin eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algıları, İNG ($\bar{x}=108.7$), Resim ($\bar{x}= 109.2$), BÖTE ve Sınıf öğretmenliği ($\bar{x}= 108.6$) öğrencilerine göre daha düşüktür. BÖTE-İNG, BÖTE-Resim, BÖTE-Sınıf, BÖTE-Türkçe, İNG-RPD, İNG-Resim, İNG-Sınıf, RPD-Resim, RPD-Sınıf, RPD-Türkçe ve Resim-Sınıf Öğretmenliği bölümleri arasında istatistiksel anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

3.17. EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ BÖLÜMLERİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 17. alt problemine göre öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının bölümlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan ANOVA sonuçları Tablo 3.17.1’de gösterilmektedir.

Tablo 3.17.1. Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması

Bölüm	n	\bar{x}	Ss
BÖTE	125	52.3	8.7
İngilizce	111	47.6	10.3
RPD	140	46.7	10.6
Resim-İş	134	47.4	10.5
Sınıf	132	46.3	10.3
Türkçe	134	41.8	14.1
Toplam	776		

Kaynak	Kareler Toplamı	sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar arası	7159.46	5	1431.9	11.99	.000
Gruplar içi	91924.13	770	119.4		
Toplam	99083.59	775			

Analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüm ile eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları arasında anlamlı farkın olduğu bulunmuştur [$f(5,770)= 11.99, p<.05$]. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla yapılan TUKEY HSD testinin sonuçları Tablo 3.17.2’de verilmiştir.

Tablo 3.17.2. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarına İlişkin TUKEY HSD Sonuçları

Gruplar	Ortalama Fark	Standart Hata	p
BÖTE-İNG	4.67	1.42	.014
BÖTE-RPD	5.55	1.34	.001
BÖTE-Resim	4.88	1.35	.005
BÖTE-Sınıf	5.94	1.36	.000
BÖTE-Türkçe	10.42	1.35	.000
İNG-Türkçe	5.74	1.40	.001
RPD-Türkçe	4.86	1.32	.003
Resim-Türkçe	5.55	1.33	.000
Sınıf-Türkçe	4.47	1.33	.011

Yapılan test sonucunda, ortalamalar dikkate alındığında BÖTE ($\bar{x}= 52,3$) –İNG ($\bar{x}=47,6$), BÖTE-RPD ($\bar{x}=46,7$), BÖTE-Resim ($\bar{x}=47,4$), BÖTE-Sınıf ($\bar{x}=46,3$) ve BÖTE-Türkçe ($\bar{x}=41,8$) bölümleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olduğu, bu farkın ise BÖTE bölümü öğrencileri lehine olduğu tespit edilmiştir. Diğer bölümlere göre eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları daha yüksek olan BÖTE bölümündeki bu durumun, hem ders içi saatlerde hem de ders dışı saatlerde bilgisayar ve internet kullanma saatlerinin daha fazla olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Ayrıca İNG-Türkçe, RPD-Türkçe, Resim-Türkçe, Sınıf-Türkçe bölümleri arasında anlamlı farklılığın olduğu, bu farkın Türkçe bölümü aleyhine olduğu tespit edilmiştir. Başka bir deyişle, diğer beş bölüme göre Türkçe bölümünde okuyan öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları daha düşük olduğu görülmektedir. Algıdaki bu değişimin, bölüm itibariyle Türkçe bölümünde okuyan öğrencilerin yazılı edebi ürünler ile daha fazla meşgul olmalarından ve bilgisayar ile internet kullanmaları ağırlıklı bir ders içeriğine sahip olmamalarından kaynaklandığı söylenebilir. İNG-RPD, İNG-Resim, İNG-Sınıf, RPD-Resim, RPD-Sınıf,

Resim-Sınıf Öğretmenliği bölümleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

3.18. LİSANS EĞİTİMLERİ VE GELECEKTEKİ MESLEKİ HAYATLARINDA EĞİTSEL AMAÇLI SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGILARININ BÖLÜMLERİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Araştırmanın 18. alt problemine göre öğretmen adaylarının lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları bölümlerine göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan ANOVA sonuçları Tablo 3.18.1’de gösterilmektedir.

Tablo 3.18.1. Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarının Bölümlerine Göre Karşılaştırılması

Bölüm	n	\bar{x}	Ss
BÖTE	125	30,9	7,13
İngilizce	111	28,3	7,01
RPD	140	27,4	7,45
Resim-İş	134	28,7	7,31
Sınıf	132	26,2	7,47
Türkçe	134	24,3	8,29
Toplam	776		

Kaynak	Kareler Toplamı	sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar arası	3302,7	5	660,5	11,824	.000
Gruplar içi	43015,4	770	55,9		
Toplam	46318,1	775			

Analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüm ile lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları arasında anlamlı farkın olduğu bulunmuştur [$f(5,770)= 11.824$, $p<.05$]. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla yapılan TUKEY HSD testinin sonuçları Tablo 3.18.2’de verilmiştir.

Tablo 3.18.2. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine Göre Lisans Eğitimleri Ve Gelecekteki Mesleki Hayatlarında Eğitsel Amaçlı Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algılarına İlişkin TUKEY HSD Sonuçları

Gruplar	Ortalama Fark	Standart Hata	p
BÖTE-RPD	3.53	.91	.002
BÖTE-Sınıf	4.64	.93	.000
BÖTE-Türkçe	6.61	.92	.000
İNG-Türkçe	3.98	.95	.001
RPD-Türkçe	3.08	.90	.009
Resim-Türkçe	4.45	.91	.000

Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi sonucunda, farklılığın BÖTE ($\bar{x}=30,9$)-RPD ($\bar{x}=27,4$), BÖTE-Sınıf ($\bar{x}=26,2$), BÖTE-Türkçe($\bar{x}=24,3$) bölümleri arasından kaynaklandığı bulunmuştur. Bu sonuca göre, BÖTE bölümünde okuyan öğretmen adayları, RPD, Sınıf ve Türkçe bölümlerinde okuyan öğrencilere göre lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında daha yüksek sosyal ağ öz-yeterlik algısına sahiptir. Analizden çıkan bir diğer sonuca göre ise, Türkçe bölümü öğrencilerinin algıları, BÖTE, İNG ($\bar{x}=28,3$), RPD ve Resim ($\bar{x}=28,7$) bölümü öğrencilerinin algılarından anlamlı derecede farklılaşmaktadır. BÖTE-İNG, BÖTE-Resim, İNG-RPD, İNG-Resim, İNG-Sınıf, RPD-Resim, RPD-Sınıf, Resim-Sınıf, Sınıf-Türkçe Öğretmenliği bölümleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın ortaya çıkmadığı görülmüştür.

3.19. İNTERNET VE SOSYAL AĞ SİTELERİNDE HARCANAN ZAMAN İLE EĞİTSEL İNTERNET VE EĞİTSEL SOSYAL AĞ KULLANMA ÖZ-YETERLİK ALGI DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Araştırmanın bir diğer problemi “Öğretmen adaylarının internette ve sosyal ağ sitelerinde harcadığı zaman ile eğitsel internet ve eğitsel sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algı düzeyleri arasında ilişki var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir. Buna göre yapılan korelasyon analizi sonucu Tablo 3.19.1’de gösterilmektedir.

Tablo 3.19.1. İnternet Ve Sosyal Ağ Sitelerinde Harcanan Zaman İle Eğitsel İnternet Ve Eğitsel Sosyal Ağ Kullanma Öz-yeterlik Algı Düzeyleri Arasındaki İlişki

	Eğitsel İnternet Öz-yeterlik	Eğitsel Sosyal Ağ Öz-yeterlik
İnternet Zaman	.238	-
Sosyal Ağ Zaman	-	.236

Öğretmen adaylarının internette bir günde harcadıkları süre ile eğitsel internet öz-yeterlik algı düzeyleri arasındaki ilişkiyi gösteren Tablo 3.19.1'in incelenmesinden öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanma öz-yeterlik algıları ile internette harcadıkları zaman açısından düşük düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. ($r=0.238$, $p<.05$)

Öğretmen adaylarının sosyal ağ sitelerinde bir günde harcadıkları süre ile eğitsel sosyal ağ öz-yeterlik algı düzeyleri arasındaki ilişkiyi gösteren Tablo 3.19.1'in incelenmesinden öğretmen adaylarının eğitsel sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları ile sosyal ağ sitelerinde harcadıkları zaman açısından düşük düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. ($r=0.236$, $p<.05$)

BÖLÜM 4

TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1. TARTIŞMA

Araştırmada öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algılarının düzeyi belirlenmiş, ayrıca öğretmen adaylarının algılarının sınıflarına, cinsiyetlerine, bölümlerine göre farklılık gösterip göstermediği irdelenmiştir. Yapılan analizler sonucu eğitsel amaçlı internet kullanımı, eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanımı ve mevcut lisans eğitimi ve gelecekteki mesleki hayatlarında eğitsel amaçlı sosyal ağ kullanımı öz-yeterlik algıları ayrı ayrı ortaya çıkarılmıştır.

Öğretmen adaylarının sınıflarına göre eğitsel amaçlı internet kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonucunda 1. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %74.5'inin (n=149), ikinci sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %74.2'sinin (n=184) yüksek düzeyde öz-yeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Üçüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının %31.6'sının (n=61) orta, %66.3'ünün (n=128) ise yüksek öz-yeterlik algısına sahip oldukları gözlemlenmiştir. Dördüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ise %31.9'unun (n=43) orta, %66.7'sinin (n=90) ise yüksek öz-yeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Aşkar ve Umay (2001), 1.,2. ve 3. sınıfta okuyan öğretmen adaylarının bilgisayara karşı öz-yeterlik algılarının düşük olduğunu tespit etmişlerdir.

Eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları arasında öğretmen adaylarının okudukları sınıf düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farka rastlanmamıştır. Kahraman, Yılmaz, Erkol ve Yalçın (2013), öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerinin sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini belirtmişlerdir. Tuncer ve Tanaş (2011), öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlik inanç düzeylerinin sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini belirtmişlerdir. Balcı, (2013) ise öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlik inanç düzeylerinin sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterdiğini belirtmişlerdir. Temelli (2011), bilgisayar öğretimi öz-yeterlik algı düzeylerinin sınıf

düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterdiğini, öğretmenlik öz-yeterlik algılarının ise sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark göstermediğini belirtmiştir. Pamuk, (2007) gerçekleştirdiği araştırmada 4. sınıf öğretmen adaylarının 1. sınıf öğretmen adaylarından daha yüksek öz-yeterliğe sahip olduklarını saptamıştır. Görüldüğü gibi bu çalışmada elde edilen sonuçlar daha önce gerçekleştirilmiş olan çalışmaların bir kısmı (Kahraman ve diğerleri, 2013; Tuncer ve Tanaş, 2011) ile tutarlık gösterirken bazı araştırma sonuçları ile tutarlık göstermemektedir (Balcı, 2013; Temelli, 2011; Pamuk, 2007)

Öğretmen adaylarının aşağı yukarı on yıl önce günümüzdeki teknolojik imkanlar ve internet erişimine sahip olmamaları özellikle eğitsel internet, bilgisayar ve çeşitli teknolojik materyal kullanımı konusunda bilgi edinebilecekleri bir kaynağa sahip olmamaları anlamına gelmekteydi. Özellikle öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı dersleri; öğretmen adaylarının teknolojiyi nasıl avantaja çevirebileceklerini kavrayabilmeleri açısından son derece büyük önem arz etmektedir. Üniversiteye yeni başlayan öğretmen adayları eğitim programlarında eğitsel teknoloji kullanımı gibi içeriklere sahip dersleri tamamladıklarında, kendilerine gelecekteki meslek hayatlarında çok önemli katkılar sağlayacak bilgiler edinmektedir. Günümüzde ise üniversite öğrencileri, özellikle gelecekte öğretmen olmayı amaçlayan genç öğretmen adayları, daha ortaokul, lise ve hatta ilkokul ve anaokulu düzeyinde internet ve teknoloji ile tanışmakta gerek sınıf içi, gerekse sınıf dışı etkinliklerde öğretmenlerinin teknolojiyi öğretim sırasında ne kadar verimli kullanabildiklerine bizzat şahit olmaktadır. Ayrıca gelişen imkanlarla birlikte her ne kadar zaman kaybı olarak görülse de internet ve sosyal ağ sitelerinde vakit geçirmekte, arkadaşlarıyla sosyal ağ siteleri aracılığıyla iletişime geçmektedirler. Bu aşama Bandura'nın sosyal bilişsel kuramında bahsettiği bireyin bilişsel ve duyuşsal yapıları ile birlikte temsil kabiliyetini, diğerlerinden öğrenme becerisini, alternatif stratejiler üretmeyi ve bireyin kendi kendisini değerlendirmesini içine almaktadır (Pajares, 2002). Öğrenciler internet ve sosyal ağ aracılığı ile öğretmenlerine de ulaşabilmekte, gerektiğinde ödevlerini, projelerini teslim edebilmektedirler. Öğretmenler de gerek duydukları zaman özellikle sosyal ağ sitelerini öğrencilerine bilgi verme, duyuru yapma vb. amaçlarla kullanmaktadırlar. Böylece henüz lisans eğitimine başlamadan belirli bir seviyede eğitsel internet kullanma öz-yeterlik algısına sahip olmaktadır. Bu sıralanan unsurların günümüz öğretmen adayları arasında öğrenim gördükleri sınıfa göre bir farklılık bulunmamasını açıklayabileceği düşünülmüştür.

Eğitsel amaçlı sosyal kullanma öz-yeterlik algıları arasında öğretmen adaylarının okudukları sınıf düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farka rastlanmamıştır. Çam (2012), Facebook'un eğitsel amaçlı kullanımında sınıflara göre anlamlı farklılık olduğu sonucuna varmıştır. Günümüzde çok yaygın şekilde her alanda kullanılmasına rağmen sosyal ağ siteleri çok yeni oluşumlar olarak kabul edilebilir. Son derece hızlı gelişen internet ortamındaki yenilikler sosyal ağ sitelerine de her an güncel durumda olma yükümlülüğü getirmektedir. Ayrıca mobil internet alanında kullanılan ve cep telefonları ile tabletlere yüklenebilen mobil uygulamalar ve eklentiler aracılığıyla sosyal ağlar her an bünyelerine yeni bir özellik katmaktadırlar. Sınıf düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı bir farkın çıkmaması genç öğretmen adaylarının biraz da mobil internet dünyasının getirdiği yeniliklerin yardımıyla sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları konusunda benzer düzeyde kalmalarıyla açıklanabilir.

Öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile eğitsel amaçlı internet ve sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir. Pamuk (2007), Özçelik ve Kurt (2007), Tuncer ve Tanaş (2011), Timur, Yılmaz ve Timur (2013), Balcı (2013), cinsiyet değişkeni ile bilgisayar öz-yeterlikleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını belirtmişlerdir. Kaya, Balay ve Adıgüzel (2014), Topal ve Akgün (2015), Baş (2011), Topal (2013), öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının cinsiyete göre farklılık gösterdiğini ortaya çıkarmışlardır. Kahraman, Yılmaz, Erkol ve Yalçın (2013), öğretmen adaylarının eğitsel internet öz-yeterlik inanç düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediğini belirtmişlerdir. Bayrakcı, Tozkoparan ve Durmuş (2014), Sırakaya (2011), öğretmen adaylarının internet öz-yeterlik inançlarının cinsiyete göre farklılık göstermediğini belirlemişlerdir. Gömleksiz ve Erten (2013), öğretmen adaylarının genel internet kullanma öz-yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılaştığını belirtmişlerdir. Temelli (2011), BÖTE öğretmen adaylarının bilgisayar öğretimi öz-yeterlik algılarının cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterdiğini, öğretmenlik öz-yeterlik algılarının ise anlamlı bir farklılık göstermediğini saptamıştır. Çalışmaların bir kısmı araştırma ile tutarlılık göstermektedir.

Teknolojik gelişmelerin hayatın her alanını etkilediği günümüzde kadın ve erkeğin yeni bir gelişmeyi takip etme şansı da neredeyse eşitlenmiştir. Özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde internet, sosyal ağ ve mobil uygulamaların da etkisiyle önceden erkeklerin daha çok dikkatini çeken teknolojik gelişmeler artık kadınların da hayatlarında vazgeçilmez bir yere sahiptir. Günümüzde erkek ve kadın

öğretmen ya da öğretmen adaylarının herhangi bir internet sitesine istediği an, istediği yerde ulaşma şansı neredeyse eşittir. Mobil internet kullanımının da giderek yaygınlaşması ile önceleri sadece belirli alanlarda (internet kafe vb.) ulaşılabilen internet artık her an her saniye ulaşılabilir durumdadır. İnternet ortamındaki sınırsız çeşitlilik de erkek ve kadın arasındaki öz-yeterlik farkının ortadan kalkmış olmasının en önemli sebeplerinden birisi olarak değerlendirilebilir. Geçmişte ders içi ve ders dışı faaliyetlerde eğitsel amaçlı kullanılacak materyaller sınırlıyken, günümüzde bunun tam tersi bir durum yaşanmaktadır. Hemen her ilgi alanına göre internet siteleri, bloglar, sosyal ağ sitelerinde takip edilebilecek eğitsel gruplar sayesinde cinsiyet farkı olmaksızın her öğretmen ya da öğretmen adayı ihtiyaç duyduğu materyale ulaşabilmektedir. Hatta bunu bir adım daha öteye taşıyarak kendi ders materyalini kendi arzu ettiği şekilde çok kısa süre içerisinde hazırlayabilmekte ve gerekirse diğer öğretmen ve öğretmen adayları ile de paylaşabilmektedir. Özellikle sosyal ağ sitelerinde yer alan eğitsel gruplar aracılığıyla öğretmen ve öğretmen adayları bilgi alış-verişinde bulunmakta, kullanılan materyalin ne kadar verimli olduğu ya da ne şekilde kullanılırsa daha verimli olabileceği konusunda birbirleriyle yardımlaşabilmektedirler (Pamuk, 2007; Özçelik ve Kurt, 2007). Bir başka açıdan değerlendirmek gerekirse, önceleri çalışma hayatında erkeklerin büyük bir çoğunluğa sahip olmaları sebebiyle bilgisayar kullanımını gerektirecek işleri üstlenmek de erkeklere düşmekteyken; günümüzde kadınlarında hem sosyal hayatta, hem de çalışma hayatlarında daha özgür ve daha etkin roller üstlenmeleri sayesinde bilgisayar ve internet öz-yeterlikleri erkeklerle anlamlı bir fark içinde değildir. Literatür taraması sonuçları da (Pamuk, 2007; Özçelik ve Kurt, 2007; Timur ve diğerleri, 2013; Balcı, 2013) cinsiyetteki anlamlı farklılığın düşük etki büyüklüğünde olduğunu göstermektedir. Cinsiyet eğitim amaçlı internet ve sosyal ağ kullanımı öz-yeterlik algılarını düşük bir seviyede etkilemektedir. Alan yazında bilgi teknolojileri ile ilgili becerilerde erkeklerin daha başarılı olduğu çalışmalar bulunurken, araştırma sonuçları eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları için böyle bir genellemenin yapılamayacağını göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuca göre, cinsiyet ve sınıf değişkenlerinin aksine öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümler ile eğitsel internet ve sosyal ağ kullanım öz-yeterlik algılarının farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, ortalamalar dikkate alındığında BÖTE-RPD, BÖTE-Türkçe bölümleri arasında BÖTE bölümü öğrencileri lehine, İNG-Türkçe, Resim-Türkçe, Sınıf-Türkçe bölümleri arasında ise Türkçe bölümü öğrencileri aleyhine anlamlı farklılık görülmektedir. Topal

(2013), öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik inancının öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı fark gösterdiğini belirtmiştir. Timur, Yılmaz ve Timur (2013), Tuncer ve Tanaş (2011), öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımı öz-yeterlik inancının öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı fark gösterdiğini belirtmişlerdir. Gömleksiz ve Erten (2013), Bayrakçı, Tozkoparan ve Durmuş (2014), öğretmen adaylarının internet öz-yeterlik inancının öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı fark gösterdiğini belirtmişlerdir. Çam (2012), öğretmen adayların arasında Facebook kullanımının öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılık gösterdiğini tespit etmiştir.

Gömleksiz ve Erten (2013), BÖTE Bölümü öğretmen adaylarının webe özgü öz-yeterlik düzeylerinin diğer bölümlerdeki öğretmen adaylarından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Temelli (2011), BÖTE öğretmen adaylarının bilgisayar öğretimi ve öğretmenlik öz-yeterlik algıları arasında olumlu ve istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğunu belirtmiştir. Özçelik ve Kurt (2007), öğretmenler ile yürüttükleri çalışmada bilgisayar öğretmenleri ve diğer tüm branş öğretmenleri arasında bilgisayar öğretmenleri lehine anlamlı bir farklılık bulunduğunu belirtmektedirler. Seferoğlu ve Akbıyık (2005), sınıf öğretmenleri ile branş öğretmenleri arasında bilgisayar öz-yeterlikleri açısından anlamlı bir farka rastlamadıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuçlar BÖTE bölümü öğretmen adaylarının branşları itibariyle bilgisayar ve internete özgü faaliyetlere hem ders içi hem ders dışı ortamlarda zaman ayırabilmesiyle açıklanabilir. BÖTE bölümü öğretmen adayları Eğitimde Bilgi Teknolojileri, Programlama Dilleri, Bilgisayar Ağları ve İletişim, Web Tasarımı gibi zorunlu derslerin yanı sıra; Medya İşleme Yazılımları, Eğitimde Bilgisayar Oyunları Tasarımı, Animasyon Odaklı Eğitim Materyali Tasarımı ve Mobil Programlama Teknikleri gibi seçmeli derslerde de edinebildikleri bilgiler sayesinde bilgisayar ve internet kullanımı konusunda diğer bölümlerdeki öğretmen adaylarına göre daha donanımlı şekilde yetişmektedirler (U.Ü., 2015). Bu araştırmanın sonuçlarına göre BÖTE bölümü öğrencileri eğitsel internet öz-yeterlik algıları dikkate alındığında sadece RPD ve Türkçe bölümü öğrencilerinden anlamlı farkla üstün oldukları görülmektedir. Teknolojinin eğitimde ilerleyen yıllarda daha da çok kullanılacağı varsayımı ile BÖTE bölümü öğrencilerinin de gelecekte eğitsel internet kullanımı konusunda birer rehber niteliği taşıyacak olmaları göz ardı edilmemesi gereken bir gerçektir. Bu sebeple BÖTE bölümü öğrencilerinin eğitsel internet kullanımı konusunda daha yüksek düzeyde öz-yeterlik algılarına sahip olmaları için BÖTE programının incelenmesi gerektiği söylenebilir. Aynı paralelde Türkçe

öğretmen adaylarının da araştırmada yer verilen diğer beş bölümün dördünden anlamlı bir farkla düşük öz-yeterlik algısına sahip oldukları görülmektedir. Teknoloji, bilgisayar ve internetin yakın gelecekte hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da çoğunlukla başvurulacak araçlar oldukları varsayımıyla; sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerde eğitsel internet kullanımının son derece yaygınlaşacağını da belirtmek abartı olmayacaktır. Böyle bir eğitim ortamı için sadece BÖTE bölümünden mezun olup bilgisayar öğretmeni olarak görev yapacak öğrencileri eğitsel internet kullanımı konusunda donanımlı yetiştirmek yeterli olmayacaktır. Aynı zamanda Türkçe öğretmen adaylarının da programı incelenmeli ve eğitsel internet kullanım öz-yeterlik algıları açısından ne sebeple diğer bölüm öğrencilerinden düşük seviyede oldukları ortaya çıkarılmalıdır. Öğretmen adaylarının en az BÖTE öğrencileri kadar donanımlı yetiştirmek amacıyla Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersinin içeriği incelenmeli ve gerekli düzenlemeler yapılarak öğrencilerin interneti eğitsel anlamda etkin olarak kullanmaları sağlanmalıdır. Ayrıca diğer öğretmen adaylarının BÖTE bölümü öğretmen adaylarının aldığı seçmeli derslerden uygun olanları birlikte almaları da önemli bir çözüm yolu olabilir. Böylece Bandura'nın sosyal bilişsel kuramının ilkelerinden olan dolaylı öğrenme kapasitesi de eğitim fakültesi öğrencileri arasındaki etkileşim sonucu ortaya çıkmış olacaktır. Dolaylı öğrenme kapasitesi ilkesine göre insanlar sadece kendi deneyimlerinden değil, başkalarının davranışlarını gözlemleyerek de öğrenirler (Pajares, 2002).

Öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanma öz-yeterlik algıları ile internette harcadıkları zaman açısından düşük düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Aynı şekilde öğretmen adaylarının eğitsel sosyal ağ kullanma öz-yeterlik algıları ile sosyal ağ sitelerinde harcadıkları zaman açısından düşük düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Topal ve Akgün (2015), genel olarak öğretmen adaylarının bilgisayar ve internetle ilgili doğrudan deneyimleri arttıkça eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının da arttığını ifade etmişlerdir. Bayrakcı, Tozkoparan ve Durmuş (2014), öğretmen adaylarının internet öz-yeterlik inançlarının onların internet kullanım sürelerine göre anlamlı farklılık gösterdiğini belirtmişlerdir. Topal (2013), öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları ile haftalık bilgisayar kullanım süresi, haftalık internet kullanım süresi ve haftalık sosyal medya kullanım süresi arasında anlamlı farklılıklar ortaya çıktığını belirtmişlerdir. Söylemez (2013), öğretmen adaylarının toplam sosyal beceri düzeylerinin sosyal ağ sitelerinde bir günde ortalama geçirdikleri süreye göre anlamlı fark gösterdiğini ortaya

çıkarmıştır. Sırakaya (2011), günlük internet kullanım süresi değişkeni bakımından öğretmen adayları arasında, internet öz-yeterliği açısından anlamlı bir farklılık olduğuna dair bulgulara rastladığını ifade etmiştir. Alan yazındaki araştırma sonuçları da dikkate alınacak olursa internette geçirilen zaman ile internet öz-yeterlik algı düzeyi arasında doğru bir orantı olduğu görülmektedir. İnternette geçirilen zaman arttıkça internet öz-yeterlik algısı düzeyi de artmaktadır. Çağımızda internet öncelikle iletişim ve haberleşme olmak üzere sınırsız bir alanda kullanılmaktadır. Araştırma sonucuna göre öğretmen adaylarının %7'si günde 6 saatten fazla, %13'ü 5-6 saat, %32'si 3-4 saat, %37'si 1-2 saat internet kullanmaktadırlar. Bu verilere göre öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanma öz-yeterlik algı düzeylerinin beklendiğinden düşük seviyede olduğu söylenebilir. Bu durumun arasında internette hangi sitelerde daha çok zaman geçirildiği konusunun belirlenememesinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmüştür. Bu aşamada görev eğitim fakültesinde görev yapan akademik personel ve ailelere düşmektedir. Öğretmen adaylarının her alanda olduğu gibi internette de gereksiz faaliyetlerle zaman geçirmesini önleme amacıyla mevcut lisans eğitimleri ve gelecekteki mesleki hayatlarında kendilerini bir adım öne çıkaracak eğitsel internet alanları ile tanışmaları sağlanmalıdır. Bunun uygulaması da bizzat öğretim elemanı tarafından yapılabilir. Lisans eğitiminde internet ve sosyal ağların eğitsel anlamda ne derece verimli kullanılabildiğini algılayan öğretmen adayları gelecekteki mesleki hayatlarında da bu alanda uzmanlaşmış olmayı arzu edeceklerdir.

4.2. ÖNERİLER

Bu araştırmada öğretmen adaylarının eğitim amaçlı sosyal ağ ve internet kullanma öz-yeterlik algıları incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir;

- Bu araştırma Uludağ Üniversitesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Ancak daha geniş bir evren ve örnekleme benzer çalışmalar yapılabilir. Araştırma daha fazla üniversitede yapılarak da ortaya çıkan farklılığın sebebi araştırılabilir. Bu doğrultuda bu araştırmadan elde edilen sonuçların da genellenebilirliğinin artacağı kabul edilebilir.

- Eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanları, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı sosyal ağ ve internet kullanma öz-yeterlik algı düzeylerini yükseltmek amacıyla sosyal ağ sitelerini sınıf içi ve dışı eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanmalı ve bu doğrultuda öğretmen adaylarına yol gösterici bir görev üstlenmelidir. Gerek görülen noktada bizzat üniversiteler, öğretim elemanlarını bu uygulamayı yapmaya teşvik etmelidir. Üniversitelerin kendi sosyal ağ sitesi hesaplarını eğitim alanında etkin olarak kullanması da hem öğretmen adaylarını hem de öğrencileri teşvik edecektir.
- Eğitim fakültelerinin öğretim programlarında yer alan öğretim teknolojileri ve materyal tasarlama dersinin içeriğinde eğitim amaçlı internet ve sosyal ağ sitelerinden ne şekilde yararlanılabileceği öğretmen adaylarına sunulmak üzere yer alabilir. Ayrıca ders dahilinde öğretmen adaylarına araştırma amaçlı internet kullanımını artıracak ödev ve projeler verilebilir. Bu dersi alan öğretmen adaylarının, dersi almadan önceki durumları ortaya konup öz-yeterlik algı düzeylerinin karşılaştırılması önemli bir araştırma olabilir.
- Bu araştırma sadece nicel veriler kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Benzer çalışmalar nitel veriler kullanılarak da yapılabilir.
- Araştırmada öğretmen adaylarına gelecekteki mesleki hayatları ile ilgili de sorular yöneltilmiştir. Araştırma daha da genişletilerek öğretmen adaylarının göreve başladıktan sonra ve deneyim kazandıktan sonra öz-yeterlik algılarının nasıl değiştiği izlenebilir.
- Milli Eğitim Bakanlığı göreve yeni başlayan ve deneyimli öğretmenlerin katılacağı bir araştırma faaliyeti yürüterek hangi kesimin öz-yeterlik algısının daha yüksek olduğu belirlenebilir. Sonrasında öz-yeterlik algı düzeyi yüksek öğretmenler aracılığı ile internet ve sosyal ağ sitelerinin eğitim amaçlı kullanımına dair hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenebilir.
- Öz-yeterlik algısının gerçek yaşama aktarılması önemlidir. Araştırmadan yola çıkarak eğitim amaçlı sosyal ağ ve internet kullanma öz-yeterlik algıları yüksek

olan öğretmen adaylarının, bunu meslek hayatlarına ne derece yansıtabildiği araştırılabilir.

- Her ne kadar internet ve sosyal ağ sitelerinin eğitim hayatında ne kadar farklı şekillerde kullanılabileceği belirtilmiş olsa da özellikle öğretim elemanları, öğretmen adaylarını internetin olumsuz etkilerine karşı da uyarmalıdır. Özellikle sosyal ağ sitelerinde geçirilen zamanın ne kadarının eğitim amacıyla olduğu araştırılmalı ve öğrenciler problemleri internet kullanımı, internet bağımlılığı ve siber zorbalık vb. gibi konularda bilgilendirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Abbitt, J. T., & Klett, M. D. (2007). Identifying influences on attitudes and self-efficacy beliefs towards technology integration among pre-service educators. *Electronic Journal for the Integration of Technology in Education*, 6, 28-42.
- Akbaş, A., & Çelikkaleli, Ö. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimi Öz-Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Öğrenim Türü ve Üniversitelerine Göre İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 98-110.
- Arslan, A. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Öz Yeterlik İnancı Kaynaklarının Öğrenme ve Performansla İlgili Öz-yeterlik İnancını Yordama Gücü. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(3), 1907-1920.
- Aslan, B. (2007). Web 2.0 Teknikleri ve Uygulamaları. U. Ç. Mustafa Akgül (Dü.), *XII. "Türkiye'de İnternet" Konferansı Bildirileri* içinde, (s. 351-357). Ankara.
- Aşkar, P., & Olkun, S. (2005). PISA 2003 Sonuçları Açısından Okullarda Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı. *Eurasian Journal of Educational Research*, 19, 15-34.
- Aşkar, P., & Umay, A. (2001). İlköğretim Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Bilgisayarla İlgili Öz-yeterlik Algısı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-8.
- Atıcı, B., & Yıldırım, S. (2010). Web 2.0 Uygulamalarının E-Öğrenmeye Etkisi. *Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı*, (s. 287-292). Muğla.
- Balcı, K. (2013). Bilgisayar Öz Yeterlik ve Bilgi Okuryazarlık Öz Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişki. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Balcı, Ş., & Gülnar, B. (2009). Üniversite Öğrencileri Arasında İnternet Bağımlılığı ve İnternet Bağımlılarının Profili. *Selçuk İletişim*, 6(1), 5-22.
- Bandura, A. (1977). Self-Efficacy: Toward A Unifying Theory of Behavioral. *Psychological Review*, 84(2), 191.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations Of Thought And Action: A Social Cognitive Theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Bandura, A. (1989). Social Cognitive Theory. R. Vasta içinde, *Annals of Child Development* (s. 1-60). Greenwich: JAI Press.
- Bandura, A. (1994). Self-efficacy. V. S. Ramachaudran (Dü.) içinde, *Encyclopedia of Human Behavior* (Cilt 4, s. 71-81). New York: Academic Press.
- Bandura, A. (1995). Exercise of personal and collective efficacy in changing societies. A. Bandura (Dü.) içinde, *Self-efficacy in changing societies* (s. 1-45). New York: Cambridge University Press.

- Baş, G. (2011). İlköğretim Öğretmenlerinin Eğitsel İnternet Kullanımı Öz-yeterlik İnançlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 1(2), 35-51.
- Bayrakçı, T., Tozkoparan, S. B., & Durmuş, A. (2014). Öğretmen Adaylarının İnternet Öz-yeterlik İnançları ve Eğitim Teknolojilerine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(17), 27-44.
- Berkem, M. L., Gürdal, A., Bakioğlu, A., & Erdoğan, Y. (2001, Aralık). Öğretmenlerin Meslek İçinde Gelişmelerinde İnternetin Rolü. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 1(2), 259-276.
- Berman, P., McLaughlin, M. W., Bass, G., Pauly, E., & Zellman, G. (1977). *Federal Programs Supporting Educational Change*. Santa Monica: The Rand Corporation.
- Boyd, D. (2006). *Friends, Friendsters, and MySpace Top 8: Writing Community Into Being on Social Network Sites*. http://www.firstmonday.org/issues/issue11_12/boyd/index.html adresinden 10 Ekim 2014 tarihinde alınmıştır.
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2008). Social Network Sites: Definition, History and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13, 210–230.
- Burke, S. C., & Snyder, S. L. (2008). YouTube: an innovative learning resource for college health education courses. *International Electronic Journal of Health Education*, 11, 39-46.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Chan, D. W. (2003). Multiple Intelligences and Perceived Self-Efficacy Among Chinese Secondary School Teachers in Hong Kong. *Educational Psychology: An International Journal of Experimental Educational Psychology*, 23(5), 521-533.
- Coutts, J., Boyer, J., Dawson, K., & Ferdig, R. E. (2007, Mart). *Will you be my friend? Prospective teachers' use of Facebook and implications for teacher education*. Society for Information Technology & Teacher Education International Conference, (s. 1937-1941). Chesapeake, VA.
- Çağiltay, K., & Göktaş, Y. (2013). *Öğretim Teknolojilerinin Temelleri: Teoriler, Araştırmalar, Eğilimler* (1. Baskı b.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çam, E. (2012). Öğretmen Adaylarının Eğitsel ve Genel Amaçlı Facebook Kullanımları ve Facebook Bağımlılıkları (SAÜ Eğitim Fakültesi Örneği). *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çelik, İ. (2012). Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağ (Facebook) Kullanımlarının İncelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çuhadar, C., & Yücel, M. (2010). Yabancı Dil Öğretmeni Adaylarının Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Öğretim Amaçlı Kullanımına Yönelik Özyeterlik Algıları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(27), 199-210.

- De Villiers, M. (2010, Haziran). *Academic Use of a Group on Facebook: Initial Findings and Perceptions*. Proceedings of Informing Science & IT Education Conference (InSITE), (s. 173-190). Cassino, İtalya .
- Duffy, P., & Bruns, A. (2006, Kasım). *The use of blogs, wikis and RSS in education: A conversation of possibilities*. Online Learning and Teaching Conference, (s. 31-38). Brisbane.
- Eberhardt, D. M. (2007). Facing up to Facebook. *About Campus*, 12(4), 18-26.
- Ekici, G. (2012). Akademik Öz-yeterlik Ölçeği: Türkçe'ye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43, 174-185.
- Erdemir, N., Bakırcı, H., & Eyduran, E. (2009). Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknolojiyi Kullanabilme Özgüvenlerinin Tespiti. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 6(3), 99-108.
- Facebook Company. (2015). *Facebook*. newsroom.fb.com/company-info adresinden 7 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.
- Fernette, D., & Eide, B. (2005). *Brain of the Blogger*.
<http://eideneurolearningblog.blogspot.com.tr/2005/03/brain-of-blogger.html> adresinden 14 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.
- Franklin, T., & Van Harmelen, M. (2007). *Web 2.0 for Content for Learning and Teaching in Higher Education*.
- Gonzales, L., & Vodicka, D. (2010). Top 10 Internet Resources for Educators. *Leadership*, 39(3), 8-37.
- Google. (2015). *Google.com*. <https://www.google.com/intl/tr/about> adresinden 7 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.
- Gömleksiz, M. N., & Erten, P. (2013). Öğretmen Adaylarının Genel İnternet Özyeterlik Algıları (Fırat Üniversitesi Örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 119-140.
- Gömleksiz, M. N., & Erten, P. (2013). Öğretmen Adaylarının Webe Özgü Özyeterlik Algıları. *İlköğretim Online*, 12(2), 479-497.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., & Madran, O. (2010). Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı. *XV. Türkiye'de İnternet Konferansı*, (s. 2-4).
- Gürcan, A. (2005). Bilgisayar Özyeterliği Algısı ile Bilişsel Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki. *Eğitim Araştırmaları*(19), 179-193.
- Gürol, A., & Aktı, S. (2010). The relationship between pre-service teachers' self efficacy and their internet self-efficacy. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 3252–3257.
- Hamid, S., Chang, S., & Kurnia, S. (2009). Identifying The Use Of Online Social Networking In Higher Education. *Same Places, Different Spaces. Proceedings Ascilite Auckland*, (s. 419-422).

- Henson, R. K. (2001). Teacher Self-Efficacy: Substantive Implications and Measurement Dilemmas. *Educational Research Exchange*. Texas.
- Hughes, J. E., Ko, Y., Lim, M., & Liu, S. (2015). Preservice Teachers' Social Networking Use, Concerns, and Educational Possibilities: Trends from 2008 to 2012. *Journal of Technology and Teacher Education*, 23(2), 185-212.
- Ilgaz, G., Bülbül, T., & Çuhadar, C. (2013). Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançları ile Öz-yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 50-65.
- Instagram. (2015). *Instagram*. <https://instagram.com/press/> adresinden 12 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Kahraman, S., Yılmaz, Z. A., Erkol, M., & Altun Yalçın, S. (2013). Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımı Öz Yeterlik İnançlarının İncelenmesi. *İlköğretim Online*, 12(4), 1000-1015.
- Karaman, S., Yıldırım, S., & Kaban, A. (2008). Öğrenme 2.0 Yaygınlaşıyor: Web 2.0 Uygulamalarının Eğitimde Kullanımına İlişkin Araştırmalar ve Sonuçları. *İnet-tr'08 XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı* (s. 35-40). Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık.
- Kaya, A., Balay, R., & Adıgüzel, A. (2014). Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Becerileri İle Bilgi Edinme Becerileri Arasındaki İlişki Düzeyi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 83-99.
- Kert, S. B., & Kert, A. (2010). Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanılma Potansiyelleri. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(2), 486-507.
- Keskin, S. (2014). Öğretmen, Öğretmen Adayı ve Öğrencilerin Sosyal Ağları Benimseme Süreçleri ve Kullanım Amaçlarının İncelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Köseoğlu, P., Yılmaz, M., Gerçek, C., & Soran, H. (2007). Bilgisayar Kursunun Bilgisayara Yönelik Başarı, Tutum ve Öz-yeterlik İnançları Üzerine Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 203-209.
- Lee, M.-H., & Tsai, C.-C. (2010). Exploring Teachers' Perceived Self Efficacy and Technological Pedagogical Content Knowledge with Respect to Educational Use of the World Wide Web. *Instructional Science*, 38(1), 1-21.
- Lee, Y., & Lee, J. (2014). Enhancing Pre-service Teachers' Self-efficacy Beliefs for Technology Integration Through Lesson Planning Practice. *Computers & Education*, 73, 121-128.
- Lenhart, A., Madden, M., Macgill, A. R., & Smith, A. (2007). *Teens and Social Media*. PEW İnternet & American Life Project.
- Linkedin. (2015). [linkedin.com/aboutus](https://www.linkedin.com/aboutus) adresinden 6 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.

- Majhi, S., & Maharana, B. (2010). Innovative Web 2.0 Technologies for Integrating the Learning Process. *11th MANLIBNET Convention: Trends and Challenges in Management and Corporate Libraries in Digital Era*, (s. 15-17). Secundarabad.
- Miller, P. (2005). Web 2.0: Building The New Library. *Ariadne*, 45(30), 10.
- Munoz, C., & Towner, T. (2009). Opening Facebook: How to Use Facebook in the College Classroom. *Society For Information Technology & Teacher Education International Conference, 2009*, s. 2623-2627.
- Munoz, L. R., Pellegrini-Lafont, C., & Cramer, E. (2014). Using Social Media in Teacher Preparation Programs: Twitter as a Means to Create Social Presence. *Perspectives on Urban Education*, 11(2), 57-69.
- Myspace. (2015). Myspace. myspace.com/pressroom adresinden 2 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.
- Odabaşı, F., Günüç, S., Ersoy, M., Dönmez, F. İ., Mısırlı, Ö., Şahin Timar, Z., . . . Erol, O. (2012, Ocak). Eğitim için Yeni Bir Ortam: Twitter. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2(1), 89-103.
- O'Reilly, T. *What Is Web 2.0 Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software*. O'Reilly Media: <http://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html> adresinden 6 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.
- Özçelik, H., & Kurt, A. A. (2007). İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Özyeterlikleri: Balıkesir İli Örneği. *İlköğretim Online*, 6(3), 441-451.
- Özkan, B., & McKenzie, B. (2008). *Social Networking Tools for Teacher Education*. Society for Information Technology & Teacher Education International Conference, 2008, s. 2772-2776.
- Özkılıç, R., & İmer, G. (2009). Self-efficacy of Teacher Trainees Toward Educational Software Development. *New World Science Academy: Education Science*, 4(2), 422-434.
- Özyalçın Oskay, Ö. (2011). Öğretmen Adaylarının İnternet Özyeterlikleri, İnternet Tabanlı Ortamlara Yönelik Tercihleri ve Başarıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 291-299.
- Pajares, F. (2002). *Self-Efficacy Beliefs in Academic Contexts: An Outline*. <http://www.uky.edu/~eushe2/Pajares/efftalk.html> adresinden 24 Aralık 2014 tarihinde alınmıştır.
- Pamuk, S. (2007). Fen Bilgisi ve Matematik Öğretmen Adaylarının Bilgisayara İlişkin Özyeterlikleri, Tutumları ve Bu Değişkenler Arasındaki İlişkiler. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Redman, C., & Trapani, F. (2012). *Experiencing New Technology: Exploring Pre-service Teachers' Perceptions and Reflections Upon the Affordances of Social Media*. Australian Association for Research in Education APERA International Conference. Sydney.

- Sadaf, A., Newby, T. J., & Ertmer, P. A. (2012). Exploring Pre-service Teachers' Beliefs About Using Web 2.0 Technologies in K-12 Classroom. *Computers & Education*, 59, 937-945.
- Salomon, D. (2013). Moving on from Facebook Using Instagram to connect with undergraduates and engage in teaching and learning. *College & Research Libraries News*, 74(8), 408-412.
- Schrifer, M., & Czerniak, C. M. (1999). A Comparison of Middle And Junior High Science Teachers Levels of Efficacy And Knowledge of Developmentally Appropriate Curriculum And Instruction. *Journal of ScienceTeacher Education*, 10(1), 21-42.
- Seferoğlu, S., & Akbıyık, C. (2005). İlköğretim öğretmenlerinin bilgisayarına yönelik öz-yeterlik algıları üzerine bir çalışma. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research*, 19, 89-101.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Sırakaya, M. (2011). Öğretmen Adaylarının Problemlı İnternet Kullanımı ve İnternet Öz-yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Siyambaş, P. B. (2015). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Teknolojik Terim Farkındalıkları, Teknoloji ile Öğrenmeye Yönelik Özgüven Algıları ve Bilgisayar ile İnternet Tutumları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Soomro, K. A., Kale, U., & Zai, S. Y. (2014). Pre-service Teachers' and Teacher-educators' Experiences and Attitudes Toward Using Social Networking Sites For Collaborative Learning. *Educational Media International*, 51(4), 278-294.
- Söylemez, N. (2013). Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağ Sitelerini Kullanma Durumlarına Göre Sosyal Beceri Düzeylerinin İncelenmesi. Diyarbakır: Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Steinfeld, C., Ellison, N. B., & Lampe, C. (2008). Social Capital, Self-esteem, and Use of Online Social Network Sites: A Longitudinal Analysis. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 29(6), 434-445.
- Şahin, E. (2010). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Stili Tercihlerinin, Cinsiyetlerinin, Mesleki Kıdemlerinin, Özyeterlik Algılarının Ve Özyönetimli Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Düzeylerinin Mesleki Yeterlikleri Üzerindeki Etkisi. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Yayımlanmamış Doktora Tezi.
- Şahin, İ. (2009). Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik İnançları Ölçeğinin Geçerliği ve Güvenirliği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(21), 461-471.
- Şendağ, S. (2008). *Web'de Yeni Eğilimler: Öğrenme Ortamlarına Entegrasyonu*. Proceedings of 8th International Educational Technology Conference (IETC), (s. 995-1001). Eskişehir.

- Temelli, D. (2011). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik ve Bilgisayar Öğretimi Öz Yeterlilik Algıları. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Teo, T. (2009). Modelling Technology Acceptance in Education: A Study of Pre-service Teachers. *Computers & Education*, 52, 302–312.
- Thomas, D. A., & Li, Q. (2008). From Web 2.0 to Teacher 2.0. *Computers in the Schools: Interdisciplinary Journal of Practice, Theory, and Applied Research*, 25(3-4), 199-210.
- Timur, B., Yılmaz, Ş., & Timur, S. (2013). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Kullanımına Yönelik Öz-yeterlilik İnançları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 165-174.
- Tınmaz, H. (2011, Mart). Sosyal Ağ Web Sitelerinin Eğitimde Kullanılması: Facebook Örneği. *Yayımlanmamış Doktora Tezi* Orta Doğu Teknik Üniversitesi .
- Tınmaz, H., & Çağıltay, K. (2012). Sosyal Ağ Web Siteleri Analizi: Kullanışlı ve Öğretimsel Facebook. *Educational Sciences and Practice*, 11(21), 69-82.
- Topal, M. (2013). Eğitim Fakültesinde Okuyan Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı İnternet Kullanımı ve Öz-yeterlilik Algılarının İncelenmesi ve Geliştirilmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Topal, M., & Akgün, Ö. E. (2015). Eğitim Fakültesinde Okuyan Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı İnternet Kullanımı Öz-yeterlilik Algılarının İncelenmesi: Sakarya Üniversitesi Örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 343-364.
- Towner, T., VanHorn, A., & Parker, S. (2007). *Facebook: Classroom Tool for a Classroom Community*. Midwest Political Science Association. Chicago.
- Tredinnick, L. (2006). Web 2.0 and Business A Pointer To The Intranets Of The Future? *Business Information Review*, 23(4), 228-234.
- Tschannen-Moran, M., & Woolfolk-Hoy, A. (2001). Teacher efficacy: capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 783–805.
- Tschannen-Moran, M., Woolfolk Hoy, A., & Hoy, W. K. (1998). Teacher Efficacy: Its Meaning and Measure. *Review of Educational Research*, 68, 202-248.
- Tuncer, M., & Tanaş, R. (2011). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Bilgisayar Öz-yeterlilik Algılarının Değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(6), 222-232.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2014, Ağustos). *Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni*. Türkiye İstatistik Kurumu: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16198#> adresinden 11 Kasım 2014 tarihinde alınmıştır.
- Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK]. (2015). *tuik.gov.tr*. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16198> adresinden 6 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.

- Twitter Company. *Twitter*. Twitter Sitesi: about.twitter.com/tr/company adresinden 2 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır
- Uludağ Üniversitesi Bilgi Paketi [U.Ü.]. (2015). *Uludağ Üniversitesi*. <http://bilgipaketi.uludag.edu.tr/Programlar/Detay/30> adresinden 15 Haziran 2015 tarihinde alınmıştır.
- Vie, S. E. (2007). Engaging Others in Online Social Networking Sites: Rhetorical Practices in MySpace and Facebook. The University of Arizona Doctoral Dissertation.
- Wang, L., Ertmer, P. A., & Newby, T. J. (2004). Increasing Preservice Teachers' Self-Efficacy Beliefs for Technology Integration. *Journal of Research on Technology in Education*, 36(3), 231-250.
- Wise, K., Hamman, B., & Thorson, K. (2006). Moderation, Response Rate, and Message Interactivity: Features of Online Communities and Their Effects on Intent to Participate. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(1), 24-41.
- Yaman, S., Cansüğü Koray, Ö., & Altunçekiç, A. (2004). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öz-yeterlik İnanç Düzeylerinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3).
- YouTube. (2015). *YouTube*. <http://www.youtube.com/yt/about/tr/index.html> adresinden 17 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.
- Yücel, E. (2007). Görsel Öğeler Açısından Web Siteleri. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Zafarmand, N. (2010). Halkla İlişkiler Alanında Yeni Mecra ve Uygulamaların Yeri Ve Önemi: Sosyal Medya Ve PR2.0. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Zimmerman, B. J. (1995). Self-efficacy and Educational Development. A. Bandura (Dü.) içinde, *Self-efficacy in Changing Societies* (s. 202-231). New York: Cambridge University Press.

EKLER

EK 1: Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği

Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği

Aşağıdaki her bir ifade için görüşünüzü yandaki uygun kutucuğu işaretleyerek belirtiniz:		Tamamen Yeterliyim	Oldukça Yeterliyim	Orta Yeterliyim	Kısmen Yeterliyim	Yetersizim
		++	+	0	-	--
1.	İnternette, bilgi kaynaklarına ulaşmak					
2.	İnternette, arkadaşlarımla veri					
3.	İnternette, okul proje/ödevlerimle ilgili					
4.	İnternette, yapılmış-yayınlanmış makale					
5.	İnternette, eğitim-öğretim amaçlı programları (yazılımları) incelemek için					
6.	İnternette, eğitim-öğretim amaçlı					
7.	İnternette, dersimle ilgili videoları					
8.	İnternette, güncel bilgileri ve yenilikleri					
9.	İnternette, etkileşimli program örnekleri					
10.	E-öğrenme portalları ile derse ve sınav					
11.	İnternette, proje/ödev konularımı ilgili					
12.	Derslerde anlatılan ve dikkatimi çeken konular hakkında internette detaylı					
13.	E-kitap bulup indirmek için					
14.	İnternette, eğitim amaçlı forumlardan					
15.	E-sözlük kullanmak için					
16.	İnternette, yabancı dillerle ilgili					
17.	Web sitelerinden derslerle ilgili					
18.	İnternette, genel kültür konularını					
19.	Ders/ödevlerim hakkında arkadaşlarımla internette					
20.	İnternet arama motoru (Google, Yahoo					
21.	İnternette, eğitsel oyun aramak için					
22.	İnternet üzerinden veri tabanı kullanmak					
23.	İnternette, yabancı dildeki (örneğin,					
24.	Resmi sitelerden (örneğin, www.meb.gov.tr) ilgili kanun ve					
25.	İnternette, eğitimsel güncel haber ve					
26.	İnternette, farklı öğretim model ve yöntemleri hakkında bilgi edinmek için					
27.	Eğitim dergilerini internet üzerinden					
28.	İnternette kütüphaneye erişmek için					

Ek 2: Eğitsel Sosyal Ağ Kullanım Öz-yeterlik Ölçeği

EĞİTSEL SOSYAL AĞ KULLANIM ÖZ YETERLİK ÖLÇEĞİ

Bu ölçekten elde edilecek veriler yüksek lisans tez çalışması için kullanılacaktır. İsim yazmanız gerekmemektedir. Bilgileriniz gizli tutulacaktır.

1. BÖLÜM

1- Cinsiyetiniz: Erkek () Kız ()

2- Bölümünüz:

3- Sınıfınız: 1. Sınıf () 2. Sınıf () 3. Sınıf () 4. Sınıf ()

4- Mezun olduğunuz lise türü:

Genel Lise () Anadolu Lisesi () Anadolu Öğretmen Lisesi () Mesleki ve Teknik Lise ()
Diğer (Belirtiniz):

5- Mezun olduğunuz lise hangi coğrafi bölgede bulunmaktadır?

Marmara () Ege () Akdeniz () Karadeniz () İç Anadolu () Doğu Anadolu () Güneydoğu Anadolu ()

2. BÖLÜM

1- İnternette bir günde ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

1 saatten az () 1-2 saat () 3-4 saat ()
5-6 saat () 6 saatten fazla ()

2- Sosyal ağlarda bir günde ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

1 saatten az () 1-2 saat () 3-4 saat ()
5-6 saat () 6 saatten fazla ()

3- Sosyal ağ sitelerinde üyeliğiniz var mı? Evet () Hayır ()

4- Aşağıdaki sosyal ağ sitelerini/uygulamaları ne sıklıkla kullandığınızı belirtiniz.

Siteler/Uygulamalar	Her Zaman	Bazen	Nadiren	Hiç
Facebook	()	()	()	()
Twitter	()	()	()	()
Google +	()	()	()	()
Myspace	()	()	()	()
Linkedin	()	()	()	()
Instagram	()	()	()	()
Flickr	()	()	()	()
Blogger	()	()	()	()
Wikipedia	()	()	()	()
YouTube	()	()	()	()
Daily Motion	()	()	()	()
Vimeo	()	()	()	()
Tumblr	()	()	()	()
Pinterest	()	()	()	()
RSS (Haber Sağlayıcısı)	()	()	()	()
Friendfeed	()	()	()	()
Diğer (Belirtiniz) :	()	()	()	()
.....				

5- En çok zaman geçirdiğiniz sosyal ağ sitesi hangisidir?

3. BÖLÜM

Bu bölümde sosyal ağ sitelerinin eğitsel kullanımı ile ilgili bazı ifadeler verilmiştir. Her bir ifade için görüşünüzü yandaki uygun kutucuğu işaretleyerek belirtiniz.	Tamamen Yeterliyim	Oldukça Yeterliyim	Yeterliyim	Kısmen Yeterliyim	Yetersizim
	++	+	0	-	--
1. Sosyal ağ üzerinden arkadaşlarımla derslere yönelik paylaşımlarda bulunabilmede					
2. Sosyal ağ üzerinden arkadaşlarımla ödevler konusunda (teslim tarihi, şekli, konusu...) etkileşime geçebilmede					
3. Derslerle ilgili ihtiyaç duyduğum anda sosyal ağ üzerinden arkadaşlarımla çevrimiçi iletişim kurabilmede					
4. Sosyal ağ üzerindeki derslerle ilgili gruplardan etkin olarak faydalanabilmede					
5. Derslerle ilgili etkinlik ve organizasyonlar ile ilgili bilgilere sosyal ağ üzerinden ulaşmada					
6. Sosyal ağ üzerindeki eğitim amaçlı toplulukları ve etkinlikleri takip etmede					
7. Sosyal ağ aracılığı ile, derslerle ilgili ihtiyaç duyduğum konulardaki bilgilere erişmede					
8. Sosyal ağ üzerinden arkadaşlarımla ders notu paylaşımında bulunabilmede					
9. Sosyal ağları derslerimle ilgili başka kişilerle iletişime geçmek için kullanabilmede					
10. Sosyal ağlardan edindiğim bilgileri birleştirip düzenleyebilmede					
11. Başkalarının sordukları sorulara sosyal ağ üzerinden cevap verebilmede					
12. Başkalarının sosyal ağ üzerinde paylaştıkları önemli ve ilgi çekici bilgileri takip edebilmede					

4. BÖLÜM

Bu bölümde şu anki lisans eğitiminiz ve gelecekteki mesleki hayatınız ile ilgili bazı ifadeler verilmiştir. Her bir ifade için görüşünüzü uygun kutucuğu işaretleyerek belirtiniz.	Tamamen inanıyorum	Oldukça inanıyorum	inanıyorum	Kısmen inanıyorum	inanmıyorum
	++	+	0	-	--
Lisans Eğitimi					
1. Eğitimimde sosyal ağ kullanımının derslerimdeki verimliliği artırdığına					
2. Eğitimimde sosyal ağ kullanmamın daha iyi notlar almamı sağladığına					
3. Sosyal ağları eğitim amaçlı kullanmamın diğer öğrencilerden ayrıcalıklı olmamı sağladığına					
4. Sosyal ağları kullanmamın derslerime hazırlanmada sadece ders notu ve kitap kullanmaktan daha faydalı olduğuna					
Meslek Hayatı					
5. Öğretmenlik mesleği için sosyal ağ kullanımının önemli olduğuna					
6. Öğretmen olduğumda sınıf etkinliklerini düzenlerken sosyal ağ kullanımının bana ayrıcalık sağlayacağına					
7. Öğretmen olduğumda öğrencilerime eğitimde sosyal ağ kullanımını anlatabileceğime					
8. Tüm öğretmenlerin sosyal ağ kullanımında beceri sahibi olması gerektiğine					

EK 3: Ölçek Uygulama İzinleri

T.C.
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
İlköğretim Bölüm Başkanlığı

Sayı: 61514082-900/1563
Konu: Aziz TEKE'nin Anket Uygulaması

20/04/2015

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 20.04.2015 tarihli ve 90661511-900/1547 sayılı yazınız.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Aziz TEKE'nin "Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Özyeterlik Algıları" konulu tezine veri toplamak amacıyla Bölümünüzde anket uygulama isteği uygun bulunmuştur.

Durumu bilgilerinize arz ederim.

imza

Prof. Dr. Salih ÇEPNİ
Bölüm Başkanı

Bu Belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Görükle Kampüsü 16059 Nilüfer/BURSA
Tel:02242942280
e-posta:nevinkaya@uludag.edu.tr

Bu belge UDOS ile hazırlanmıştır. Teyit için: <https://udos.uludag.edu.tr/teyit/?DbubwBBg802vsBxc2Pj86g>

T.C.
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Yabancı Diller Eğitimi Bölüm Başkanlığı

Sayı: 68723291-900/1600
Konu: Aziz TEKE'nin Anket Uygulaması

24/04/2015

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 20.04.2015 tarihli ve 90661511-900/1547 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda belirtilen; Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Aziz TEKE, Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan gerekli izinler alındıktan sonra "Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Özyeterlik Algıları" konulu tezine veri toplamak amacıyla Bölümümüzde anket uygulayabilir.

Bilgilerinize ve gereğine arz ederim.

imza

Prof. Dr. Şeref KARA
Bölüm Başkanı

T.C.
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölüm Başkanlığı

Sayı: 79377886-900/1645
Konu: Aziz TEKE'nin Anket Uygulaması

27/04/2015

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 20.04.2015 tarihli ve 90661511-900/1547 sayılı yazınız.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Aziz TEKE'nin "Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Özyeterlik Algıları" konulu tezine veri toplamak amacıyla Bölümümüz öğrencilerine anket uygulama isteği uygundur.

Gereğini arz ederim.

imza

Doç. Dr. Adem UZUN
Bölüm Başkanı

U.Ü. Eğitim Fakültesi Görükle Kampüsü 16059 Nilüfer/BURSA

Tel :0224 29 42249

Faks: 0224 294 21 99

e-posta :yildizsenay@uludag.edu.tr

Elektronik Ağ: <http://egitim.uludag.edu.tr>

Ayrıntılı Bilgi

Şenay Y., Memur

Bu belge UDOS ile hazırlanmıştır. Teyit için: <https://udos.uludag.edu.tr/teyit/76gDbCU1jt02sGSU4v0-8EA>

T.C.
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölüm Başkanlığı

Sayı: 31091320-900/1586
Konu: Aziz TEKE'nin Anket Uygulaması

21/04/2015

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 20.04.2015 tarihli ve 90661511-900/1547 sayılı yazınız.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Aziz TEKE'nin "Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Özyeterlik Algıları" konulu tezine veri toplamak amacıyla Bölümümüzün Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalında anket uygulamasında herhangi bir sakınca yoktur.

Bilgilerinizi ve gereğine arz ederim.

imza

Doç. Gonca ERİM
Bölüm Başkanı

Bu Belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

U.Ü. Eğitim Fakültesi Görükle Kampüsü 16059 Nilüfer/BURSA
Tel : 0224 294 25 50 Faks: 0224 294 25 51
Elektronik Ağ: <http://egitim.uludag.edu.tr>

Ayrıntılı Bilgi
Saadet S., Memur

Bu belge UDOS ile hazırlanmıştır. Teyit için: <https://udos.uludag.edu.tr/teyit/?7AiHxIJVekGQM2zYCdLM8A>

T.C.
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Türkçe Eğitimi Bölüm Başkanlığı

Sayı: 94138386-900/1574
Konu: Aziz TEKE'nin Anket Uygulaması

21/04/2015

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 20.04.2015 tarihli ve 90661511-900/1547 sayılı yazınız.

İlgili yazınız gereği: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Aziz TEKE'nin "Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Özyeterlik Algıları" konulu tezine veri toplamak amacıyla Bölümümüz öğrencilerine uygulama yapmasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

imza

Prof. Dr. Kazım YOLDAŞ
Bölüm Başkanı

Bu belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü Görükle Kampüsü Bursa - 02242942220

Bu belge UDOS ile hazırlanmıştır. Teyit için: <https://udos.uludag.edu.tr/teyit/70U8sP3PIUE2QQTfM2BNog>

T.C.
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanlığı

Sayı: 75942730-900/1568
Konu: Aziz TEKE'nin Anket Uygulaması

20/04/2015

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 20.04.2015 tarihli ve 90661511-900/1547 sayılı yazınız.

İlgili yazınız gereği: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Aziz TEKE'nin "Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Özyeterlik Algıları" konulu tezine veri toplamak amacıyla Bölümümüz öğrencilerine uygulama yapmasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

imza

Prof. Dr. Sedat YÜKSEL
Bölüm Başkanı

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanlığı 02242942220

Bu belge UDOS ile hazırlanmıştır. Teyit için: <https://odos.uludag.edu.tr/teyit/?hk01D-P1QUmQjb783ZevkQ>

ÖZ GEÇMİŞ

Doğum Yeri ve Yılı : Meram-1989

Öğrenim Gördüğü Kurumlar	Başlama Yılı	Bitirme Yılı	Kurum Adı
Lise	2004	2007	Selçuklu YDAL
Lisans	2007	2011	Selçuk Üniversitesi

Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi : İngilizce (Çok İyi)

Çalıştığı Kurumlar	Başlama ve Ayrılma Tarihleri	Kurum Adı
	1. 2011-2013	Selçuk Üniversitesi (Ücretli)

Yurtdışı Görevleri :

Kullandığı Burslar :

Aldığı Ödüller :

Üye Olduğu Bilimsel ve Mesleki Topluluklar : Öğretim Elemanları Derneği

Editör veya Yayın Kurulu Üyeliği :

Yurt içi ve Yurt Dışında

Katıldığı Projeler :

Katıldığı Yurt İçi ve Yurt

Dışı Bilimsel Toplantılar :

Yayımlanan Çalışmalar :

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

TEZ ÇOĞALTMA VE ELEKTRONİK YAYIMLAMA İZİN FORMU

Yazar Adı Soyadı	Aziz Teke
Tez Adı	Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ ve İnternet Kullanma Öz-Yeterlik Algıları
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Anabilim Dalı	Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans Tezi
Tez Danışman(lar)ı	Doç. Dr. Rüçhan Özkılıç
Çoğaltma (Fotokopi Çekim) İzni	☐ Tezimden fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimin sadece içindikiler, özet, kaynakça ve içeriğinin % 10 bölümünün fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimden fotokopi çekilmesine izin vermiyorum
Yayımlama İzni	☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasının ertelenmesini istiyorum 1 yıl ☐ 2 yıl ☐ 3 yıl ☐ ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin vermiyorum

Hazırlamış olduğum tezimin yukarıda belirttiğim hususlar dikkate alınarak, fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere Uludağ Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hizmete sunulmasına izin verdiğimi beyan ederim.

Tarih:

İmza: